საქართველოს რესპუბლიკა

საკვირაო გამოშვება

 კვირა-ორშაბათი, 26-27 ივლისი, 1998 წელი.

№188-189 (2889)

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. ფასი 50 თეთრი, თბილისს გარეთ - 55 თეთრი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს მთავრობის გაფართოებული სხდომა

შემოთავაზებულ „ეკონომიკური გარღვევის“ დოქტრინას საფუძვლად უდევს სახელმწიფოსა და მეწარმეთა ინტერესების შეთავსება

საქართველოს მთავრობის 25 აგვისტის გაფართოებული სხდომა, რომელსაც ქვეყნის პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე თავმჯდომარეობდა, წინა დღეს გამართული გულახდილი და ფრანციფული სჯა-ბაასის ლოგიკური გაგრძელება იყო. 1998 წლის პირველ ნახევარში ეკონომიკის ფუნქციონირების და სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შედეგებისა და უახლოესი ამოცანების განხილვისას, მისმა მონაწილეებმა ბევრი ვერ აუარეს ამ პრობლემებს, რომლებიც უკვეშორება კანონიერებას განმტკიცებასა და მართლწესრიგის დამკვიდრებას, ადამიანის უფლებათა დაცვას. სხდომაზე მოწვეული იყვნენ პარლამენტის თავმჯდომარე შერაზ ყვანია, მისი მოადგილეები, საპარლამენტო კომიტეტების თავმჯდომარეები, რეგიონული და სამხარეო აღმინისტრაციათა, მმართველობის საქმეთა და რაიონული ორგანოების მეთაურები, ეკონომიკური სამსახურების, მსხვილი სახელმწიფო და კერძო სამეურნეო სტრუქტურების ხელმძღვანელები, ბიზნესმენები, მეცნიერების მოღვაწენი, ინტელიგენციისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლები.

სჯა-ბაასისათვის მოწვეულთ ედუარდ შევარდნაძემ მოუწოდა ძირითადი ყურადღება დაუთმონ იმ საკითხებს, თუ „როგორ ვცხოვრობთ ჩვენ, როგორ უნდა ვიცხოვროთ, როგორ უბრუნველყოთ ის მინიმუმი, რომელიც აუცილებელია საქართველოს მოქალაქეთა ნორმალური არსებობისათვის“. შეეხო რა მიმდინარე წლის პირველი ნახევრის ძირითად მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებს, პრეზიდენტმა, კერძოდ, განაცხადა,

იხ. მე-2 გვ.

გუშინ

ორსანტიანში მიტინგი გაიმართა

გუშინ 8 უუდიდის რაიონის სასაზღვრო სოფელ ორსანტიაში დაგვიანებული მიტინგი 12 საათის ნაცვლად 2 საათზე დაიწყო. ამის უმთავრესი მიზეზი ის იყო, რომ ხალხი არ შეგროვდა. მიტინგს პარლამენტის წევრები, რაიონის და აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

დეპუტატები თავის მოწვა-ყვანეს უმრავლესობა დაბრუნებას, აფხაზეთიდან რუსეთის სამშვიდობო ძალების გაყვანას და, უკიდურეს შემთხვევაში, ასპარეზის სახალხო დიპლომატიისთვის დათმობას მოითხოვდნენ. ამ აზრს უმეტესობას გამოთქვამდნენ იმის გამო, რომ მათ საკითხდადგმულ არაფერი კეთდება. ერთ მოწოდებად ისიც გაისმა: თვითონ ლრმებით აფხაზეთში გადავალთო, მაგრამ მომიტინგეებმა ამ მოწოდებას მხარი არ აუბეს. (ბუბა).

აფხაზმა მოთარეშეებმა ხურჩას შემოუტიეს

შინაბანი ჯარების ერთი ჯარისკაცი დაიჭრა 8 უუდიდის რაიონის სოფელ ხურჩაზე აფხაზი მოთარეშეების მიერ განხორციელებული შეტევის შედეგად.

გუშინ, დილის 10 საათზე აფხაზთა დაახლოებით 10-კაციანმა ჯგუფმა ხურჩაზე მსხვრეული შეტევები დაწყო. სროლა ნაშუადღეისთვის შეწყდა და საღამოს განახლდა. აფხაზურმა მხარემ ბრძოლებში ყუმარმტყორცნები და ტანკებიც ერთვეოდნენ ბრძოლებში. დაღამებისას აფხაზებმა პოზიციები მიატოვეს და უკან გაბრუნდნენ. როგორც სოფელ ხურჩის წარმომადგენელმა შერმან თოროიამ განაცხადა, აფხაზებს ხურჩელებისათვის მემოუთვლიათ, რომ სოფელს 28 ივლისამდე აუცილებლად აიღებენ. (ანიმ-ნინუს).

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის **განკარგულება**

1998 წლის 24 ივლისი ქ. თბილისი

ბ. ჯიქია | ხარისხის ვახტანგ გორგასლის ორდენით დაჯილდოების შესახებ

ერსა და სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურებისა და თავდადებისათვის საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმენებული სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარეში **ბონდო ჯიქია** დაჯილდოდეს | ხარისხის ვახტანგ გორგასლის ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

საქართველოს პრეზიდენტის **განკარგულება**

1998 წლის 21 ივლისი ქ. თბილისი

თ. ყენთა ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

სტუდენტ ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისა და ნაყოფიერი სამეცნიერო მოღვაწეობისათვის საქართველოს ზოოტექნიკურ-სავეტერინარო სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტის სწავლული მდივანი, საქართველოს დამსახურებული ვეტერინარი ექიმი **თეიმურაზ ყენთა** დაჯილდოდეს ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

კონფლიქტის ზონა

ზურაბ აჩბა: „წავიდა ის დრო, როცა სიმართლე მარტო ჩვენს მხარეზე იყო“

აფხაზი ხელისუფალნი საქართველოს შეცდომებს იმეორებენ, მიაჩნია ოპოზიციას.

საქართველოს და აფხაზეთის ურთიერთობაში შექმნილ სიტუაციას, მარნე პერეკეოშკინასთვის მიეცემულ ინტერვიუში აანალიზებს ზურაბ აჩბა – აფხაზეთის პარლამენტის ყოფილი დეპუტატი, ერთერთი ყველაზე გავლენიანი ლიდერი ომის პერიოდში. იგი დიდი ხნის განმავლობაში მონაწილეობდა კონფლიქტის მოწესრიგებისთვის გამართულ მოლაპარაკებებში. ოფოზიციაში უდგას აფხაზეთის ახლანდელ ხელისუფლებას, ცხოვრობს მოსკოვში.

იხ. მე-6 გვ.

ზუგდიდში დღეს დასასრული არ უჩანს

ბეჟულეანიეი გაგებით, დღე არის დროის მონაკვეთი 8ის ამოსვლიდან მის ჩასვლამდე. სხვაგვარად დღე კიდევ შრომაში დახარჯულ დროდ აღიქმება. თუ ასეთი განსაზღვრას დავეთანხმებთ, მაშინ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ზუგდიდის მერიის ხელმძღვანელობისთვის დღე საერთოდ არ თთავრდება, რადგანაც აქ, გასაგები მიზეზების გამო, დიდი ხანია წაამაკა ზღვარი დღისა და ღამეს შორის.

იხ. მე-6 გვ.

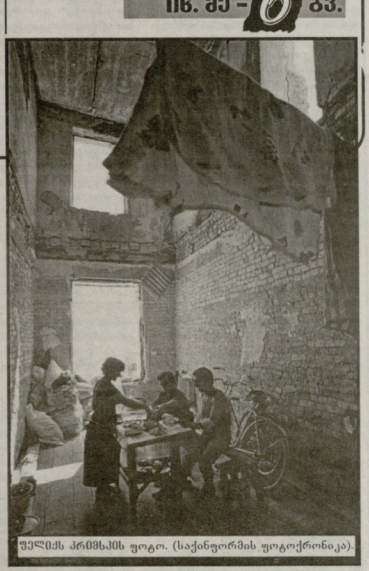

ფელიქს კრივსკის ფოტო. (საქანფორმის ფოტოქრონიკა).

გილოცავთ

ბატონო ბონდო!

საბამაყოა, რომ თქვენი გაწონასწორებული და ბრძნული მოქმედება, ერისა და სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურება და თავდადება ქვეყნის უმაღლესი ჯილდოთი აღინიშნა.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია უთრთდება ყველა მოლოცვას და გისურვებთ ხანგრძლივ ჯანრთელ სიცოცხლეს.

უკანასკნელ საათს

გუშინ, კარელიაში დასვენებით კმაყოფილ ელცინს კირიენკო ეახლა. ხელმოწერილია ხელშეკრულებები, შეთანხმდა რამდენიმე საკადრო საკითხი. პრეზიდენტმა პრემიერს მასსაკოთან მოლაპარაკებების გამართვა დაავალა. თვით მასხალოეთის პოზიცია მოსალოდნელ შეხვედრასთან დაკავშირებით უცნობია.

გუშინ ჯრუზნიში გაიმართა ჩრდილოეთ კავკასიის შუსლიმანთა კონგრესი, რომელშიც ყველა რესპუბლიკის შუფი მონაწილეობდა. მათ დაგმეს ეაპაბისტური, როგორც უკიდურესად რადიკალური ისლამისტური მიმდინარეობა.

გუშინ ამმ კონგრესის შენობის შესასელელში შეიარაღებულმა ფსიქოპათმა მოკლა ორი პოლიციელი და მიმეფ დაჭრა ტურისტი ქალი. უცნებელყოფილი თავდასხმელის მდგომარეობა ოთხსაათიანი ოპერაციის შემდეგ დამაკმაყოფილებელია. კაპიტალიუმის ღრუბები ჯლოვის ნამნავ დაუშვეს.

დაზუსტება

ჩვენი გაზეთის გუშინდელ ნომერში გამოქვეყნდა საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის გამოსვლა საქართველოს მთავრობის გაფართოებულ სხდომაზე 1998 წლის 24 ივლისს.

სამწუხაროდ, დაშვებულია რამდენიმე უზუსტობა.

მე-2 გვერდის მე-2 სვეტის ქვემოდან მეორე აბზაცში უნდა იკითხებოდეს: „ბიზნესი გამოვხადო რწმენა, რომ ასევე ობიექტურად ჩაიელის ოქტომბრისთვის დაგეგმილი არჩევნები და გამოცდები“.

მე-2 გვერდის მე-6 სვეტის ქვემოდან მეორე აბზაცში უნდა იკითხებოდეს: „ბატონმა ჯუმალ გახოკიძემ ბოგიერთი სტატიის ციტირება მოახდინა გამოცემებიდან, რომლებიც სხვადასხვა ქვეყანაში ბეჭდება“.

საქართველოს მთავრობის გაფართოებული სხდომა

შემოთავაზებულ „ეკონომიკური გარღვევის“ დოკტრინას საფუძვლად უდევს სახელმწიფოსა და მეწარმეთა ინტერესების შეთავსება

(პირველი გვერდიდან)

რომ ამ პერიოდში ქვეყანაში ნაერთოდ არ ყოფილა ინფლაცია. სამომხმარებლო ფასები შარშანდელ დეკემბერთან შედარებით 1,3 პროცენტით შემცირდა. ამასთანავე ბანკიანმა, რომ, საბედნიეროდ, ბენზინზე აქციზების გადიდებას არ მოაყოლია ფასების მოსალოდნელი ზრდა. კეკლუცნესურად სტაბილურია ლარის კურსი, ნორმის ფარგლებშია ეროვნული ბანკის საერთაშორისო რეზერვები. მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობა გასულილ ნახევარ წელიწადში გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით თითქმის 10 პროცენტით გაიზარდა და 2,9 მილიარდი ლარი შეადგინა. მეორე კვარტალში ნაწილობრივ დაძლეულია ტრადიციული ჩამორჩენა მრეწველობაში, თუმცა ზრდის ტემპი დაღალ დაბალი და უმნიშვნელოა. ექვს თვეში დაფიქსირდის ყველა ყაყრის ხარჯზე ძირითად კაპიტალში ინვესტირებულია 167 მილიონი ლარი, რაც სამჯერ აღემატება გასული წლის შესაბამისი პერიოდის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ოფიციალურად რეგისტრირებული უმუშევრების დონემ პირველი იანვარისთვის შეადგინა 3,5 პროცენტი. თუმცა, პრეზიდენტის აზრით, ასეთი დაბალი ციფრი არასრულფასოვანი აღრიცხვით აიხსნება და სინამდვილეში ეს მაჩვენებელი გაეიზებით შეგიძია. მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში ეროვნული მეურნეობის დარგებში საშუალო ნომინალური ხელფასი შარშანდელთან შედარებით ერთნახევარჯერ გაიზარდა და, წინასწარი მონაცემებით, 60 ლარს შეადგენს. ამასთანავე, სახელმწიფო სექტორში – 38 ლარს, ხოლო არასახელმწიფო სექტორში – 69 ლარს. როგორც პრეზიდენტმა აღნიშნა, განმარგება სჭირდება, რადგან არას ხელფასის ზრდის დაბალი გემი კერძო სექტორში, რომელიც სულ 1,2 პროცენტს შეადგენს. ეფექტურ მეკარნახეს თქმით, ქვეყანაში მიმდინარე სტრუქტურული რეფორმების შედეგად მნიშვნელოვნად შეიცვალა მოლინი შიდა პროდუქტის სტრუქტურა. გამოშვებული პროდუქციის სამი მეოთხედი კერძო საწარმოებსა და ორგანიზაციებზე მოდის.

მოყვანილი მაჩვენებლები, საბჭოსმთა აღნიშნა პრეზიდენტმა, არცთუ ისე ცუდია, მაგრამ, საკმარისი არ არის ეკონომიკური რეფორმის მეორე ეტაპის ძირითადი მიმართულებებთან განსაზღვრული მიზნების მისაღწევად, რეფორმა კი საუკუნის დამლეთისთვის ითვალისწინებს სიღატაკის დაძლევას და მოსახლეობის ცხოვრების დონის რეალურ გაუმჯობესებებს. განსაკუთრებულ შეშფოთებას იწვევს სახელმწიფო ბიუჯეტში შემოსულობათა მობილიზაციის საქმეში შექმნილი სერიოზული სიძნელეები. ეს ძალზე აძნელებს ბიუჯეტით გათვალისწინებული სფეროების – საკუნოო უმრავლესობის, ჯანმრთელობის დაცვის, განათლების დაფინანსებას. თუმცა, ისიც უნდა თქვას, რომ ექვს თვეში ბიუჯეტიდან დანაზოგებმა 316 მილიონი ლარი შეადგინა და 3,8 პროცენტით გადაჭარბა ანალოგიურ შარშანდელ მაჩვენებელს. მაგრამ, პრეზიდენტის აზრით, ეს საკმარისი არ არის, რადგან გათვალისწინებული იყო ხელფასის უფრო მეტად გადიდება, ვიდრე ამის საშუალების რეალურად იძლევა ბიუჯეტი. კვლავინდებურად დიდი ჩრდილოვანი ეკონომიკის მსჯელობს. სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მონაცემებით, იგი 30-40 პროცენტს შეადგენს. ჯერ ისევ დიდი ფული მუსა – 700 მილიონ ლარზე მეტია ბრუნვაში, ბანკების გვერდის აყვანი. ვერ მოხერხდა ფალსიფიცირებული პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის აღმოფხვრა. ვერ მიეკარეთ სასურველ თანაფარდობას ეფსპორტსა და იმპორტს შორის, რაც ქვეყნის ბალანსის დაბალანსებას იწვევს. პრეზიდენტმა მოსახლეობა მომხსენებლებს – ეკონომიკოსა და ფინანსთა მინისტრებს, განემარკათ ამ ნეგატიურ მოვლენათა მიზეზები, ეფექტიდ, რაგომ არ შესრულდა ბიუჯეტის შემოსავალი დაეკვმილ ღონეზე. მიუხედავად ამისა, რომ ბარეკეული წარმოებებია მიღწეული დასაქმების სფეროში, რაც 1996-97 წლებში დამატებით 200 ათასი ახალი სამუშაო ადგილის შექმნით ვამოსახაგა, ეს პროცესი ჯერჯერობით შეფერხებული არ გამხდარა. მას ხშირად სეზონური ხასიათი აქვს, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს, საბაჯო დეპარტამენტი, საგადასახადო ინსპექცია, სანიტარიული ინსპექცია, „საქმაგანდარგი“, ენერგეტიკული კომპანიები... პრეზიდენტმა ამიდი გამოთქვა, რომ მომხსენებლებიც და კამათში გამოსულებიც ენმარტავენ ეფსპერტთა მოსაკეთებლად, რომელთა კომპეტენტურობა ეჭვს არ იწვევს, და ამით განაკრძობენ წინა დღეს დაწყებულ სჯა-ბაასს იმაზე, თუ როგორ არის ერომთავნიშ ბალანსირული კორუფციაა, მისი დონე, საბოჯადოების კორუმპირულობა და ქვეყნის ეკონომიკური სიღატაკე. ედუარდ შევარნაძემ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ, თუ კორუფციას ვერ დაეძლევით, საქართველო სიღატაკეს თავს ვერ დაადწევს.

სხდომაზე მოხსენება გააკეთა თეკლოში კრიზისულ შეჯარის უახლოეზეზეზ. დღეისათვის საგადასახადო შემოსულობათა ხვედრითი წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე დაბალი ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკის შორის. ბოლო ექვსი თვის მანძილზე ბიუჯეტს დაკელა 43 მილიონი ლარი, რითაც აიხსნება სწორედ ხელფასების, პენსიებისა და დახმარების გაკეთასთან დაკავშირებული პრობლემები.

რა უშლის ხელს ეკონომიკის განვითარებას? რა უშლის ხელს შემოსავალთა მიღებას? როგორ გავმარჯოთ გასაელის ეფექტიანობა? პასუხი მოცემული იყო მახეილ ჭკუასელის ეგზოსკაბში, რომელმა წარმოადგინა „ეკონომიკური გარღვევის“ დოკტრინა, რომელშიც მეეკონომიკის მინისტრმა ელადიმერ პაპავამ. როგორც მან აღნიშნა, მიმდინარე წლის დამლეგიდან ქვეყანაში მთლიანად შენარჩუნებული იყო სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო. მმასთანავე, მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის მიდწეული ტემპი რამდენადმე ჩამორჩება ინდიკატორული ეეგემი განსაზღვრულ პარამეტრს, რაც, მიერითადად, სამრეწველო წარმოების ჩამორჩენით ბის განპირობებელი. კერძოდ, მრეწველობაში დამატებითი ღირებულების მოცულობა წლის პირველ ნახევარში მხოლოდ 1,1 პროცენტით გაიზარდა, მაშინ რომ პროდნომთა გათვალსწინებული ზრდა სულ ცოტა 18 პროცენტი უნდა ყოფილიყო. მთლიანად კი ეკონომიკაში დამატებითი ღირებულება გასული წლის შესაბამისი პერიოდთან შედარებით 4,5 პროცენტით გაიზარდა. იგი უპირველესი ტემპით მაგალითს მატერიალური წარმოების ისეთ დიდმნიშვნელოვან სფეროში, როგორიც არის სოფლის მეურნეობა – 5,4 პროცენტი, მშენებლობა – 28,6 პროცენტი და გრანსპორტი – 8,2 პროცენტი. რის შედეგადაც შესაბამისად გაიაზარდა ამთა ხვედრითი წილე საერთო წარმოებაში. მნიშვნელოვნად გააკეთდა საკარეო ვაჭრობა, საბაჯო დეპარტამენტის მონაცემებით, ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის ბრუნვამ, თუ არ ჩავეთვლი ბუნებრივ გაზსა და ელექტროენერგიას 555,4 მილიონი ამერიკული დოლარი შეადგინა, რაც 14,6 პროცენტით აღემატება გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ამასთანავე, ეფსპორტი შემცირდა 10,4 პროცენტით და მხოლოდ 89,6 მილიონი დოლარი შეადგინა, მაშინ რომცა იმპორტი 20,8 პროცენტით გაიზარდა და 465,8 მილიონ დოლარს მიაღწია.

სხდომაზე წარმოდგენილი იყო იმ პრობლემათა ჩამონათვალი ნუსრათი, რომლებიც აწუხებს ეკონომიკას, მის ფინანსურ სისტემას, სოციალურ სფეროს. ამგვარ სიძნელეებს წაეყოდა ეი დღესაც აწყდება ყველა ქვეყანა განვითარების გარდამავალ ეტაპზე. მაგრამ, როგორც თავის მოხსენებაში თქვა ფინანსთა მინისტრმა მიხელ ჭკუასელმა, ამ პრობლემების სიმწვავეე და დაძაბულობის საქართველოში კრიზისულ შეჯარის უახლოეზეზეზ. დღეისათვის საგადასახადო შემოსულობათა ხვედრითი წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე დაბალი ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკის შორის. ბოლო ექვსი თვის მანძილზე ბიუჯეტს დაკელა 43 მილიონი ლარი, რითაც აიხსნება სწორედ ხელფასების, პენსიებისა და დახმარების გაკეთასთან დაკავშირებული პრობლემები.

რა უშლის ხელს ეკონომიკის განვითარებას? რა უშლის ხელს შემოსავალთა მიღებას? როგორ გავმარჯოთ გასაელის ეფექტიანობა? პასუხი მოცემული იყო მახეილ ჭკუასელის ეგზოსკაბში, რომელმა წარმოადგინა „ეკონომიკური გარღვევის“ დოკტრინა, რომელშიც მეეკონომიკის მინისტრმა ელადიმერ პაპავამ. როგორც მან აღნიშნა, მიმდინარე წლის დამლეგიდან ქვეყანაში მთლიანად შენარჩუნებული იყო სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო. მმასთანავე, მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის მიდწეული ტემპი რამდენადმე ჩამორჩება ინდიკატორული ეეგემი განსაზღვრულ პარამეტრს, რაც, მიერითადად, სამრეწველო წარმოების ჩამორჩენით ბის განპირობებელი. კერძოდ, მრეწველობაში დამატებითი ღირებულების მოცულობა წლის პირველ ნახევარში მხოლოდ 1,1 პროცენტით გაიზარდა, მაშინ რომ პროდნომთა გათვალსწინებული ზრდა სულ ცოტა 18 პროცენტი უნდა ყოფილიყო. მთლიანად კი ეკონომიკაში დამატებითი ღირებულება გასული წლის შესაბამისი პერიოდთან შედარებით 4,5 პროცენტით გაიზარდა. იგი უპირველესი ტემპით მაგალითს მატერიალური წარმოების ისეთ დიდმნიშვნელოვან სფეროში, როგორიც არის სოფლის მეურნეობა – 5,4 პროცენტი, მშენებლობა – 28,6 პროცენტი და გრანსპორტი – 8,2 პროცენტი. რის შედეგადაც შესაბამისად გაიაზარდა ამთა ხვედრითი წილე საერთო წარმოებაში. მნიშვნელოვნად გააკეთდა საკარეო ვაჭრობა, საბაჯო დეპარტამენტის მონაცემებით, ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის ბრუნვამ, თუ არ ჩავეთვლი ბუნებრივ გაზსა და ელექტროენერგიას 555,4 მილიონი ამერიკული დოლარი შეადგინა, რაც 14,6 პროცენტით აღემატება გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ამასთანავე, ეფსპორტი შემცირდა 10,4 პროცენტით და მხოლოდ 89,6 მილიონი დოლარი შეადგინა, მაშინ რომცა იმპორტი 20,8 პროცენტით გაიზარდა და 465,8 მილიონ დოლარს მიაღწია.

სხდომაზე წარმოდგენილი იყო იმ პრობლემათა რეალური სურათი, რომლებიც აწუხებს ეკონომიკას, მის ფინანსურ სისტემას, სოციალურ სფეროს. ამგვარ სიძნელეებს წაეყოდა ეი დღესაც აწყდება ყველა ქვეყანა განვითარების გარდამავალ ეტაპზე. მაგრამ, როგორც თავის მოხსენებაში თქვა ფინანსთა მინისტრმა მიხელ ჭკუასელმა, ამ პრობლემების სიმწვავეე და დაძაბულობის საქართველოში კრიზისულ შეჯარის უახლოეზეზეზ. დღეისათვის საგადასახადო შემოსულობათა ხვედრითი წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე დაბალი ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკის შორის. ბოლო ექვსი თვის მანძილზე ბიუჯეტს დაკელა 43 მილიონი ლარი, რითაც აიხსნება სწორედ ხელფასების, პენსიებისა და დახმარების გაკეთასთან დაკავშირებული პრობლემები.

რა უშლის ხელს ეკონომიკის განვითარებას? რა უშლის ხელს შემოსავალთა მიღებას? როგორ გავმარჯოთ გასაელის ეფექტიანობა? პასუხი მოცემული იყო მახეილ ჭკუასელის ეგზოსკაბში, რომელმა წარმოადგინა „ეკონომიკური გარღვევის“ დოკტრინა, რომელშიც მეეკონომიკის მინისტრმა ელადიმერ პაპავამ. როგორც მან აღნიშნა, მიმდინარე წლის დამლეგიდან ქვეყანაში მთლიანად შენარჩუნებული იყო სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო. მმასთანავე, მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის მიდწეული ტემპი რამდენადმე ჩამორჩება ინდიკატორული ეეგემი განსაზღვრულ პარამეტრს, რაც, მიერითადად, სამრეწველო წარმოების ჩამორჩენით ბის განპირობებელი. კერძოდ, მრეწველობაში დამატებითი ღირებულების მოცულობა წლის პირველ ნახევარში მხოლოდ 1,1 პროცენტით გაიზარდა, მაშინ რომ პროდნომთა გათვალსწინებული ზრდა სულ ცოტა 18 პროცენტი უნდა ყოფილიყო. მთლიანად კი ეკონომიკაში დამატებითი ღირებულება გასული წლის შესაბამისი პერიოდთან შედარებით 4,5 პროცენტით გაიზარდა. იგი უპირველესი ტემპით მაგალითს მატერიალური წარმოების ისეთ დიდმნიშვნელოვან სფეროში, როგორიც არის სოფლის მეურნეობა – 5,4 პროცენტი, მშენებლობა – 28,6 პროცენტი და გრანსპორტი – 8,2 პროცენტი. რის შედეგადაც შესაბამისად გაიაზარდა ამთა ხვედრითი წილე საერთო წარმოებაში. მნიშვნელოვნად გააკეთდა საკარეო ვაჭრობა, საბაჯო დეპარტამენტის მონაცემებით, ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის ბრუნვამ, თუ არ ჩავეთვლი ბუნებრივ გაზსა და ელექტროენერგიას 555,4 მილიონი ამერიკული დოლარი შეადგინა, რაც 14,6 პროცენტით აღემატება გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ამასთანავე, ეფსპორტი შემცირდა 10,4 პროცენტით და მხოლოდ 89,6 მილიონი დოლარი შეადგინა, მაშინ რომცა იმპორტი 20,8 პროცენტით გაიზარდა და 465,8 მილიონ დოლარს მიაღწია.

„მთავარია, ყველამ აკეთოს თავისი საქმე და სწორედ საქმით, და არა ლოზუნგებით, დაამტკიცოს ერისა და სახელმწიფოს ერთგულება“

ლეს, მთავრობის გაფართოებულ სხდომაზე, გრადიენტად ახლანდა ქვეყანაში კანონიერებისა და მართლწესრიგის გაბატკონებისათვის ერის პირველ ნახევარში გაწეული ბოლოს შედეგები. მაგრამ ღღეანდელი განხილვა ეხება მიზეზებს გამო კარგანალურად განხხილვება ბოლო ორი წლის ანალიზი ხხდებისაგან.

დამეთანხმებთან, როდესაც საანგარიო პერიოდში ხდება პრეზიდენტის წინაადმდეგ მიმართული ტერორისტული აქტი, მაქედან ყეკანენ ბევრის საერთაშორისო დამკვირვებლებ, ეთიარება გრაგიანული მოლეები ბალს რაიონში, ალბათ ძნელია რაღაც შეფეკებსა და კრიმინალურ ეთიარებში არსებულ ტენდენციებს ლაპარაკი.

მაგრამ, მიუხედავად ამისა, აუცილებელია, რომ თითოეულმა სამინისტრომ და უწყებამ გააანალიზოს და ბეკოსოსოს, თუ როგორ საქმიანობს ამა სისტემა და დაქვემდებარებულ ორგანოებში სწორედ ასეთ ურთულეს პოლიტიკურ და სოციალურ ეთარებაში. მთაშეტეს, რომ სხეადასხვა პოლიტიკური ძალის წარმომადგენლები ხშირად ერთობიქტურად, ტენდენციურად, ბოგჯერ კი პროფეციულად აფასებენ ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებსა თუ ცალკეულ ოოლენებს, რის შედეგადაც საზოგადოებრივობის ეარ,ეეეულ ნაწილს უკადღება არასწორი, დამახინჯებული ინფორმაციაა ქვეყანაში არსებულ სიტუაციასა და ხელისუფლების ამა თუ ამ ეტოს საქმიანობაზე.

ეჯა მოგახსენთო, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოელ ანაა შემადგენლობას პრაქტიკულად ეიმ დასაწყისიდანვე მუშაობა უხეგ,ბალიერებული რეეიმის პირობებში. უფრო მეტიც, როდესაც პირველ ეტ,ალეს გამოიკეთა ოპერატიული ეარანის მეკეთრი გართულება – ბანარეს განხრა ქეკლეობათა, ზოგიერთი სხეა მმიმე კაგეეორიის დანაშაულის რაცხეა, გაუარესდა მათი ეახსნის მდგომარეეობა, ჩემი ბრძანებით პოლიეია გადავიევანეთ ეაზარნულ მდეომარეობაზე. განხხილეადა ასევე დაბალითი ორგანიზაციულ-პრაქტიკული, ოპერაციულ-სამეარო და პროფილაქტიკური ღონისძიებები კრიმინალურ ეთიარებში ეამკეეთილ ნეგეგიური ტენდენციების დასაძლეად.

ბრაალი შემადგენლობის მობილიზებამ, დამნაშავეთა წინააღმდეგ აქტიურმა და შედეკეობმა ბობიეიან, ხშირ ეეთხვევებში კი პოლიციელთა თავანწირულმა მოქმედებამ (და ამის ეესახებ პირველპირ უნდა თქეეს) თავისი შედეკები გამოიკეთა.

კოლეკ ვიმეორებ: თითქოს უხერხულია ამაზე ლაპარაკი, მაგრამ ჩვენ ეეკეკეთ კრიმინალეენერ ეთიარეეში ბარაკებეს შეგანა და 6 თვის ეეკეკეის მიხედვით საკბილურობის ეარეეეეის მიღწევა, რაც დასტურდა როგორც რეკლურად შეკმნილი ეთარებით, ასევე საკანმეკეური მოეეეებით.

ეკეკა ხაჩი რეკეკანარნეული დანაშეულის რიცხეის მაკეკბა ანპარალეეეეა სამეეერო პროკურატურის ეერ ეემრკანრნის ფაქტებზე აღრეული ხასხეის სამართალის საქმეების, ასევე ეკონომიკის სფეროში გაეეეული დანაშეულის ბრალი, რაც ეერეეა კრიმინალური პოლიციის სამეთვალყურეოდ დანაშეულ მეკანრნეთა ეარეეეეა. 23 ეერთეული, ანუ 17 პროცენტი ეკიბარაკ სხეეულის დამნაშეეთა რეცხეი, რომელთა 70-80 პროცენტეა, როგორც განხრახ მკეკლეეთა ეამეთხეეეეა, ჩაგეენილია ოჯაეური, მეგობაკური და სხეა საყოფაეოეეეეეი კონფლიქტების ნიადაგზე.

და რაც მთავარია, პრაქტიკულად შენარჩუნებულია ბოლო ორი წლის მანძილზე მიღწეული მმიმე დანაშაულობათა ხხეების მაკალი მაჩვენებლები. 131 ბანმრახ მკეკლოობიდან ეახსნილია 111 და ამ უმმიმესი დანაშეულის ეახსნის მაჩვენებელმა შეადგინა 84,7 პროცენტი. მკეკლეთაბის მეკლეობის 70 ფაქეიზილ ეაუხსნელი მხოლოდ 7.

წლის პირველ ნახევარში კრიმინალური პოლიციის, საგამოძიებო, აგრეთვე საკემსეკრეო-კრიმინალისტიკური, მათ შორის კინოლოგიის სამსახურის მიერ, რომელიც ორი წლით ნაკლები საკრთოდ არ არსებობდა, პოლიციის სხეა სამსახურების მონაწილეობით სულ ეახხსნა 4.731 დანაშეული, დაკავებულია ყაჩაღების, მძარცველების, ქურდების, ავკომენტანის გამგაკეკებელის ათობით დანაშეულებრივი ჯგუფი.

ცნობილია, რაოდენ მტკივნეულ პრობლემას წარმოადგენს მოსახლეობისათვის, უპირველეს ყოეელსა, თბილისელებისათვეს, ავკოხატრნისსორტო საშუალებათა გაგაეეების ფაქტები. სამწუხაროდ, პოლიციის მიერ „ცხელ ეკალზე“ გაგარეეული ღონისძიებები ხხეადახხეა ობიექტური თუ სუბიექტური მიეზეის გამო სათანადო ეფექტს ეოეეელეთს ვერ იძლეეა. ამიტომ ყურადღება გადავიგანეთ შესაბამისი ოპერაციულ-სამეძებრო მუშაობის გაძლიერებაზე დამნაშავეთა მხილებისა და დაკავების მიზნით.

სწორედ ასეთი ღონისძიებების შედეგად მაისის დასაწყისში ეიმხილეთ ავგიორნანენების გამგაკეკებელთა კრეგად ორგანიზებული დანაშაულებრივი 22-კაციანი ჯგუფი. ღღესთვეის გამოძიებით დადგენილია ამ ჯგუფის მიერ 1996-98 წლებში 50-მეკ მეკი ავტომანქანების გაგაიკეის ფაქტი, რომელთა ემრალეულობაკ ცხინეალის რეგიონში გაიყიდა.

ამ ჯგუფის მხილებამ და მის ორგანიზაციოთა დაპაგიმრებამ სეროიზული დადებითი შეგაეკეენა მოახდენა ფედერალური ავგიორნანენების ეაგიორნანენების ეაგაკეკებს მხრივ არსებულ მდგომარეობაზე.

ბრძოლეეა აქტიური ოპერაციულ-სამეაბრო და საგამოძიებო მოქმედებები ეერეეთწოლეეულ „ლოგკინის სამძოის“ 34-კაციანი ბოორგმოქმედთა ჯგუფის მიერ ჩადენილ ათეულობით დანაშაულებრივი ეეემოლეის დადგენისა და გამოძიების, აგრეთვე მმალულ ეეკერთა დაკავების მიზნით. ისინი ამხილებეანი ეოლ-ემრარი ბაბამამეელების, ეემიროეის სამხინაროს თანამშრომლის კალამაძის, სხეა გამხეეერეული მკეკლეობისა და მმიმე დანაშაულების ჩადენაში.

ავნოხის დასაწყისში ბოლნისში დაკავეეეს სამიმ დამნაშავეთა ჯგუფი, რომელთაგე ბოლო წეეოწაანსეეეეი ჩადენილი აქეთ მკეკლეობები, ათეულობით ყაჩაღობა, ქურდობა და ხეეა მმიმე დანაშაული. გარდა ამისა, ჯგუფის ერთ-ერთი ეეკერი – დამნაანი მხილეეეეთა 1993 წელს მსმობეეი 7 წლის ბავშეის მხეეკრ მკეკლეობაში, რომელიც ეეგრძეკულეოდ დაკარკეულად ითეკლეოდა. ოპერატიულმა მუშაკებმა და გამოძმებელებმა ამოიღეს დანნაანის მიერ თავისი სახლის სარდაფში დამარხული ეეკეამი.

მაისის ბოლოს სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მოკლეს ქუთაისის უნნის ინსპექტორი, პოლიციის უმეროსი ლეიტენანტი ზაზა ხორავე. გაგარეული ღონისძიებების შეეეეეელეეეეა აქტიური ოპერაციულ-სამეძებრო ღონისძიებები ექემიგანნილის დასაკავებლად.

ბაგონო პრეზიდენტო, თქვენ მითითებენ შესაბამისად ხორციელდება სათანადო ოპერაციულ-სამეებრო ღონისძიებები წინა წლებში ჩადენილ დანაშაულთა გამოსეელის, რეგისტრაციის, გახსნის და დამნაშავეპირების დადგენა-დაკავების მიზნით.

წლის პირველ ნახევარში გახსნილია ამ კაგეეორიის 280-მეკ დანაშაულები, მათ შორის მკეკლეობის, ყაჩაღობის, ადამიანის გაგაიკეის მრავალი ფაქტი და სხეა.

სულ კი ბოლო ორწელიწადნახევარში გახსნილ ქაოსსა და განუკეთხოობის წლებში ჩადენილი 2.900-მეკ მეკი დანაშაული. მათ შორის 174 კაბნრახ მკეკლეობა, 875 ყაჩაღობა, ფეელის ეამოძალეეა მიზნით 119 ადამიანის გაგაკეკება და სხეა.

იმისათვეს, რომ ობიექტურად შეეეფასოთ ღღეეანდელი რეალობა და ქვეყანაში არსებული კრიმინოგენური ეითარება, ბოგჯერ საჭიროა და აუცილებელეეა არსს, რომ გაანალიზეს არა მხოლოდ საანგარიშო პერიოდის შედეკები, არამედ წლების მანძილზე გამოკეეთილი ტენდენციები.

არსებული მონაეეემენტის ასეთი ანალიზის შედეკად ირკვეკა, რომ ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში სამჯერ და შეკალ შემცირდა განხრახ მკეკლეობათა რიცხეი, 1993 წლის პირველ ნახევარში აღირიცხა 500-მეკ მკეკლეობა, მიმდინარე წლის 6 თვეში კი – 131. თუ 1993 წლის 6 თვეში აღირიცხა 1800-მეკ ყაჩაღური თავდასხმა, ღღეს მათი რიცხეი არ აღემაკეეა 350. და ეს მაშინ, როცა ხეეთ წლის წინაო ყოეელი მეორე თუ არა, ყოეელი მესამე დანაშაულის შეახეკ, როგორც წესი, დაბალანსებულები გასაკეკი მიზეზების გამო, სამართალდამეკეკ ორგანოებში არ აცხადებდნენ.

ღღეს კი ჩვენ მოვაწესრიგეეეთ არა მარგო საანგარიშო პერიოდში მოხდაო განამეკანთანი ადრიცხეა, არამედ სახელმწიფო აღრიცხვაშე ეაყენეთ წინა წლებში ჩადენილ – გამხსნილ თუ გაუხსნელ – მკეკლეობების, ყაჩაღობის, ადამიანის გაგაკეკების და სხეა დანაშეულის ფაქტებს. ბოლო ორი წლის განმავლობაში ოფიციალურ სტატისტიკაში აღირიცხა 2.825 ასეთი დანაშაული, მათ შორის 780-ზეკ ეაუხსნელი.

თუ 4-5 წლის წინათ ქვეყნის აეგმიაგისსრალეკებზე ხდებოდა მანქანებსა და ეკეორთებზე ასოხთი ყაჩაღური თავდასხმა და სხეა მმიმე დანაშაული, წლეულ 6 თვეში ფიმხდარია მხოლოდ ერთი ყაჩაღობა, რომელიც გახხსნილია და დამნაშავეები დაკავებული არიან.

ასევე, თუ ადრე ამარეკებოდა მოელი სარკინიგზო შემადგენლობები და სახელმწიფო ბანიდიდან ასობით მილიონი ლარის ზარალის, ეკეე მესამე წელია, რაც საგრანსპორო მოელიეია აელენს ეეეორეთების დაგიცებს ზხოლო ერთეულ ფაქტებს, ხოლო ტეეორნის მფლობელებს არც ერთი ლარის ზარალი არ ანანეეიდათ.

სწორედ ბოლო წლებში გაწეული მუშაობით მიღწეული შედეკები გეამდეკეკენ უფლებას ხმამაღალი განეეცხადოთ, რომ ქართველმა პოლიციამ არ დათმო თავისი პოზიციები და არც ეპარები ამ პოზიციებს დათმობას.

თქვენს ყურადღებას არ გადაეგეერთვეკ ეიფრებთან და სტატისტიკეეთ თუ რა მონაეეეეეეეა ანქეი ჩვენს კოლეგებ ლსო-ს ქვეყნებში. ეიტყეეთ მხოლოდ, რომ როგორც დანაშაულის ბანხხს, ასევე პოლიციის პროფესიულ საქმიანობის ხხეა ძირითადი მაჩვენებლების მხეეეეთ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხაეეეეეეე

„მთავარია, ყველამ აკეთოს თავისი საქმე და სწორედ საქმით, და არა ლოზუნგებით, დაამტკიცოს ერისა და სახელმწიფოს ერთგულება“

(მასალა გვერდიდან)

საქმეთა სამინისტროს მიერ აეგოთა-ბერსამსორკო საშუალებების ერთი მულიტელედან მეორეზე გადაყოფრმებს, სახელმწიფო სანინმრე ნინმების, მაროთი მოწყობისა და ტკენიკური პასპორტების დამზადება-გაცემის ხელრონი სახელმწიფოფიერიი წესრიგის დასამყარებლად განხორციელებული ღონისძიებები იმის ნათელი მაგალითია, თუ როგორ იბრძეის შინაგან საქმეთა სამინისტრო კორუფციის წინააღმდეგ, როგორც სამინისტროს შიგნით, ასევე მის ფარგლებს გარეთ.

ამ ღონისძიებების შედეგად სახელმწიფო ბიუჯეტში უკვე შეგანილია 10 მილიონ ლარზე მეტი და ეს სწორედ ის მილიონებია, რაც ადრე სახელმწიფო ხაზინის ნაცვლად სხვადასხვა საშუალებელი ფორმების მეშვეურთა და მათ უკან მდგომი პირების, მათ შორის, პოლიციის მაღალი რანგის თანამშრომლების ჯიბეში მიედინებოდა.

ეს სწორედ ეს კორუმპირებული პირები ებრძვიან შინაგან საქმეთა სამინისტროს ამ ყველაზე ცდილობენ გაჯერებელნ შეთითხნილი ეფექტსწამებლური ბრალდებები შინაგან საქმეთა მინისტრის მისამართით. მოგიერთ ფორმის კი, გარდა დაკარგული მილიონებისა, სხვა სერიოზული პრობლემებიც გაუჩნდა.

1992 წელს ბუღალტერ-საქართველოს ერთობლივ ფირმა „კომეტს“ საქართველოს ეროვნული ბანკის რეკურსსიდან გამოეყო 12 მილიონი დოლარის ექვივალენტური შეღავათიანი კრედიტი სახელმწიფო სანინმრე ნინმების, ტკენიკური პასპორტების და მართვეის მოწმობების ბლანკების დასამზადებლად. ფაქტობრივად კი ფირმამ შემოიგანა მხოლოდ მოძველებული ტიპის, პრაქტიკულად გამოუსადეგარი მართვეის მოწმობები და ტკენიკური პასპორტები, რომელთაც ეიადილის საწინააღმდეგო არავითარი დამეკვი მექანიზმი არ ჰქონდა.

ფირმა „კომეტმა“ მიერ სახელმწიფოსთვის მიყენებული ზარალი 11 მილიონ დოლარზე მეგის შეადეკნა. ეს ფაქტთან დაკავშირებით, აღძრული სასსლის სამართლის საქმე, რომელსაც ინიცის შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტი.

აი, რაგრმ ებრძვიან შინაგან საქმეთა სამინისტროს აღნიმნული ფირმები და მათ უკან მდგომი გაელენიანი პირები.

რასაკვირველია, ამ ბრძოლას არა მხოლოდ ეკონომიკური და სხვა მიზეგები აქვს, ხშირად მინისტრის წინააღმდეგ გამართულ კამპანიებს ეაიოლოგიოსები თავისი მიზნების მისაღწევად იყენებენ.

ეინიდან ამ ფარნამში არაერთხელ ეიიმსი ეილისსწამებელური ბრალდება შინაგან საქმეთა სამინისტროს და მისი ხელმძღვანელობის მისამართით, აღსაო, დროა, რომ პროკურატურამ გასცეს არგუმენტირებული პასუხი. ფლეანდელ სხდომის ესწრებიან ბენერალური პროკურორის მოადგილეები, მათ შორის, ბაგრინ ანმორ ბალეაშვილი. მის პროფეესიონალიზმსა და ობიექტურობაში, ეეფერობ, არავის ეპარება ეჭვი. მაგრამ ბოლო პერიოდში მისი პასიურობა უკვე საეჭვო ხდება: ხომ არ შეეშინდა მას მეეინისა და მავანის? ბოლოს და ბოლოს, თუ ყველა ეერეფწოდუნელი ბრალდების შემოწმება დაიგიარა, გამოეიდეს ეა თქვას, რაც ხაიქმელია.

მე ვამაყობ იმით, რომ გავიზარდე შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში, სადაც შემომიკა დავწყე რიგით ოპერატიულ თანამშრომლად. ამიგომ კოლეეტეფეს ყოველი ნაბიჯი ეა ქართული პოლიციის ყოველი მარცხი თუ არასწორი ნაბიჯი და მოქმედება ჩემი წარუეგებლობაეა.

ამიგომ, მაფლიბელი ვარ, ყოველი იმ შენიშვნის, წინააღდეგობა თუ საგმოდნინ კრიგიკის, რომელიც ქვეყნის, საქმის ინტერესებიდან გამოძღვნარეოს და ხელს შეეგწეოს ჩვენს მიერ სამინისტროში დაწყებული და ღღესაც მიმდინარე რეფორმების უფრო უფექტურად და შედეგიანად წარმორეოვნი.

ამსოთან, როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს კოლეეეა, ასევე, პირადად მინისტრი დაეწყლობეები არიან ამ უღირსი თანამშრომლების მიმართ, რომელთა არაპროფესიული, კანონსაწინააღმდეგო ქმედებები, აღამიანს საყოველთაოდ აღიარებეი უფლებების დარღვევა ჩირქს სცხებს მთელს სისტემას.

ჩვენ თვითონ, ჩვენივე საშუალებებით ვიეელენთ ასეთ ფაქტებს და ვეგარებო უმეკიერს ზომებს დანმაგეე თანამშრომლების მიმართ. და ამ კურსიდან ჩვენ არ გადავეუხვევთ, მიუხედავად იმისა, რომ ყოველი ასეთი ფაქტი ჩვენივე საწინააღმდეგოდ ეეიღრიალდება და არ წყდება ჩვენს ირგვლივ აგეხილი აეთიკეი მასმედიაში, არასამთავრობო და სხვა ორგანიზაციების შეკრებებზე.

პოლიციელთა არცერთ გადაკადომას შინაგან საქმეთა სამინისტროს კოლეეეა არ გოევს ობერატიული და მეაცრი რეეაგრებს გარეშე. ზემოთ მოგახსენეთ ჩვენს მიერ ავგომანქანების გამგიეეეელთა ორგანიზებული, 22-კაციანი ჯგუფის მხილებისა და დაკავების შესახებ. კოლეეგიმ საეეალერად იმსჯელა ამ ხელმძღვანელ შემაკთა თანამშეკობრეი პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელთა უმოქმედობის შედეგად შესაძლებელი გახდა დამნაშავეთა ამ ჯგუფის დაუჯილი მოქმედება წლების მანძილზე. დაკავებეი თანამშეკობრიდან განთავისუფლდნენ კახპის რაიგანყოფილების, იგოოეთის პოლიციის ქვეგანყოფილების, საგზაო პოლიციის ავგომაგგარკალის ქართლის განყოფილების უფროსები. შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან დათხოვილია უბნის ინსპექტორები, ოპერატიული შუამავნი და საგზაო პოლიციის თანამშრომლები, რომელთა ხისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საკითხი გადაწყდება გამოძიების დამთავრების შემდეგ.

მოვიყვან რამდენმე ციფრს, რომლებიც ასახავს შინაგან საქმეთა სამინისტროს პირადი შემადგენლობის უღირსი თანამშრომლებისაგან წმენის მოგეიერთ შეღეგს.

სულ, ბოლო ორი წლის განმავლობაში სამინისტროს პირადი შემადგენლობის ინსპექციამ თანამშრომლთა აარამარალნომიერი მოქმედების ფაქტებზე მოკლეკეული მასალებიდან პროკურატურაში გადაგზავნა 771, ხისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიეცა 225 თანამშრომელი, დაპაგამრეულია 88. შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან უარყოფითი მოგეიეთ დათხოვილი 942 თანამშრომელ და სხვა.

ღღან, ამ ციფრები დასტურდა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში თანამშრომელთა მხრიდან ჯერ კიდეე ხდება სხვადასხვა დარღვევები დანაშაულებრივ ქმედება. მაგრამ არც ამის დაეჭახათობა შეიძლება, რომ ორგანოებიდან დათხოვილი და ხისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიეეეული ეა ათასობით თანამშრომელი ჩვენეე გამოვეალინეთ და უმეკერესი რეაგირება მოეეახდეთ.

ეიმეორეს, ჩვენს მიერეე გამოვეეენილი პოლიციელთა ყოველი არამაღალი ოფლემოიერი ქმედების ირგვლივ ტყდება არაჯანსაღი ეეოლაგი — აა, თურმე რა ეტედურება ხდება შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში! მაგრამ სამწუხაროდ, პოლიციის რიგების უღირსი თანამშრომლებისაგან წმენიხის ხმირად ვერ ეპოვნიმი შენაბამი საბამის გაგებასა და მხარდაჭერას.

მოვიყვან რამდენიმე მაგალითს. ბოლო პერიოდში სასამართლეებმა თანამედობობაზე აღიდგინა შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან ჩვენს მიერ უარყოფითი მოგეეთი დათხოვილი 43 ყოფილი თანამშრომელი. იძულებეი გახდნეთ მიგეეგმართა შემდგომი სასამართლო ორგანოებისათვის, რომლებმაე უკანონოდ ენეს ის გადაექმეს სასამართლო გადაწყვეტილებები 8 თანამშრომლის მიმართ, ამავანდ კი 10 საქმეზე ინილეს ბანმოსანმრეს ხაკანაეეთ სარეიერი.

აბსოთან ეკეგიმრებთ გაუეებარი, ვის უნდა ეებრძოლოთ, დამნაშავე ეკ ოფლის თანამშრომლებს, თუ მთა მფარველ მოსამართლეებს?

რა კანონიერებასა და აღამიანის უფლებებს დაეეეგმე შეიძლება ღაბარაკი, როეა კრწანისის რაიონის სასამართლოს გადაწყვეტილებათ შინაგან საქმეთა ორგანოები აღიდგინეს მოქალაქეს ბინის უკანონო ჩხრეკისათვეს დათხოვილი თანამშრომელი, საბურთალოს რაიონის სასამართლომ კი შინაგან საქმეთა ორგანოებში აღადგინა ორი ნარკომანი პოლიციის თანამშრომელი და სხვა.

ამიგომ, ალბათ, შესასწავლია შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან უარყოფითი მოგეეეეთ დათხოვილ პოლიციის თანამშრომელთა მიმართ გადამართლებელი სასამართლო გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. თუ არ იქნება ერთიანი მიდგომა და ძალისხმეკა, დამეთანხმებთო, რომ სხვანაირად ვერე შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში ეა ხაერთოდ საზოგადოებაში წესრიგის დამყარეა ვერ შეეძლები.

მიუხეკავად ამისა, რომ მრავალჯერ დაეგბარდაეე ანარეეეუფმაგორონა, შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელობა არა მხოლოდ სიტყვით, არამედ საქმითაეე მხარს უჭერს ქვეყანაში მიმდინარე დემოკრატიულ რეფორმებს და ამ ღონისძიებებს, რაც ხორციელდება სასამართლო რეფორმის სარეალიზაციოდ.

მაგრამ, ეიმეორეს, ფემოკრატიული პრინციპების საბაბით არ შეიძლება ზიანი მიადგეს ქვეყანაში მართლწესრიგის გარმაკეიეების ინტერესებს. ეკ ეს არ ეხება მხოლოდ სასამართლოების გეუეეებარი გადაწყვეტილებების აღნიშნულ ფაქტებს.

მიმალულ ბოროგმოქმედთა ძებნა პოლიციის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანაა. ბოლო პერიოდში მიღებული ზომების შედეგად, როგორც სხვა მმართველებით, აქაც შემჩნეეეა მდგომარეეობის მკეეთრი გეემლობეებეა. თუ 1995 წელს დაკაკვეს ძებნილთა მხოლოდ 20 პროცენტი, წლეელს პირეეელ ნახევარში ეს მაჩვენებელი ორჯერ გეემლობეეა — დაკაკვეულია 1900-მე ეეგმილი ბოროგმოქმედი. ამ დღეებში ინტერპოლის მეშვეობით შორეულ სამეკარაგოეთში დაკაკვეეეი ჩვენს მიერ 1994 წლიდან ძებნილი ხარსანიას გახმაურეეეულ მკეალეკოანმა ეჭეეშიკანილი პირი.

ცნობილია, რაოდენ დიდი თანხები ეეჯდა სახელმწიფოს ბეჭნილ ბოროგმოქმედთა მორეეეეა თუ ახლო სამხეკარაგოეთიდან ექსტრადირება. ეა ამ დრის ჩვენ ეკეკეეს მაგალითეეზე, როეა სასამართლოეეს გაეემართებელი მოქმედებეს შედეკგადა, თითქოს სპეეიალურად უხიბეკენენ განსასკეეეეს მამალეესაკენ.

ასე მაგალითად, დამამძიმებელ გარეშეეებაში 3 ახალეკგმრდის ბანმრახმ მკეალეეობაში ბრალდებეეთ ხეთაგვართავეს ექიმისასთვის ჯანმრთელობის მდგომარეეობასთან დაკავშირებით, არა, საგამოძიებო იმოლაგორის სამეფ ეინო გაგყოფოფლებასა და არც სასკეელთა აღსრულების დეპარტამენტის რა სპეეალიკურ ხაკვიმენტეეს ფიეეეე

„მთავარია, ყველამ აკეთოს თავისი საქმე და სწორედ საქმით, და არა ლოზუნგებით, დაამტკიცოს ერისა და სახელმწიფოს ერთგულება“

(დასაწყისი გვ.1-ზე)

ის სახელმწიფო პროგრამით განსაზღვრული ღონისძიებები, რის შეკვეთაც წელს აღინიშნება ამ შრომე მდგომარეობის გაუმოსავლიანობასთან, მიდა ქართლში, მცხეთა-მთიანეთში, კახეთსა და მოგიერთ სხვა მხარეში. ქვეყნის 18 ქალაქი და რაიონში საერთოდ არ დაფიქსირებული არასრულწლოვანთა მიერ ნაფეხვილი დანაშაული.

მიუხედავად ამისა, ქუთაისში, რუსთავში, ბარდანაში და მოგიერთ სხვა რაიონში, მდგომარეობა ამ მხრივ გართულდა. რამაც, ბევრმა საშიშროებ ქვეყნაში სანინარიში პერიოდში არასრულწლოვანთა დანაშაულის მრავალ ეპიზოდი.

პოლიციის მიერ როგორც ფედერალური, ასევე ხმა ქალაქებსა და რაიონებში განხორციელდა საკეალური ოპერაციები-პროფილაქტიკური ღონისძიებები, რომელთა შედეგად გამოვლენილ 400-მდე მაძიებელი, უმეტესწილადაა, სხვადასხვა საშინაოდ-ოჯახებიდან. ამრავლებულნაა, გაწვეულ მიუმხის შედეგად, პოლიციამ დაფიქსირა ამ ასეულობანი მისცა ის ნაბეჭდებები, მათ მორის, მშობლებსაც, რომლებიც არასრულწლოვანებებს ორივეს დანაშაულზეა, მათხოვარობა და პროსტიტუციაში.

მაგრამ მხოლოდ აღნიშანაფილი ნიჭების პრობლემა არ ეხებიმრეა. მასასავლებელია, რომ ფიქსიოს უკვე ამოქმედდა კაპრეთის ორასრულწლოვანთა სარეაბილაციო ცენტრი, მაგრამ ეს საკმარისი არ არის. ჯრის მიმალული პრობლემების გადაჭრაში უფრო აქტიურად უნდა ჩაერთნენ საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, ბიბნესმეწენი, მეწარმეები, ... ეისაც ეუფი მუსაკეთა მიმაფილ თაობის ბედ-იღბალეზე.

ეკონომიკური პრობლემები, ...ორეულიანთან ბრძოლის გაძლიერების შესახებ თქვენს მიერ დასახული ამოცანებისა შესაბამისად, მიგალ ხაქმეთა სამინისტროს განახორციელა სათრანსნიაციო და ოპერაციულ-სამეკრნი ღონისძიებები მექრიალრობის, სამეურეო შემოსავლების ფასადეს, ყალბი ფულის დამზადებასთანაა და სხვა ეკონომიკური ღონასეულის გამოვლენის ის ალეკვოის ბმნინ, რის მეშეკიდეზე. ეწელეს ნ-ფენეულია ამ სახის დანაშაულთანთ ბრძოლა, ფაშაგ ... ...ოდ ... ...ბა ... ...ეულ ... ...ეულ ... ...ეულ

საქართველოს რესპუბლიკა
№188-189. კვირა-ორშაბათი, 26-27 ივლისი, 1998 წელი.

საქართველოს მთავრობის გაფართოებული სხდომა

დემოკრატია განუკითხაობა კი არა, უდიდესი პასუხისმგებლობაა ხალხისა და სახელმწიფოს წინაშე

აპრმა იმის შესახებ, რომ დემოკრატია განუკითხაობა კი არა, უწესრიგს ყოველსა, უფიდესი პასუხისგებლობაა კანონს, ხალხსა და სახელმწიფოს წინაშე, რომ ეს არის წესრიგი და დისციპლინა ყველას და ყველაფერში, განსაზღვრა საქართველოს მთავრობის 24 ივლისს გამართული გაფართოებული სხდომის ტონი და შინაარსი. რომელსაც თავმჯდომარეობდა ქვეყნის პრემიერი ედუარდ შევარდნაძე. თაობაზე ბანახლეს 1998 წლის პირველ ნახევარში ეროსნიერების, მართდწესრიგის განმტკიცების, დამნაშავეობის წინააღმდეგ ბრძოლის და ადამიანის უფლებათა დაცვის მიმნდი ეაწესი შუმაობს შეღეკეში.

სიფუძელად ეს პრინციპულ სკაბაასს მკაფიო მიმართულება მიეცა მოხსენებებში, რომლებიც გაკეთეს ეგნერალურმა პროკურორმა ჯამლეი ბბბილაშვილმა, შინაგან საქმეთა მინისტრმა ეახა თარგამაძემ, სახელმწიფო უშიშრების მინისტრმა ჯემალ გახოკიძემ, უმეცნაცა სამართლის თავმჯდომარემ მინდია უგრეხელიძემ. ამ სამინისტროებსა და უწყებებს მიერ წლის დამლეკლდან გაწეული შუმაობის ანალიზმა გამოკვეთა ყველა ის სერიოზული პრობლემა, რომლებსაც ეაწყდა და რომლებიც გიდასაგრეული ბეუხდა საქართველოს, ის ფაქტორები, რომლებსაც განსაზღვრა ქვეყნის წინსვლა ფემოკრატიული ეარდაქნების გზით.

მოფლენების დინამიზმთა და ამავე დროს ფრამატული განეთიარებით გასული ნახევარი წელი განსაკუთრებული იყო საქართველოსთვის. დემოკრატიული პრინციპების, მიმდინარე რეფორმების თანამშრომლეკი დამკვიდრების უოხმე ეაკქალურნელენ ფეცხრეულეკი ძალები, რომეორე ეკეკეეს მიეეთ, ისე მის ფარგლებს საქართველოს პრეზიდენტმე 9 თებერვალს, რანეე მოაკეკი ჯიხაშკარს მოეელენი, როიკ ტერორისტებმ მეეელენი, ბრალეკ ეაკეკ ეეე

ჩეჩნეთი ახალი სამოქალაქო ომის ზღურბლზეა

წინათ ისინი „ფედერალებს“ ეს‍როდნენ, ახლა — თავისიანებს დასცხეს.

ამერიკელ სტუდენტთა ორი მესამედი ფხიანად იყენებს თავისუფალ დროს, წერს „ი-ეს-ეი თუდეი“.

ამერიკელ სტუდენტთა ორი მესამედი ფხიანად იყენებს თავისუფალ დროს, წერს „ი-ეს-ეი თუდეი“. მეცადინეობის შემდეგ ისინი აქტიურად ცდილობენ შრომით ამოვონ ფული. ბევრნი მუშაობენ რესტორნებში, მაღაზიებში, ბიბლიოთეკებსა და მუმეუმებში, მაგალითად, მათი ორმოცი პროცენტი თვეში იღებს ორასიდან ოთხასამდე დოლარს. 28 პროცენტი ახერხებს, იმოვოს ისეთი აღგილი, სადაც თვეში ხუთას დოლარსა და მეტს იღებს. რაც შეეხება სტუდენტთა დანარჩენ მესამეს, ისინი მხოლოდ არიან თავიანთი მდიდარი მშობლების კმაყოფაზე და მუშაობით თავს არ იწუხებენ.

ზოგს სანატორიუმი შრჩევნია, ზოგს — სამიკიტნო

ამერიკის გაზეთმა „ი-ეს-ეი თუდეიმ“ გადაწყვიტა, მკითხველებისათვის ეამბნა, თუ სად და როგორ ატარებენ საზაფხულო შვებულებას ქვეყნის მცხოვრებნი. აღმოჩნდა, რომ ამერიკელთა მესამედს ჩვეულებად ჰქონია შვებულების გატარება სტუმრად — მეგობრებთან და ნათესავებთან. ასეთივე რაოდენობა უძღვნის მთელ თავის დასვენებას ნაირ-ნაირ გასართობ ღონისძიებებს, მოგზაურობებსა და ექსკურსიებს. ამერიკელთა 21 პროცენტი, ჩვეულებრივ, დასვენებას ატარებს ბუნების წიაღში, ან თავის ქალაქგარეთა რეზიდენციაში, დანარჩენები კი იძულებული არიან, დაისვენონ თავიანთ მობეზრებულ ქალაქის ბინებში. ერთადერთი, რაც მათ ანუგეშებს უღიმღამო მოცალეობის ჟამს, ეს არის რეგულარული სიარული ბარებსა და სამიკიტნოებში, წერს გაზეთი.

მანდელას მესამე ოფიციალური ვიზიტიერება

სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში ზეიმით აღნიშნავენ პრეზიდენტ ნელსონ მანდელას, იმ ადამიანის ოთხმოცი წლისთავს, რომელმაც ძალზე ბევრი რამ გააკეთა ქვეყნის შეიდობიანი გადასვლისათვის აპარტეიდიდან დემოკრატიისა და ერის კონსოლიდაციის რელსებზე. დაბადების დღის წვეულებაზე, რომელსაც ორი ათასი სტუმარი დაესწრო, მანდელამ გამოაცხადა, რომ ცოლად ირთავს 52 წლის რასა მაშელს, მოზამბიკის ყოფილი პრეზიდენტის სამორა მაშელის ქვრივს. ეს მანდელას მესამე ქორწინებაა. სხვათა შორის, საიუბილეო ცერემონიალში მონაწილეობას იღებდნენ მანდელას დიდი ოჯახის წარმომადგენლები, რომელთა შორის არის 26 შვილიშვილი და 4 შვილთაშვილი. მანდელა 27 წელიწადს რომ არ მჯდარიყო ციხეში, ალბათ, გაცილებით უფრო მრავალრიცხოვანი და ახაკოვანი შთამომავლობა ეყოლებოდა.

ჰედოფილები უკვე განდეგს აქალიბებენ

გერმანიის პოლიციური მოლაპარაკება საჭიროდ ცნობენ, გაძლიერდეს საერთაშორისო თანამშრომლობა პედოფილის მიმართ სექსუალური ძალადობის წინააღმდეგ. ბრძოლაში, აღრეთვე მიღებულ იქნეს უფრო მკაცრი კანონები მის აღსაკვეთად, წერს გერმანული გაზეთი „ეკლატ“. მას შემდეგ, რაც პოლანდიაში ამხელეს დიდი ბანდა, რომელიც ბავშვების გაუპატიურებასა და საყაწველო პორნოგრაფიის გავრცელებას მისდევდა, გერმანიის უფროსმა მინისტრმა ვაიეკელმა გაარკვიდა, რომ ორ წლამდე პატიმრობა უნდა მოსახოთ იმათაც კი, ვინც მხოლოდ ყიდულობს ან ინახავს ბავშვთა პორნოგრაფიულ ფოტოსურათებს. ხოლო მეცნიერული კვლევის მინისტრმა რიუგეგერმა მოითხოვა, მოეწყოს გაერის კოფერენციაა ინტერნეტთან დაკავშირებულ პრობლემებზე ამ ღონისძიებათა შეთანხმების მიზნით, რომლებიც დაბარკოლებენ ბავშვთა პორნოგრაფიის გავრცელებას მსოფლიოს კომპიუტერული ქსელის არხებით.

* * *

ასოციაციებულ პრესი იუწყება, რომ პოლანდიის პოლიციამ, რომელიც იძიებს ინტერნეტის ქსელში ბავშვთა პორნოგრაფიის გამავრცელებელი საერთაშორისო ჯგუფის საქმიანობას, ახალი სამხილები ჩაიგდო ხელში. ბელგიის ბავშვთა დაცვის ორგანიზაციამ „მორხოვენმა“ პოლიციის გაგზავნა ბავშვების დამცირების ამსახველი კომპიუტერის დისკოები, აღრეთვე ფაილები დანაშაულებრივი ქსელის წევრებზე, რომლის კვალი რუსეთსა და ბელორუსულ მგგგებში მიდის. პოლიციამ დამნაშავეთა ქსელის არსებობის შესახებ შეიგყო მას შემდეგ, რაც იგალაში მოკლეს ესლოფელ დამნაშავეთა ერთ-ერთი ლიდერი, რომელსაც ბინაში უპოვეს მამხილებელი მასალები.

ბორანი კრეისერის სიჩქარით დადის

დამყარებულია აგალანგის ოკეანის სანდაო ზონი გადაკვეთის სიჩქარის ახალი რეკორდი, იუწყება „ოიოგერის“ საგაზეთო. დანიის ბორანმა „კეტ ლინკ ფაივმა“ ოკეანე გადასერა ორ დღეში, 20 საათსა და 9 წუთში. იგი ნიუ-იორკიდან გავიდა და, გადალახა რა თოთქმის ექვსი ათასი კილომეტრი, ნორსოობა დაარსული ინგლისის ქალაქ საუტჰემპტონის ნავსაფურეში. 90-მეტრიანი ბორან-კაკამარანი, (ჩვეულებრივ, დაანის ორ ძარითად კუნძულს შორის მიდი-მოდის.

ეს ბევრ, აბი სასაბარილიდ მაინც ბეიშალოს?!

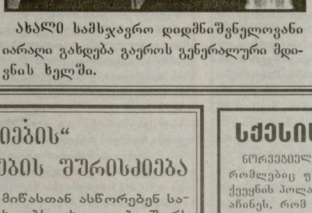

ახალი სამხეაერო დიდმნიშვნელოვანი იარაღი გახდება გაერის ეენერალური მდივნის ხელში.

რომში დამთავრებული გაერის დიპლომატიური კონფერენციის მონაწილენი დარწმუნებული არიან, რომ მათ მიერ შექმნილი საერთაშორისო სისტემის სამართლის სამსჯავრო (სსსს) დაიცავს კაცობრიობას იმ შეზარავი დანაშაულებებისაგან, რომლებიც მრავლად იყო ჩვენს საუკუნეში. მუდმივმოქმედი ერთაზედა კრემინალური სასამართლოს შექმნის იდეა ნიურნბერგისა და ტოკიოს ისტორიული ტრიბუნალების გამამართვის შემდეგ იშვა. ეს სამსჯავრო განიხილავს გენოციდის, აგრესიის, სამხედრო დანაშაულებებისა და ადამიანების წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულებების შემოხვევებს.

„მაიმუნის შურისძიების“ შემდეგ — სპილოების შურისძიება

ინდოეთიაში სპილოებმა მთლად აიწყვიტეს, წერს „ეშინგტონ პოსტი“. სუმატრის კუნძულზე ეშვებიანი გოლიათების მთელი ჯოგები ატერორებენ მოსახლეობას და მათ შიშით ადგილობრივ მცხოვრებნი გარეთ ვერ გაუდგამთ ფეხი. დამშეული და გაავებული სპილოები თავს ესხმიან ადგილობრივ სოფლებს და ბაღ ყველაფერს ანადგურებენ — სჭამენ და აფუჭებენ ჭირნახულს, ფუხეცეშ თელავენ ნათესებს, მიწასთან ასწორებენ სახლებს. ცხოველები შურს იძიებენ ადამიანებზე, რომლებიც უსულგულოდ ეკიდებიან ბუნებას. ურბანიზაცია და სოფლის მეურნეობის ინტენსიური განვითარება სპილოებს უსპობს ბინადრობის ბუნებრივ გარემოს, და, მაშასადამე — სარჩოსაც. როგორც ჩანს, სპილოებმა სწორედ ამიტომ გადაწყვიტეს, ერთხელ კიდევ შეეხსენებინათ ადამიანებისათვის, ვინ არის ჯუნგლის ბატონ-პატრონი.

ეს ინდოეთიური სპილო არ გეგონოთ, მისი ბრიტანული მექანიკური პროტოტიპია, რომელზეც ამ რამდენიმე დღის წინათ ვწერდით და რომელიც არავის არ ერჩის.

სქესის შეცვლა - უოპერაციოდ

ნორვეგიელმა სპეციალისტებმა, რომლებიც ფაუნას სწავლობენ, ქვეყნის პოლარულ ზონაში აღმოაჩინეს, რომ თეორი ძე დაოვეა სულ უფრო ხშირად იძენენ ხეადის სქესობრივ ნიშნებს, იუწყება როიტერის სააგენტო. სწავლულები გამოთქვამენ ვარაუდს, რომ ასეთი ენენეტიკური ეეფლილებების მიზეზია არქტიკის ქიმიური დაბინძურება, რაშიც ბრალი მიუძღვით, პირველ რიგში, ევროპასა და შორეული აღმოსავლეთის ქვეყნებს. სპეციალისტები შეშფოთ, რომ დაბინძურების შედეგებმა შეიძლება ნეეაგიური გავლენა მოახდინონ ადამიანებშეე, კერძოდ, სწავლულებს მიაჩნიათ, რომ გარემოს ქიმიური გაჭუჭყიანება ევროპის მრავალ ქვეყანაში მამაკაცთა ნაყოფიერების მკვეთრი კლების მიზეზია.

სიხლლიანი ქორწილი

ქაიროში საქორწინო ნაღიმი სასტიკ გრაგედიად გადაიქცა, წერს ბრიგანული გაზეთი „გაიმსი“. სადღესასწაულო სალეგბის დროს დაიღუპა ნეფე და ბმიმედ დაიჭრა ღეღოფალი. ერთ-ერთ მაყარს თოფი გაგენილი ჰქონია არა ფუჭი, არამედ ნამდვილი, კარტეჩის ვანნებით, თანაც, სალეგის ზალეი ნეფე-ღეღოფლისკენ გაუშვეს – ამის შედეგად სასიძო ადგილზევე გარდაიცვალა, სასძლო თავში დაიჭრა, ხოლო სასიღეროს ტკეეიმ ხელში გუეარა. პოლიციამ დააკავიმრა ბრიეეი მსროლელი. ახლა არკვევენ, მარდალე შემოხვევეთი იყო ტრაგედია თუ – წინასწარ განზრახული.

უსნოეთის სააგენტოპის, გაგეთპის და საკაპნტო „ეელიანას“ მასალეპის მიხეედით.
გეერლის რეპაქტორი
ბარჩილ მანგაგლასაძე.

საქართველოს რესპუბლიკა
№188-189. კვირა-ორშაბათი. 26-27 ივლისი. 1998 წელი.

ვერსია

რატომ ვერ დაიპყრო სტალინმა მთელი მსოფლიო

**ეს ინფორმაციული ბანერი ... ეროვნული ... ...

ვერსია

საბჭოთა ავიამშენაგლრების კლას

უმაღლესი სასწავლებლების ცხელი დღეები

8 უაკულტეტზე 27 სპეციალობის დასაუფლებლად კონკურსში 500 სტუდენტი მონაწილეობს. დაუსწრებელ განყოფილებაზე მსურველთა რიცხვი მეუზეღრეადაა.

23 ივლისს აგრარულ უნივერსიტეტში მისაღები გამოცდების პირველი დღე ორგანიზებულად დაიწყო. ნინა წლებთან შედარებით შემსვლელთა რიცხვი გაიზარდა, (უკანასკნელ წლებში ხომ, საქართველოში მიმდინარე მოვლენების გამო, იკლო სოფლის მეურნეობისადმი საჭირო პროფესიების დაუფლების მსურველთა რიცხვმა).

წლეულს მდგომარეობა უკეთესობისკენ შეიცვალა. აგრარული უნივერსიტეტში თანდასთან იკრებს ძალას, იმაღლებს აკადემიკოსების, ამის ნათელი სურათია დღეს მსჯელობში მიმდინარე გამოცდები. წლეულს დაკუმბატეთ ახალი სპეციალობები: ეკონომიკური (აქ განსაკუთრებით დიდი კონკურსი), იურიდიული და ჟურნალისტიკის.

უნივერსიტეტი ახალი ცვლის მოლოდინშია, დღეს ნამდვილად ცხელი დღეები გვიდგას აგრარული უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებს.

ჩვენი უნივერსიტეტი ვითარდება, ბევრი რამ კეთდება, რათა იგი ნამდვილად ეროვნული, დღევანდელ საქართველოს რომ სჭირდება, ისეთი სასწავლო კერა იყოს. ეროვნულ ინტერესებთან შესაბამისობაში მოვიყვანეთ სასწავლო გეგმები. შეეფინენეთ დასავლეთის ქვეყნების ჩვენი პროფილის უნივერსიტეტების სტრუქტურები, ჩამოვაყალიბეთ მხოლოდ საქართველოსთვის მისაღები მოდელი. უნივერსიტეტი გადაეფეკანენი 6-წლიან სწავლებაზე. აქედან 4 წელი – საბაკალავრო მომზადებაა, 2 წელი სამაგისტრო. ასევე, როგორც საქართველოს სხვა წამყვან უნივერსიტეტებში, ჩვენთანაც მოქმედებს მესამე საფეხური – ასპირანტურა და მეოთხე საფეხური – დოქტორანტურა. ასე, რომ ახალგაზრდას, რომელიც გადაწყვეტს დაეუფლის სასოფლოსამეურნეო განათლებას, სამუალება აქვს გააარის ყველა საფეხური, დაწყებული დარგის სპეციალისტიდან, ბაკალავრიდან, მაგისტრამდე, ოლ-ბოლ, დოქტორანტურამდე.

კადრები სოფლის მეურნეობისათვის

ბოლო წლებში უნივერსიტეტმა განაკეთარა საერთაშორისო ურთიერთობები. ჩვეულებრივი ორი დღიდ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, რომლებშიც მსოფლიოს 21 ქვეყნის გამოჩენილი მეცნიერები მონაწილეობენენ. უნივერსიტეტის პროფესურა აქტიურად არის ჩაბმული მავი ზღვის ა ქვეყნების ეკოლოგიური პრობლემების შესწავლაში, მოგიერთ მამართულებაში წამყვანი პოზიციაც გვაქვს.

ხელშეკრულებებია დადებული აშშ, გერმანიის, საფრანგეთის, ჩინეთის, ბელგიის, ჩეხეთის და ფსო-ქვეყნების წამყვან უნივერსიტეტებთან. დღესასთეს ჩამოთვლილი ქვეყნების უნივერსიტეტებში ჩვენი უნივერსიტეტის 32 კურსდამთავრებული და სტუდენტი სწავლობს. მერმანი ამედიანად გვესახება. მოუხდენელ ეკონომიკური პრობლემებისა, ახალგაზრდობამ მეცნიერებისაკენ მოიხედა, სრული დაგეგირთვით მუშაობენ უნივერსიტეტთან არსებული სალისტრაციო საბჭოები, გაიმართა კონკურსი ასპირანტურაში. გაორმაგდა ფრაიფოსან და კარგოსან სტუდენტთა რაოდენობა, მინიშვნელოვანია ბაზოოლეტერი სამოსნების ოდენობა. წლეულ სამეცნერო კოზფერენციებში მონაწილეობდა ყოველი მეორე სტუდენტი, 18 სტუდენტმა მიიღო საქართველოს პრეზიდენტის პრემია. აქედან 5 – პირველი პრემია. სამეცნიერო საქმიანობამი ასევე აქტიურად არიან ჩართული უნივერსიტეტის ქვედანაყოფები, ბათუმსა და მარნეულის ინსტიტუტები.

სულ მალე საქართველოს სოფლის მეურნეობა ახალგაზრდა სპეციალისტთა ახალ შეფსებას მიიღებს, დღეს კი უნივერსიტეტის ცხელი დღეები უდგას – მიმდინარეობს მისაღები გამოცდები.

ნაპოლეონ ძარძაშაძე,
საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი.

აბიტურიენტი—98

მიმდინარეობს მისაღები გამოცდები

წლეულს ქვეყნის უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდები ეროვნულ გარეგნი „ეროვნების შესახებ" კანონის მიღების შემდეგ, კანონმა განსაზღვრა სახელმწიფო დაკვეთის შემუშავების მექანიმმი საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრო, განათლების, ფინანსთა და სხვა დარგობრივ სამინისტროებთან ერთად, შემუშავეს განათლების სფეროში სახელმწიფო დაკვეთის პროექტს და დასამტკიცებლად წარუდგინს საქართველოს პრეზიდენტს. საქართველოს პრეზიდენტს მიერ დამტკიცებულ სახელმწიფო დაკვეთის განთავსების კონკურეტად სასწავლელ დაწესებულებებში ახალ ნებადასვლის სამინისტრო. წლეულს სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებში სტუდენტად ჩარიცხეს 15 ოლიმპიადის ჩარიცხვა 15 სექციმრამდე უნდა დამთავრდეს.

უმაღლესი სასწავლებლის აბიტურიენიდან გამომდინარე, აბიტურიენტთა ჩარიცხვას ნაკლებად ეკონომიკა ერ ერთ ზემდგომი ორგანო ვერ ჩაერევა, ჩარიცხვასთან დაკავშირებულ ყველა საკითხს მიმღები კომისია წყვეტს.

მისაღები გამოცდები 20 ივლისიდან დაიწყო (ეროვნ ხელოვნების პროფილის უმაღლესი სასწავლებლისა), ამჟამად, ალბათ, საინტერესოა საგანგებაკეთილი ინფორმაციები. გრადიენტად მაღალი კონკურსებია ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო ინსტიტუტში სასწავლმწიფო, საქართველოს ტექნიკურ, სულხან-საბა ორბელიანის სახელმწიფო სამეფიანი სასწავლმწიფო სამეფიანი ეროვნული უნივერსიტეტებში, თბილისის დასავლურ ენათა და კულტურათა სახელმწიფო ინსტიტუტში, ამ უმაღლეს სასწავლებლებში საერთო კონკურსი ერთ ადგილზე ადგილ 4,9-დან 2,5-მდე. ცალკეულ სპეციალობებში კიდევ უფრო მეტი – მაგალითად ოსურ-ქართულ-ოსურ-ინგლისურ-ინგლ

მხოლოდ საკუთარი ძალების რწმენით

ჯემალ ჯასრაძმს ფოგო.

ეკონომიკა

საქართველოს რესპუბლიკა | ყოველკვირეული დამატება | №26 (33). 26-27 ივლისი. 1998

მრეწველობა

შესაძლებლობები, პერსპექტივები

საბაზრო პრინციპებზე გადასვლის პირობებში საქართველოს სამრეწველო სისტემებში ღრმისეული მდგომარეობა შეიქმნა. ამასთან დაკავშირებით მრეწველობის სამნიშნა კრიზისის შესაწავლელ სამმაგალი წარმოების ეფექტიანობა და მისი გამოყენების შესაძლებლობები. მეგეძალი დავიანკანთ, რომ ჩვენს სამრეწველოს შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს სხვადასხვა დარგობრივი პროგრამების განხორციელებაში. მაგალითად, სარკინიგზო გრანსპორტის რეგიონალიზაციისა და მისი შემდგომი ანეგიოარების მიმნიდ დამმაღლ საეკონომო, საღალანგო და ელექტროგენეკერი მეურნეობისათვის საჭირო სათადარიგო ნაწილები და კვანძები, სამაგრები და სხვეები, გრანსფორმატორები, აკუმულატორები, სხვადასხვა სახის ამოლაგორები, სანალმბაკიები და დისანეიური სისტემები, ტბათა მშენებლობისა და მისი ინფრასტრუქტურის შემდგომი განვითარებისათვის საჭირო ლითონკონსტრუქციები, სხვადასხვა სახის მილები, ინერტული და სამშენებლო არმატურა, სამბობ-ენერგეგეკეული მეურნეობის, მთ შორის მცირე ჰესების რეაბილიტაციისა და მშენებლობის მიმნიდ – ელექტროენერგია და ელექტროენეკეული მეურნეობისათვის საჭირო ანსის ტიპის ტურბინები, სადაწნეი ხლები, ბესოსები, ენერგიაროს ალსენებები, კომპლექსური გამანაწილებელი მოწყობილობები, სამშენებლო მასალები, სპეიერო და სამდეთ პორტების და ნავთობის ტერმინალების მშენებლობისათვის ლითონკონსტრუქციები, სამშალაკიო მასალები, ელასტმასის ფეკალები, არმატურა, მოსპირკეთებელი ფილები, სხვადასხვა მილები და ა.შ. მუშუქი მრეწველობის საწარმოები ამჟამ არიან აწარმოონ სხვადასხვა დანიშნულების განსაკუთრი, ფუხსაკეთი, ხელოვნთამნები, აერეთვე შენობებისა და ოფისებისათვის საჭირო სხვადასხვა სახის ეროფლეკეია (ფარდები, სალაქები, ფარდაგები და ა.შ.).

განსაკუთრებელი ყურადღება ექცეცა მეორე ჰესებისათვის საჭირო დანადგარებისა და მოწყობილობების ქვეყნის შიგნით დამზადებასა და დამნაგებებს. ეს „საავტომობილო ქარხანა"-ში ნავარაუდეკია სხვადასხვა სამძალიერის ტურბინების, ხოლო სს „ელექტრომექანიკა"-ში – ჯენერატორების დამზადება. ამასთან, ორივე საწარმოს ბაზაზე ჩამოყალიბდება სამშენებლო-სამონტაჟო უბნები, რომლებიც უმრწესეულოფენ როგორც საპრაქტიკო ლოკუმენტაციის დამუშავებას, ასევე სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების პრაქტიკულ განხორციელებას.

რაც შეეხება პერსპექტივებში არსებული სამრეწველო პოტენციალის გამოყენების შესაძლებლობებს, მიმანშეწონილად მიგვაჩნია პრიორიტეტების გამოყოფა: 1. არსებული ნასელეული ბაბის შენარჩუნება (მანგანუმისა და სპილენძის მაღნები, ოქროს შემცველი და სამთო ქიმიის, ბუნებრივი სამშენებელი და მოსპარეკეული მასალების ნედლეული, სამკურნალო მეკარეები, ხეკეეკ, ტყეკ-ნედლეული, ბარეულის ნედლეული) და ნედლეულ სამრეწველო წარმოების ნედლეულ ბაზის მაქსიმალურად სამრეწველო გადამუშავება; 2. სიფმპორტო პროდუქციის (სპილენძის კონცენტრატი, ფოლადის მილები და კოსმეტიკუეიის ნაკეილნი, სინთეეური ბზოოოკანი სასუქები და ეიანმარაგები, მანგანუმის შენადნობები და მანგანუმშემცველი პროდუქტები, ფარიშხანის შემცველი პროდუქტები, სინთეეური ბოჭკო, სამთო ქიმიის, ნაავიაციო და ეკემიშენებლობის, მანქანათმშენებლობის, ელექტრონიკული და ხელსაწყოთმშენებლობის ნაწილეული ელემენტების, ელექტროტექნიკური ნაწილეული ელემენტების, ელექტრონული ელემენტების, ელექტროენერგეტიკული ელემენტების, ელექტროენერგეტიკული ელემენტების, ელექტროენერგეტიკ

მეწარმე

სპაბარ! ეკონომიკამ, რომელსაც ასე ტკლისფანქალი ველოდით, სიკეთესთან ერთად თან უამრავი „მაგია“ მოიყოლა. იმათგან ყველაზე „პრესტიჟული“ ბენზინის მაგია, ნარკომანია, თამბაქოსა და პურის მაგიები გამოდგა. რაც დრო გადის, რაც უფრო ღრმად ვიჭრებით ახალი ფორმაციის წაიალსებში, მაგიები მთ უფრო მრავლდებიან, ღონიერდებიან და იფურჩქნებიან.

ასეთი დასკვნა ზოგს ქარის ქროლვად რომ არ მოეჩვენოს, გადავწყვიტე ლეადელაქის უძველეს, ერთ-ერთ ყველაზე უფრო გრადიეულ მეოთხე პურის ქარხანას ეწვეოდი და იქიდან შეხვედი პურის ბაბარეზე მიმღინარე მოელენებისთვის. თანაც მეგზურად ქაროფელ მეწარმეთა საუკეთესო წარმომადგენელი, სოლიდური გამოცდილების მქონე კვეთის ფეხსოლოვი, ამავე ქარხნის ღირეკქორი მალხაზ ღოლიძე აეირჩიე. იგი მრავალი ქვეყნის პურის მრეწველთა ფორუმების მონაწილეე გახლავთ და დარწმუნებული ვარ, არაფერში მეცდება.

მისი აზრით, პურის მაფია ფ კორუფეია უნდა ეეძებოთ არა პურის მსხვილ საწარმოებში, არამედ იმ თანამდებობის პირებში, რომლებიც „ერმად“ ფდგანან ეკრეთწოდებულ ნეგრილ საცხობებს და მბთი მემეეობით უპურს ბაბარეზე ფიმოეგზავნიან. ეს ფ ეეხება ეოველ ეეოველ ეოველ ეოველ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოფელი

მიტოვებული სამოთხე

1. სალოცავმა მოუხმოთ!

ივლისს თორმეტს გოგოლაურებს ისევ მოუხმო ადგილის დედამ. ამ დროს მთიელი ყველა საქმეს გადაგდებს, რათა მამა-პაპეულ ნიშთან სალაკი მიიყვანოს, სანთელი აანთოს, ლმერთს შეხედოს, აწუწლილი ცხოვრების დალაგება და ჯანის ხსნრიოელ შესთხოოს.

მეე გიგერიე გოგოლაურებში. მოწვევას რაშლეშე თვე ველოდი: ამ ბამთარს შეშვე (ბაშა) გოგოლაურშე ჩვენს გაგეთში ჩანანაგი დავბეკმე. – ბაფხლები მთაში ზაგიყვან და მშობლებს გაგაცნობო, – მითხრა მაშინ ზეშვამ. ნაღდმა მთიელმა დაპარაგა შეასრულა.

პირთამდე გაძეკელ ავგოიბუსში ჩხი ცოლ-შვილი და სანაინაია. გაგეიარეთ მთა საბაღურის ყელი და ჩეკურანთაგორაში მარცხნივ გადაეხვეთეთ. აქედან საბუღარამდე შეიღიოლე კილომეტრია. ღამე უწვიმია და ღიდი ხნის მოუელელ, აღმართიან ეშმე აეგობუსს გაუქორდა. ამ პაკარა მონაკვეთის გაეელას თითქმის ამეეხივე ღრო დასჭირდა, რამდენე თბილისდან ჩეკურანთაგორამდე. მანქანამ ბღელ-ბღელეთი აამაეა უკანასკნელი აღმართი და გამინნდა ჩვენი მასპინძლის საცხოვრისთან დამშვენებული ზმის გულმე ტაეეეფილი მდგალი. აქ ლმერთთან მაახლოების ყველაზე ღიდი შესაძელებლაა, ამიტომაც აღარ მიკვირს საამაეე. ამ კუთხის შეიღლის ძალა და რბილში რომ გასცდნია.

ამდენი ხალხის დანახვეზე მოლად ეადაირა კერის ერთეულთი დარაკი ჭრეკა, – ჯაჭეი დაჭაბა და ყეფაი არეშარე გაკარეკ. მონაგრეშულ ეეოლესა და ეეოლიშეილს, ახალშეკენილ სიძეს – მაიას მეუღლეს ააგგას ეუერებანმ ზოთა და დარო ყოგოლაურები. მერე ბაგინი ზოთა ბეგიმარგოხეკ, ზორს წასეკი არ ბაეკეზრეეზია – კუდიკარი შეეხსენთ და საეუეკერეში გაეკეთი. მწერეზი ყოეკლდიერი საქმით არიან დკავებული და სკეზში ღალას აგროვებენ.

2. მარგოოზიეთ ბულგაგოხარული კაცის საბკივარი

ლერჩაჯ ხახსაესაბს კარგად შეშალეკეული სიმინდი, თავდაეწყეკეთ ყეკეეს კარგოფილი და ლუბიი. ნინ მწვანთი შემოსილი ზთა აყეკეკეკ. 78 წლის ზთა გოოლაური თავის ამბეკს ზიამპოოს, თან მაგრახლაესს, ყეკეაყეერ რო მოეკეკეკ ბგბეთში ადგილი არ ეკეყოფათ. ამ კაკეა აქ ბკაგარი თავისი ღლე და ბოსწრეზა. მხლილ 1941-1944 წლებში მაგიკეკ სახლკარი, რიკი ზახაკ სამბიალთ მოუხმო. ბმრძოლ ძაკეთან და ხარკოეთან, მერე – ქერშნი. „ჯოჯოხეთი გრიალებდა, ირეკლეე ყველაეერი ფუღდა, ხალხი მოეკელი ბალახეთეთ ეყარა. ჩვენი თეთმეურნაკეები გამეკლებთ ბომბაკელნენ მგრის ბომბიკებს, მაგრამ ერთი ნაბეკითაკე ვერ ბაეიწეეთ ნინ. მანამ არ დადებებელი ჩემი ხელის ტკეკიამფრქვეკეი, ეიღრე სნაიკრის ტკეკიამ არ მომმეხნა. აი, აქ მომხედა, მარჯვენა ხელის მტკეკვანში, იდაყეთან ტკეკეკ და მუსკულეი დამიშაია, ფეხსაც ისე ეეკარა ეხმარობ".

ახე დაამთავრა ომი 24 წლის ბაბუკმა. მამისეული სახლი ამის დაუტოეა, ცალკე ბაგიდა და ქოხი ჩაიეკ. მერე მოკკიდა ხელი ორხეკეკეკ ქალას და ... ერთიმეორის მფოლებით ბანნნენენ თეიმეურაანი, მეშეკ და ზურაბი. ოჯახი თანდათან წელში გაიმართა. მერე გიუთავებელ მეწყერები დაიწყო, ბეერი სახლი და სამოსახლო დაამშაინა. შეფიქრიანებელმა ზოთამ შეიღლები თბილისში ჩამოიყვანა, ის და დარო კი თავის ეკრიშე დარჩნენ. ზოთა კოლმეურნეობაში ბრიგადრად მუშაობდა. ყველაეერი მოუკეკლა – ხორბალი, ქერი, სიმინდი, კარტოფილი. ჯაკეკლი უამრავი ძროხა, ღორი და ფრინველი. ღიდ შემოსავალს ძალეკოდა მეუუტკრეობაკ.

– ღალიკელი ადგილია. ჩვენთეკეს ქვეს ეკეკოხდა და კაკალეკ. 58-ში სახლი აეიშენეთ, ბოსელ-სამბალი ნაკეეთეთ. რაკ მეურნეობა ღაიშალი, ჩვენ საკარმიდამოს მოუვგრნაალეკ. ორ ბეტრამდე საკარგული მაქეს. მარშან ხორბალეკ მეთესა, მაგრამ ალება ძალაეან გამიჭარდა – ტკეკეკას თანანდათან თუ მოიკეკან, ათასი ჭარი ეედა მოსკამთ, სამმაგი გადაეუხადო. ბაჭეკს ვეუუნებ, ხანდახან ჩამოდეთ, მოხანთ, დათესეთ, რასაკ მოიკეკთ, არ ნაეეზარებთ-მეთქი. ეკ მეგი აღარ შემიძლია. ოთხი მეწყერი ძროხა მყავს, ექვსი ლეკეკეკი და ბოშეკი, 10 ღორი და ბუროკკი. მეგიეკ მყავდა, მაგრამ მომპარეს... ერთხელ 20 სუფლი, მეორეკ 10. უკვე ეიეთთ, ვინე არის, მაგე ნაკაკეკებენ და ახეე იქნება... 40-მდე ეუეკრის ოჯახს ვუკლი. საიგარკოდ ჭოპორეში ჩამკეს ხოლმე. ეს საქმე მამა-პაპიდან მოეკელეკ და ვერე მე ეკალაგობ...

მოკლედ, თავის თავეზე ხომ მიამბო და მიამბო, არე მარგოობთი ეულეკამოხრული კაცის საგკივარი დავიწყეკ. საბუჯარა ნოჯიკეთის ერთ-ერთი ეანია. ბამთრობით მარგო ზოთა და ფიო რწეკინან ხოლმე. არც სინათეკ, არც რადიო, არც ეაზეთი და არე ეკეთ! ყველაზე მეგიდ ეეეზოთა ხკანაკეეთ. „სანამ ქვეყანა დაიქეეოდ, ეარიო ეგბა ეუნდა გაეკრათ, ეეფარ დაასოკეეთ და ვართ ახეკ. ეკეა და მაკან ზორის გამოკიდეეულეეი. ორხდიანი მაჩქანა ვიყოდე, ეკეიმ რომ ზოთ, ეგბეი ისე ალმალ-ალმალეკა, ფეხს ვერსაკ გადაადგეამს კაკი. ეინე ამ ჯახარს ვერ გაეკლო, ზოეი ქალაკს გაიხაზნა, ზოეი – ჭოპორეში. აქაურობას კი არაეეერი სკოს – ტკეკ სავსეკ ხადირ-ფრინველეთ, ბარეკეი ხილეთ, სოკოთ. არე ეკაიგაკრი ეკეკალი და არე დამბალ ხაჭო... ბაუფარის ხეეში პაკარა წსანკეკი გაეკმრთე, ეაშიმეკეკ და ბეკეეეს...“

მაგრამ ეეოში სახელადხელი სუფრა ეაუშლიაი და ზეშეკს მეუღლე, ქალბაგონი ნონა ეკეიმაზს. ეიაიგაკრთან ეალოკეეი – მე ეს უფრო მარჩეეთა, ხალდია, აქკარი...

3. სიხიუბეს გაუმარჯოს!

პაბარა ნიმს უხნეეი, ბაბარჯილი ზეეხლი დარაკად დასდგომია. „ნიმი რო დავდგეთ, ზეეხლი ასეთიკე იყო. რამდენი წლისა იქნება, ვერ ეკეკეკე", – მეუბნება ზოთა.

აქ უკვე ისმის შესაკეის ხმა. ზეშეკმ ხალოკეკეს ცხენარ ზესწარა. ოჯახის ყველა წევრმა სათითაოდ დაანთო სანთელი. მეე ინამთეკრად ეალოკეეი, ინამთეკრად ეიწერ პირეკვარს და ეხეკმ ეიპაგკეს – ერთნახად არაკს. „ყველს შეეწოს დღეკანდელი ღღის მადლი. ამინ!" ვინე ქალაკერ ცხოერებას ეგბარა, აქ მხოლოდ ხალოკეკეის ნებით ბოლს და ახე – წალაწალი ერთხელ მაგრამ ვინ იცის, თე იქნება ეგბა და კკალ, ეეეს ეკან მობრეეებაე ეგბეალ! ხმაშეკეეობლად მეერთან ლეკვანი, ეური, ეოეი, ეეეე და სუმეკეკი. ამ ლეთაკრეე პპნეკებნი არის რაღაე მონაგრებმბაეკვარიე და საყეკეურსა მაეკვარიე. ეს საყეკეურობეს, თავიანთ თავს თე ამაო, ვინე ისინი აქეკან ამეყარა? არაადა, ეს მოეეი, ეს მეეკეკეი ისეე ელიან მაი დაბრუნებას. და ეუსაბეკოა მაიი მოლოდინი! „არაკეს ალარ ეახსოვრთ, ალარე რაიონს ხელმძღვანელეეს და ალარე ფეპეკებს... ეკარიე კი არ ვეიი, აბა, მაგაეი იმედით ეიყოთ? თითქოს ალარაკეს ეეორნეკეოდეკ..."

ეს მარგო ზოთა გოოლაურის კი არა, ამ კეთხის ყოველი ზეელის ამონაკეკეხია. გაიიგებს კი გამგები?

მაინნ გამოენახეთ დრო მხიარული წსსმეკელის სანახავად. ბაგინი ზოთა ფეეის ნაბიჯით ნინ მიმიძეკეს. ბილაკი ამამლაყეკეულ ჭინეკარში, ტუხსა და თაფლეოვანში მიიპარება. ყოველ ეეეხის ნაბიჯზე სამკეკრნალო მეეეარეკეა – ეარდკეკჭაკა, თავშაეა, მრავალძარღეა... ჩვენ კი, თურმე, ასეთი ბალახები უეხოეთდან შემოგეკეკეს!

ლმერთმა გაგიმარჯოს, კეთილო კაეო, ზოთა გოოლაეარო! ე მაგ შემრთეკს და სიხიეეეს გაეემარჯოს!

„აქეკდან ეეეხსაე არ მოეიეკეკ!" – ისე მეუბნეკეს ჩემი მასპინძეკეი, თითქოს რაღაკაპი მეე მაგანაშაეკეს. ალბათ არე სკეკეეს... ფი მაინნ... ნეტაეე, მარკო ის კი არა, სხეკეიე ყყენენ ასე ჯიუტები!

ალერ, მეშეკს ალეკსკკანა ქალიშეკლმა ლეკამ გიგარა ანმმანა. „ეკაბაეეეკ ეი მეეოსეკა, ლენ!" – ხმაა ანძეკეენ მისი ლაა მიაა და მეეოხარი ირმა. ქარაეული სიმღერის მეხკალობა ხომ სამოგადეიდ ცნობილია, მაგრამ ეკ, მარილეკ რომ ღმერთთან საახლოეკეს, მას მაინე განსაკეურებეკეი ძალა აქეს... ახლაე ეიეკონეკ კაკრიალ გოოლაეურის მწარე-მწარე ლეკეზის, მის ეკელთან ოხოვნას, ჩვენთანაკ ფეკელეეკოთ. ეა ორმოცეკეთამაკლე კაეი, ორეკორეკ ერთი, ისე მიდის მის ოჯახმი, სადაკ ასწლოვანი ხეკბის ქვეშ, უკვე ეკეკლოდეს ეხეი სეფრა.

4. „სოფელს ბოიკლომი კაკიდია"

არაპრილსლ მოეთხმინე ეს ფრაზა. მაგრამ ეს არ იყო ეასაოო, ეკულეკლკრეკეული კაკის ჩიეკლი. ეაბრაკლოდ, ბეუნებით ძლიერ ადამიანს ყოველთვის აეკეიერეს სხვათა ეკულცეეობა. ეეეეეკრანაკლე დიდი მანძილი და თუ ეს ეკულეკეობა არ დაეძალეთ, ამ მანძილს ვერეკ ვერასოლეკ გავეკელთ...

ერთმა ღლემ დაეკეკლეეი ბეღაურეკეთ ჩაიკრლილა. ჭიქეთ ხელში ეეეჩეე ედგავრთ, ეხლა ჩამოეიდეკეთ და ეამოსეკა არ ეკეთნა. ეეეეკართან ამდენი ხალხის ხილეკთ მემეკარა ბიჩოლეკეი ბარნინდულან და ნამაპ თვალეეს ეკეიბრალეეეეკ. ჯიეკეკ ისეკ ეეიმეეეკ ეკეკეკეი ჭრელა. მიეკეკეკლეეეკ ოჯახის ალეეეკანა მეკრა – კიდეკ როდის ამოოკეკ ეკ ეკულს ეკეეეეარეკ? ეკსდეკეთ ალგიბუსსა და ეკეეეკეთ სამოთხეკ, რათა ისეკ ხმაურიან თბილისს დაეკეარედეთ...

– მერმისს შეეხხოთი ეხლა ავიდეკთ, ალდაეს არიან ეოოკოლაურები, აქ არის ამაოი „აღგალის ღეკდა", – მეუბნეკეა ქალბაკინი ნონა, ჩემი ძმობალის მეუღლეკ.

ეეკალ?

ეეკალ კი არა, ეკეეერინდეკი, ოლონდ ეოოკოლაურეკი მყავდენ კარგად!

მაგრამ მაინნ არ მასკეკენს ეკიქრა: ამ ერთი ჯიშისა და ჯალაკის ადამიანეკს ახლა თავ-თავეთი ცხოერეკა აქეთ. თავეთი ცხოერეკა აქეთ ეეერთ ეოოკოლაურეკს – ისინი მთაეი ეინეკ ყყენენ და მთა გაალაამმინნ. თავიანთი ცხოერეკა აქეთ მეალეკსა და ეკეალიეკლეკს – თეიმურაზს, ზეეკეკს, ზურაბს, ალეკსს, მაიას, პაკაკას, ზეეკაკს, დიანას (სხეკესაკ). ეხენი ბარს მიეჩეკეეკენ. ხამუშ-ხამუშ კკლაკეკე აკლენ მთა და მოხუეკეს ეკულს გაუხარეკენ, მაგრამ მოეკ ღრო და, როეორეკ წლეკულს თეიმურაზმა ვერ მოახეკრხა მთაში ამოსკლა, ისე სხეკნიე ვეღარ ამოოკლენ... მერე ეეერთხი გოოლაურეკი ჩაინაკეკლენენ ქალაკში და... მაშინ ეინ, ეინ დაეკბაგრონეკა ამ მართლეკ სამოთხეკ?

ეს მწარე რეალობაა. მაგრამ ნუ ვიეკენეთ ხულსწრეკეთ და ამმასთეკს ნურე ახალეგმრლეს დაეკრეხეთ. ისინი სრულიად სხეკ გარემოში, სხეკ მოთხოოვნილებებია და სულიერკეეეეკნი გაიმარჯნენ. ეეეეკ აკ ოყოს, არანაირი ბრალი არ მუძღეკთ, მამა-პაპეურ კერას რომ მოსწყდენ, ამაში დამნაშავეკენ კი ფიდი ხანაა, მარადიული ძალით სმინეკთ ან სკამი გამოაკალეს... სამწუხაროო უფრო ის არის, რომ მარგო ხაუფარა არ არის ამ ფეკეში – ბოკლომი აღეკეს საკართველოს მთიანეთის უამრავ სოფელს და მისი მეხსნა ქვეყნის ერთადერთ პაკრონს – ხასელმწიფოს ძალეკს, სახელმწიფოს, რომელსაკ ამისათეკს ჯერ არ სკალეა ფა, ალბათ, კიდეკ დიდხანს ეკეკ მოიყენის...

მე კი მეშინია, ეკეეე დაკარგეკ სხვანიე ალარ მიემგარს...

ელგუჯა ლეგანიძე.
ღუმეთი, საბუღარა. 12 ივლისი.

სურათზე: ზოთა და დარო გოოლაურების ღიდ ოჯახი.

საწარმო

„ლალიძე" ძველ დიდებას იბრუნებს

საკვლევნლ ცნობილი ქართული ეაოკოკოოლი სასმელების წარმოება, რომელსაკ ჯერ კიდეკ გაუღია საეკეკნის მეწარეკ ჩაეკარა საფუძეკეი ჩვენში ამ სამეს დიდოსტატმა მიგროფანე ლაღიძემ, ხანგრძლიეი კრიზისის შემდეგ, ნელა, მაგრამ მაინნ თავის ძველ დიდებას იბრუნებს.

მართალია, ძერა ჯერჯერობით არცეოუ ისე თვალშისაკეცია, მაგრამ წარმოების ხელახლა ასაღორძინებლად მაინნ ამეღის მომეკემია. ეგყოობა, ლაღიძისეულ ტრადიციას, ისე როგორც ჩვენში შეღვინეთობას, თავისი ღრმა ფესვები აქეს ეკეკეე ეაღგეკი, რომელსაკ გადაეგეკ არ ეუნრია.

ღღეს ეაღკოპოლო სასმელების ყოფილ ქარხანას, რომელიე ახლა სამრეწველო-ხავაჭრო ფირმა „ლალიძეკ" ეწოოეკს, სათავეში ეღგას ამ შესანიშნავი, საქეკეეყნოდ აღიარებული ხარნლეოვანი სასმელების ეუძეკმეტლოს მიგროფანე ლაღიძის შეილიეთი თორნიკე ლაღიძე. ღღეკეანდელი საბაზრო ეკონომიკის რთულ პირობებში, როცა ლამის ყოველ ეუფხს ნაბიჯზე, კერძო საამქროები, ყოველგვარი სანიტარიულ-ტექნოლოგიური პროცესების დარღვევეთი, არასტანდარტიზებულ ბოოლეებში ასხამენ ათასგვარ სუროგატს, ლაღიძისანაირი ფირმის მარკის ღირსებას. მათი პროდუქცია – სხვადასხვა სახის ეაღკოპოლი სასმელები, მოიხმარეკეკენ პირეკელ რიგში თავისა ნაგარაკლერობით ინიციას. იგი უმაღლესი ხარისხის ხილის ეკეკნეზე, ეიტრუსოვანთა ნაყენებზე და მაქარზეკ დამზადებული, მასში ჩენნი ბაღებისა და ალანგაციების სურსნეკნი ეიგრძნობა.

ფირმაში, სადაც 1991 წელს ღღეში 120-130 ათას ბოთლ ღღმინდის ასხამდნენ, ეს ციფრი ღღესათეეს თვეში 200 ათასამდეკ ეკეიღა. მაგრამ მასზე მოთხოვნილება თანდათან იზრდება, რაკ მის სახაინმენო გემოსთან ერთადერ ანალიზირა ახალი მოხდენილი ღიზაინი გაფორმებულმა ბოთლმა, რომელიეე ჩვენიეე უეაირათობით რაგომღაც ერეკანში მზადდება (სხეკ თუ არა-ეერი, ბოთლების წარმოება ხომ მაინნ შეკეკეძლია) და რომელსაკ ძველი გრადიციული ლაღიძისეული ეგეკკეკი ამშეკენებს.

ნამდეკილად ფიდი პერსპექტიეეენი რომ აქეს საწარმოს, ამაზე თუნდაც ამ ბოლო ღროს ჩვენი ნაგურალური ხილეკულის წყალებით მოსკეკეულთა და კიეკეკეთა ფანტერესებაე მეტყეკენს. მათ თურმე სამოშეკეკლოდ გადაწყვეტილი ქქონნთ ლაღიძისეკენ კომპონენტების მთელი თავისი კომპონენტებით შეძენა და მისი თავიანთთან ჩამოსხმა.

ეტყოობა, რუსეთელებსაკ და უკრაინელებსაკ მოოყრქდათ ეეეხოური ხელოენური ეაღკოპოლი სასმელები.

თეიმურაზ კინწურაშვილი.

ავიაცია

გვიახლოვდება საოცრებათა საუკუნე

სამოქალაქო ავიაციაში პირველი რევოლუცია მაშინ მოხდა, როცა ტურბოხრახნული ძრავი რეაქტიულმა შეცვალა და მაწაგე დაუშვებლად აგდანგიეის ოკეანის გადაფრენა უკვე იოლი გახდა. რეაქტიულმა ძრავებმა ფრენის სიჩქარესთან ერთად გააუმჯობესა კომფორტი, მინიმუმამდე შეამცირა ბორკის რხევები და გააიაფა თვითმფრინავთა მგზავრობა.

ღღეს კი მე-20 საუკუნის დასასრულს კომერციული ავიაცია მეორე ტექნოლოგიური რევოლუციის წინაშე დგას. ამის იმედს აერონინამიკის მიღწევები, შეგაძლეს ავიასამშენებლო მასალებისა და თანამედროვე ელექტრონული სისტემების შექმნა იძლევა.

თვითმფრინავთმშენებლობის მთავარი მტერი ბზარებია, რომელიც ალრე თუ გვიან კომბინირებულ შეგაძლეს მასალებსაც კი უნდება და მთელი დეტალი თუ აგრეგატი გამოსაყავს მწყობრიდან. მათი აღმოჩენა ავიაგაქნილაკური დათვალიერებისა თუ სხვა ძირეული მემოწმების დროსაც კი ვერ ხერხდება, რაც საბოლოოდ საფალალო შედეგს იძლევა. ამიგომაც ღღეს ავიაციაში ეფრეთ წოდებული „ეოიუხალი ლეთონრების“ გამოყენებაზე მუშაობენ.

ეოიუხალ ორგანიზმში საბოლოოდ უმნიშვნელო დარღვევებაც კი ნეგრვები აღიქვამენ და ცენტრალური ნერვული სისტემით ამპულუის კანმეკა ქსოელებს გადასცემენ.

ავიამშენებლები უკვე ღღი ხანია შუმაობენ ავიადინამიკური მასალების შესაქმნელად, რომელშეც ხელოვნური ნერვები, მგრძნობიარე ქსოელები იქნებოდა ჩამონაგავებული. ერთი შეხედვით ამ თითქმის განუხორციელებელ იდეას ფრთები შეესხა. ორიოდე წლის წინათ მოსკოვის სამეცნიერო ცენტრში გამართულ საერთაშორისო გამოფენაზე ყველას გასაოცრად სწორედ ასეთი ავიასამშენებლო მასალები წარმოადგინეს. ამ მასალებში სპეციალური ქიმიური ელემენტისგან დამზადებული ძაფებია ჩამონაგავებული, რომლებიც მიკროპროცესორების მეშვეობით ლეგალის მიგნით მიმდინარე ცელილებების თაობაზე სიგნალს სპეციალურ ეკრანს აწვდიან.

ავიაციაში ასეთი სახის მასალების დანერგვა მკვეთრად გააუმჯობესებს უსაფრთხოებას და ფრენების სიჩქარის გაზრდასაც შეუწყობს ხელს.

ღღეს ფრენების ხანგრძლივობა მართლაც გარკვეულ უხერხულობას იწვევს. როგორი კომფორტეული და მაღალი ღონის მომსახურებაც არ უნდა შემოგთავაზონ, 10-12 საათი თვითმფრინავის საჯარმელში ჯდომა მინც მომქანცველია. არადა ფრენების დროის შემცირება ღღევანდელი ტექნოლოგიებით მხოლოდ შეგაქვთი სამგზავრო თვითმფრინავებით შეიძლება. მართალია ასეთი თვითმფრინავები ამ 20 წლის წინათ (პირველად საბჭოთა კავშირში ტუ-144, ხოლო მოგვიანებით – „კონკორდი“ ერთობლივად ინგლისსა და საფრანგეთში) შეიქმნა, მაგრამ ამან პრობლემა ვერ გადაწყვიტა, რადგან რუსულმა ტუ-144-მა რამდენიმე თვის შემდეგ მშვიდობიანად დაგოცა საპაკონი სივრეე, ხოლო „კონკორდი“, რომელშეე ღღე იმეღს ამყარებდნენ, კანტი-კუნტად ღღესაც დაფრინავს. თუმცა აღსანიშნავი ისაა, რომ აეროდინამიკური მინაცვეშების ზეზმიანობის და სხვა მიზეზთა გამო კონკორდს ამრიკას კონტინენტზე ფრენის უფლება საკმაოდ ღღი ხნის განმავლობაში არ ქონდა.

როგორც გამოკვლევებმა ცხადყო, ღღეს ბრძეკ ტრასებზე ყველაზე ეფექტიანი 250-300 ადგილიანი ზეგეკრილი თვითმფრინავების გამოყენება იქნება. სხვა შემთხვევაში მათი ექსპლოატაცია ყოველმხრივ მიუღებელია.

ღღეს მსოფლიოში ზეგეკრილი სამგზავრო ლაინერების რამდენიმე პროექტია შექმნილი. ექსპერტთა აზრით გარეგნულად ისინი თითქმის ტყუპის ცალებიეთ პეკვანან ერთმანეთს.

რუსეთში, ბუოლეკეს საკონსტრუქტორო ბიროში შემუშავებულ მოღლეს ოთხ ძრავა აქვს. ბორგზე 300 კაეი აპყავს და საწვავის დაუპატეზლად 9500 კილომეტრის დაფარეა შეუძლია. კონკურენციის ამერიკელი „ბოინგსის“ და „მაკდონნელ დეგლასის“ ერთობლივი პროექტეიე 300 ადგილანია და გაეშორთავად 9300 კილომეტრზე მიფრინავს. რუსებსა და ამერიკელებს არც ეუროპელები ჩამორჩნენ, ინგლისს, საფრანგეთს და გერმანიის ერთობლივი პროექტით შექმნილმა თვითმფრინავმა 250 კაეი 10 000 კილომეტრზე უნდა გადაიყვანოს. ანალოგიური პროექტი აქვთ შემუშავებული იაპონელებსაც. თუმცა ამ პროექტებში მთავარი, სიჩქარის პრობლემა, მაინც მოუგვარებელია. ისინი, როგორც სპეციალისტები ამბობენ, გათვალილია სიჩქარეზე, რომელიც ბეგრის სიჩქარეს სამჯერ მაინც აჭარბებს. ამ შემთხვევაში კი თვითმფრინავის ჩვეულებრივი ეორპეუნი ხახუნის ძალას ვერ გაეძლებს, გადახურდება. საჭიროა სითბოგამძლე ღეთონები. ფოლადი ან ტიტანი, რომლებიც იმეენად მსმიეა თვითმფრინავეს საკუთარი თავის ზიღეაც გაუჭირდება. მართალია მსუბუქი თბოგამძლე მასალებიც არსებობს, მაგრამ ისინი ძალიან ძვირია. ამიგომ ექსპერტები მიიჩნეეენ, რომ ამ თვითმფრინავების სიჩქარე ბეგრისას 2,4-ჯერ მეტად არ უნდა აჭარბებდეს, რათა ტრადიციული ავიამასალების გამოყენება მოხერხდეს. ექსპერტებს ისიც დათვალილი აქვთ, რომ ასეთი თვითმფრინავების შექმნას 15-20 მილიარდი ღოლარი მაინე დასჭირდება. ერთ ქვეყანას კი, ბუნებრივია, ასეთი ხუსნილებას გამოყოფა გაუჭირდა. ამიგომაც პროექტების ხორციელსახმელად ერთობლივი საერთაშორისო სამეეენერო ჯგუფი შეიქმნა, სადაც რუსი, ამერიკელი, ეუროპელი და იაპონელი ავიამშენებლები გაერთიანდნენ. მათი აზრით, უახლოეს 50 წელიწადში მსოფლიო ბაბარი ამ კლასის 500-დან 1000 ლაინერს თუ დაგვითავეს.

სუპერკომპიუტერული სისტემების დანერგვამ ერთულესი მათემატიკური გაანგარიშებების გაიოლებამ ისე გააოცამამა ავიაკონსტრუქტორები, რომ უკეე თავისუფალი საფრენი აპარატის შექმნაზეე კი დაიწყეს ფიქრი და შუმაობა.

ამერიკელი ავიაკოსმოტუქტორები ღღეს ხეროიმუალად განახილავენ ცალფრთა, ბუმერანგის ფორმის საფრენი აპარატის პროექტს. ამ ახალი თაობის თვითმფრინავს ერთიანი მასიური ფიუზუელაჟი, ამფოთვარეივთ მოწყობილი 800 სავარძლიანი მიდა სალონი აქვს.

რეალურად ამ ხახის სამხედრო თვითმფრინავები უკეე არსებობენ და ამშ სამხედრო საპაკონო ძალებში გასაიღუნქლებული პროფრამით იყოდებიან.

ამ თვითფრინავებზე ღღეს მხოლოდ ის არის ცნობილი, რომ არაგრადეიეული ძალოვანი აგრეგატებით (ძრავი) მათ პაეერზეგეერითი სიჩქარით შეუძლიათ ფრენა.

თუ გამოედები წარმაგებით ჩაველის, ალბათ, არცეო მორეულ მომავალში, ამ ფორმისა და შეხძლებელობის პიპერზეგეერითი ლაინერებითაც მოგვიწევს ფრენა.

მოამზადა
ზოთა მაჭარაშვილმა.

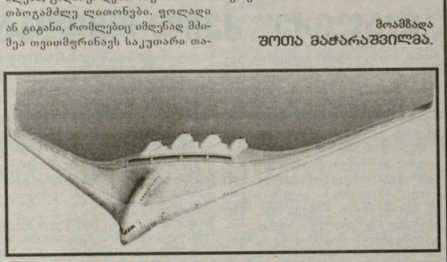

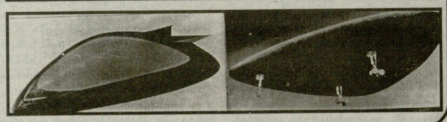

ეპიგრამა

კარი ცხვირწინ მიუჯახუნეს

ენერგოგენერაციულ ლობისა და ხალბობის ხარახნის დეპარტამენტის თანამშრომლებს ამ ღღეს რეიღის დასაწყისშეე ეუმეკუნათ ბეღმა. ისინი, თითქოსდა წარმოდგენაე ეუალეთოდ შესულან აპირებდნენო, სახელმწიფო ეირთან არსებულ რეგორონრნი არ დაუშვეს. შემოწმებები, რა თქმა უნდა, არავის სამოვნებს, მაგრამ იმის მორალური უფლება არა აქვთ, მათ უეურემინოდ კარი ევორწინ მიუჯახუნონ. ნეკნში დარჩეს და, პირნათელნი რომ ყოფილიყვნენ, მაშინ ასე ხომ არ მოიქეეოდნენ?

ამ ღღეს შემოწმებელებისათეის „უნაყოფოდ“ მაინე არ ჩაუფლია. ინდეეიდუალურ მეწარმე ნ. შეგრეეელთან სტემრობისას მათ იქ ეკალს – 600 ლარის ჯადუხლელობის ბარდა ერთდრეოულად სამი დარღეეეს ფექტიე გამოაკლინეს. ობიექტს არ ქეონია ტექნიკური ღოკუმენტაციეა, ელექტროენერგიანაც მრიეხეველის ეეერღლი ავლით მოსიმარდა, რასთვისაე მას ალრე სამართლიანად მეეუწეეგეს ფენის მიწოდება. ახლა კი, ეითომეე აქ არაფური მომხდარიეთ, იეი ქსელზე უნეაართეოდ მიერთებული დეხედათ. ამჯერად საქმეს უკეე სამართალთი განახილავს.

მრიეხველს ეაყალნების ეგხთ ითეისებენ ფენს სახაბნონ სწარმო „ორიონში“ (მთავარი ენერგეტიკოსი გ. ფოფხეერია). ისინი ენერგეტიკოსებს გახარჯულის მხოლოდ 61 პროეენტს უნაბდაურეგბდნენ, – ისე რომ, თავს მიანდამანენ არც დარღე

რუსთაველის პრემიის ლაურეატები

გამორჩეულთა ხვედრი

ირმლინი – რუსთაველის პრემის ლაურეატი – ულიანა პაპავა! ასეთი პაპავი რჩეული ხელოვნა. შენი ხელოვნება ამაღლდეს ამ მწვერვალზე, რომ ქვეყნის უმარეულები ყიღლეო დიმისახურო – ბედნიერია!

ბედნერია სოფიკო ჭიაურელი! ბედნერება ბეეიღალ უშრეველად არ ვარდება, ბედნიერებას მოაკლება, მიდწეკა, დამსახურება სჭირდება... უკვე ოთხი ათეული წელი ალეწს სოფიკო ჭიაურელი ქართულ სცენაზე და ეკრანზე. ადამიანის შინაგანი სამყაროს რაშელი ფიისება გამოამშეერა, განცდათა ინერალეგები არ ბალიგანა, მათი ფეოვნის პლასტიკური ხაგის რა ენნაეები არ ჩამოქნა. ს. ჭიაურელის ბერულების მრავალპლანიანობა, ბაკეთარი სახის მორიდან ჭეარეის უნარი, დრამატურეული ეანრის სპეციფიკურობის თანხეკერი ინნუობილეთა მრავალფეროვნება ხელეწეფება. მხეკე, ბეერანელ მისული სალებაეების ბეკრნეთ ბაკონერი, სადა ნიუანსების შეერილობა ხჩეკეთა. ს. ჭიაურელს ეკალეკანონ შინაგანი თავისუფლება ახასიათებს. ითგანოლეენა შეპოჭილობასაც კი ვერ ეერძნობთ ეკრანზე თუ სცენაზე, როცა მისი გმირი ულამაზოა, უკვე საკმაოდ ახაკს გადაულია, შესუქებულია, გროგესკული თუ ფრამაგული ატმორული ფერებთ იმფერად ხისხლსავსეა, რომ ბოგაკერ ატგორის ჩანაფიერს უსრუბს და კოლეკ უფრო მკვეთრად ეარმოაჩენს კონკრეტული პერსონაჟის ინდივიდუალობას.

რიკი გრადიეულ სცენაზე რეეისორი ცხოერების ილუზიას შექმნის, რიკი მაყურებელთან ავამსეენა გამორეკს, პროექტორებს ხმეთა შუქ-ჩრდილები გამოყეოს, ეკრანზე „ამხეილი ქალაქის" ხერხი არსებობს და რიკი შენს ატკიორულ ოსგაგობას ბრწყინვალეკ ეღოს, მაყურებელშე ფემოქმედეს, მაგრამ რიკი მაყურებელთან დამყნეკია არ არსებობს, თეგრანული ლენია გამერსალია, შენს ოსგაგობას უნდა მიემგიო კოლეკ ახალი ხალეშლია, რომ მაყურებელმა დაეჯეროს, ირწმენოს შენი განცდის სიწმეკელე, ალელეს და „თამაშო" არ შეგიმჩნიოს. ამეკარი ბახლავი ს. ანჯაფარიძის სახელობის ერთი მსახიობის სპექტაკლი „ლეგი – ლეგოყალი" (რეჟისორი თენგიზ კოპალეე, შემოწოლელები: სოფიკო ჭიაურელი და ზურმან ჯინორია). თიოქოს მაყურებელი პირდაპირ შენს ატკიორულ ლამორაგორიაში შემოეჭრეკა და შენი ფიერების თანაბარი ბიმხდარა. პიესის გრაგიკო�cyr ვეთარრბიდან გამოშლინარე, ფეთი ბენსაის, ირინოის ხერხთ, ს. ჭიაურელი უშეალო ინგონაციი, ზუსგად გამიმნეკი მზერთ, ბუნერიეი ვეყსგთ, კონკრასგული სულერი გამწყობილებთან, იმპულსური ატეკრეგებთ, ღიმრიმეული ემოციის ეშილეეი ძაფეთ, თანდათან, უფრო ღრმდ რთავს ხაგურ ეულეკ ოსგაგოსეს ოეკიანს ეარეკეგ, ნინაალმეეგობებთან დაეხენძლეკ, ტკიეელთ ალხავსე ეეკეხლეს ამ პროცესს ფილიგრანულად გაიეკი, ოეგრანის, მაყურებელი ოეოგორ სულმოფქმელად იყო მინდობილი შენი გმირის სევ-ბედთან და აღფრთოვანებული გიმთ ვეეგებეგა – ბედნერი ხარ!

სოფიკო ჭიაურელმა რუსთაველის პრემია ბოლო წლებში მექმნილი მთიკეო ეემეკვანისა და იაღონის (რ. კლდიაშვილის „ხაპოენელი" და „იაღონის თეგარი") როლებსთთან დაიმსახურა. ქალაბაგონმა სოფიკომ ოსგაგერად აკეფისახა შეილის ეკოთხვეების ცღაში თავეგბაბნეული მთიკეო, ეემმინური მისწრაფებებთ და პროფილეული მნერებთი და იაღონა, ქეკე მოგონებებში ჩაძირული, ოცნებაში არშესრულებული როლების ხორცესხმით ეეგაკეებული. მსახიობი ამ როლებში ჭარბედ აკელეს შინაგან გამომსახველობით ეეე

ილია მუშვიდობისა

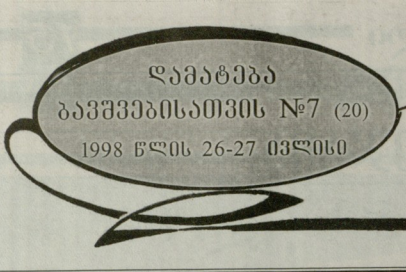

არსენ იყალთოელი XI-XII ს.

დავით აღმაშენებლის ეპიტაფია

ვის ნაჭარმაგევს მეფენი შვიდნივე პურად დამესხნეს,
თურქნი, სპარსნი და არაბნი საზღუართა გარე გამესხნეს,
თევზნი ამერთა წყალთაგან იმერთა წყალთა შთამესხნეს
აწე ამათსა მოქმედსა ხელნი გულზედან დამესხნეს.

დიმიტრი მეფე

(1125-1154 წწ.)

ღმრთისმშობლისა

ღმრთისმშობელი და ყოველად პაგიოსანი
ლედა, ქალწული, შუენიერი შრომანი,
მას ახარებდა ანგელოსი ფროთოსანი:
შენგან იშუების მეფე გვირგვინოსანი,
და მას ჰმონებდეს მეფე მრავალ-ყმოსანი.

ღმრთისმშობლისა

შენ ხარ ვენახი, ახლად აღყუავებული,
მორჩი კეთილი, ელვმნი დანერგული,
ალვა სულნნელი, სამოთხით გამოსრული,
ღმერთმან შეგამკო, ვერვინ გჯობს ქებული,
და თავეთ თვისით მზე ხარ განბრწყინვებული.

ფოთა რუსთაველი

„აწ რაცა გითხრა, თუ ამა საქმესა დამმორჩილდები,
რასაცა ეტყე, მახედენი უელოდ, არ ახიელდები;
თუ არ მომისმენ, ვერ ჰპოვებ, რაზომცა ფრეშლსა მილდები,
მოგხვდების მღერვა სოფლისა, მოჰკვლები, გა-ეა-სწყალდები“.

ყმამან უთხრა: „ეგე საქმე ამას ჰგავსო, არა სხვასა:
ორნი კაენი მიდიოდეს, საღაურნი სადმე გზასა,
უკანამან წინა ნახა ჩავარდნილი შიგან ჭასა,
ბედ მიადგა, ჩაპყიოდა, გირს, იმასხის ეაგლახ-ვასა.

„ეგრე უთხრა: „ამხანაგო, იყავ მანდა, მომიდოდე,
წვიალ თოკთა მოსახმელად, მწადსო, თუმცა ამოვზიდე“;
მას ქვეშეთსა გაეცინნეს, გაუკეთრა მეგად კიდე,
შემოპყიოლა: „არ ეელოდე, სად გაგვაქეე, სად წვიდე?“

„ერთს დროს ჩვენა გვყოლია ქართლის მეფე ეიორგი მეფერთმეტე. იმის დროს ყიზილბაშებს ეეინად დაჯდა შაჰ-ხულთან-ეზეინ. ამ ყეენმა გამოპეზმავნა დიდის ჯარით თავისა სარდალი, რომ საქართველო აიკლოს და თავისად დაიჭიროს. დაიძაგის ჩვენშიაც ჯრანაზობა და თავი მოიყარეს ქართველებმა ეზეინ მარან დასახვედრად. შეიყარა ორი ერთმანეთშეა სამგრეთ გამართული ჯარი საომრად. ერთს მხარეს დაეწყენენ ყიზილბაშნი, მეორე მხარეს ქართველეები. გაიმართა ომი. რით ეგთავეკ ეს ომი, ამის აშბავი გძეალია. მე მარგო ერთს რასმე გიამბოთ, რაც ამ ომში მოსხდა. როცა ეიხარეა ბრძოლა, მაშინ გამოპქუსლა ერთმა ყიზილბაშმა ცხენი და გამოვარდა მოედანშედ რაშმიდამ. ეკუქროლ-გამოუქროლა ჩენებს წინ ცხენი, თითქო ჯარითშია და არა ომშია. ეწყინა ქართველ ყმაწვილობას ასე თამაშად და გაბეულად ნავარლობა ყიზილბაშისა, – ფიხე, როგორ ეკბრიეეობს?! კაეკიდ აღარ ეკეადებს თუ რა აშბავია, რომ ასე უშიშრად ეაგვირბის და გამოვეირბისო, იძახდენ.

კარა ერთმა მოსხეეპალმა ყმაწვილკაცმა ცხენს ქუსლი ეა შედ მიაგდო ყიზილბაშს. ყიზილბაშმა ეკრა შეგ ეკულს ფიეარში შუბი და სპბრალო ვეკკაეი ჯერ ჩაშოკეადა ცხენს და მერე უსულოდ დაეცა ფედამიწაზედ.

– აი, ქკეიე არა მხურბაა, აი, ფედის ძუძეე არ შემრეებაა, თუ მაგის სასხლი შეეარჩინოო, – ლაიძახა ახალ სხეამ და მაგალო ცხენი ყიზილბაშს. ყიზილბაშმა ეხეე ჩამოადგი ცხენადამ და უფრო გახალსეხეულმა გამარჯვეებთ გათამამშ-გამოათამამმა ცხენი მოედანზედ. გაეიდა მეხამე, გაეიდა მეოთხე, გაეიდა მეხუთე და ყეენას ცალკეკ ეგოვე ფლე დაეაკენა თათარმა. ასეთი ყმაწვილი კაეკეი დაპხოეკა, რომ ეკეთესეს კაეკი ვერ ინაგრეხდა. შეეუხდა ქართველობა: ეს სინცხვალი როეორა ეკბამოთო, შინ რა სახეკლთ-და მივიდეთო. არ იყოლნენ, რა ეენათ. ყეენას შიში და ფოქრი მიეეკ. ეეღარავინ პპეალეკი გასეკას.

ილია ჭავჭავაძე

ნიკოლოზ გოსტაშაბიშვილი

„ნიკოლოზ! – ეკაკიდეკ ექეთ-ოქედამ ჩვენებმა.

გოსტაშაბიშვილი თურმე გაცხარებულ ომში იყო და ამ კიეალზე ომიდამ გამოეიდა. ჩოხის კალთით გასსხლიანებულ ხმალსა სწმენდადა, როეა მიხეკვიდნენ ჩვენები და თავეთა სირცხვილი უამბეს. გოსტაშაბიშვილი, მართალია, ძალიან გათქვეალი და სახეკოვანი ეაკკაეი იყო, მაგრამ შაშინ სიბერე მორეული ჰქონდა და უწინდებურად აღარც მკლავი ერჩოდა, აღარც მუხლი.

– სად შემიძლიან მე ეხლა დაბერებულსა და დაბაჩანაკებულს ომასთან ომის გასწორება, – უთხრა ყმაწვილებს გოსტაშაბიშვილმა, – ეერა ახედავთ, ახლად ულეკამშლილი ეკეკკეკია, კაეკი ლომსა ჰგავს.

– ხუთი ეკეკკეკი მოგვეკლა, იმათ სისხლს ნუ შეარჩენ! იმ ურჯულოსაგან სირცხვილს ნუ ეკაკჭვეკ! – შეეეედრნენ ჩვენები.

გოსტაშაბიშვილმა ახსენა ღმერთი, აეკრბა სადგეკ ცხენს და ჰკრა ქუსლი. ცხენმა ერთი ორიოდე კაბარა შეკრა, ისკეკა და თვალის დახამსგბას უმალ ეკეკკეკი ეკქკეს წინ დაედგა. ყიზილბაშმა ეკამოუღრა თავეხი შუბი. გოსტაშაბიშვილმა ხელი აეკრა და აიაღა. ეს ისე მარჯვედ მოუეადა, რომ ქუბის კიეინი დახსეკ. მინამ ყიზილბაშა მეორეკ შეეტეკდა შუბით, გოსტაშაბიშვილი ცხენადაეხეკ ეეკა, წასწეკდა, ერთი-ორი ღონეერად შეაბერეკდა და ცხენიდამ ძირს დასეკა, ასე რომ, დაეკმეულ ფუზზედ ადგომა გაუნეკლა. ჩაშოხკა ცხენიდამ გოსტაშაბიშვილი, ააყენა ყიზილბაში ფუზზე და უთხრა:

– ნუ ეეშინიან, მე თავს არ მოგკჭრი. შენი თავი შენის ეკეკკეკიანისათვის მიაპაგიეთა. ცოლეა შენი გაფუტეეა. ეკადი და ომერთმა ვმა მშვიდობისა მოგეცეხო.

– მეე ნიღოცხლეკ თუ ეთხეკნმე ეიჩეკეეხდი, მარგო შენისთანა ეკეკკეკისაგანო, – უპასუხა ყიზილბაშმა, სალამი მისცა და წავიდა“.

(1889 წ.)

თეიმურაზ მეორე

(1700-1762)

ხილთა ქება

1.
მარწყვმან თქვა: „მოვალ პირველად,
მე ვერ მომიხწრებს ხილია,
ფერად მსგავსი ვარ ლალისა, მერმე საჭმელად ტკბილია,
წინ რასა მისწრობს ტყემალი, მკაე არის და ბრილია,
მისგან ჩიეიან ყეელანი – „ეჭამე, ბომკეეთა კბილია“.

2.
ტყემალმა უთხრა: „შეეარცხეეს ეგ შენი საუბარია,
ფერეა ხარ ყეელასა, არა ხარ ხილთა დარია,
თავსა მოეჭამენ ჭიანი – ძირი ბაღეს ტეტად მწარია,
ეზემოდ ლხინი არ ვარეკა, არცარა სანუკვარია“.

3.
ბალმან უთხრა: „ამხანაგო, თქვენ ვერ იტყვეთ
ჩემსა ძვირსა,
ხესა თეთრად აეაყეაეეკ, დაეამშვენებ ჩემსა ძირსა,
თავსა ბროლსა დაეამსგავსებ, მერმე ლალსა
გამჭვირვარსა,
მაქრის მსგავსად გარდეიქეკეი, რა ჩამიდებს კაეი პირსა“.

4.
ეოლი იკადრებს ქებასა: „აწ ეიტყეი რაეა მხეკებისა,
მოეკენ ყეელანი მფრინეკენი, ჩემმედან შემოსხდებისა,
კაეკნ მრავალნი მემბეკნ, აღეალდ ვერ მომხვდებისა,
სიყვარულითა ჩემითა მჭამენ დ ვერ განძღებისა“.

5.
კიტრმან თქვა: „რადა ეიკადრო საქმე ქებისა ჩემისა:
ტკბილი და ფვავე არა ვარ, კაეი რად შემოყვრებისა?
ტრილი ვარ, კაესა გავბერავ, მერმე თავი ვარ სნებისა,
ვინც რომ ჩემითა გაძლებს, ეიებაე შეექნებისა“.

6.
ნესვმან თქვა: „ეჩიეი ამისთვის – მოწასა მომპყრიანსო,
მოელენ, შეძებენ, მპოვენენ, ხორცსა დანთთა მჭრიანსო,
რა გავიბრდები, საჭმელად ყეელანი მინაგრიანსო,
ეიებას, მერმე ცხელებას, ჭირს ჩემგან შეეყრიანსო“.

7.
თხილმან თქვა: „ეკადრო მართალი ჩემი პასუხი ეულისა,
ყეელანი უნნთბი, აკეკეხნი, მე ამას ეამაკეულისა,
სალხინოდ შესაქეკეკარი მე ვარ ყოელისა სჯულისა,
კბილისა მაგკინებელი, მერმე დამწეული ეულისა“.

8.
მაყეკალმან უთხრა: „არა ვარ ხილი თქვენებრი ქებეული,
ეარესი ვარ ყეელასა, არეულგან მოწონებული,
ზედან მასხია ეკალი, ვარ მისოვის დაწუნებული,
პირველ ბასლკვარ ყირმიზი, მერმე პირგაშეეებული“.

9.
სამამთრო იტყეის: „ნუ უბნობი, მე არეის დაგიეალებო,
თავსა ნუ ექებთ ჩემთანა – მე ყეელას დაგაწბალებო,
მე ჯანნოზ ვარ ექიმი, სნეულთა მოვალხნებო,
სიცხითა შეწუხებულსა მე ეულსა მოეკრალებო“.

10.
აგამმან უთხრა: „რა ეკადრო საქმე ქებისა ჩემისა?
უკეთესი ვარ ყოველთა, ხე ჩემი ტურფად ყვავისა,
მეყრა უხარის ყეელასა ტურფისა სანახავისა,
მე დ ნესეი ვართ ყოველისა ამმლელი ხენთა თავისა“.

11.
ვაშლმან უთხრა „შვენებითა თქვენ ვერა ხართ
ჩემი დარი,
ვარ ყოველთა საქებარი, მე ვარ თქვენ მაქებარი,
ხალხინო და სანაღიმო სუფრაზედან სადებარი,
ტეტის ჭირის ეკკეშეკელი – არად უნდა საუბარი“.

12.
ბროწეულმან თქვა: „უბნობთ მართლითა სამართალითა,
ჩემს უტურფესი ნაყოფი არეის უნახავს თვალითა,
მე ჩემსა ხესა მოეკაშმავ, ტურფად შეეამკოს ხალითა,
დარბაზს სუფრასა ავავსებ ია-ეუნდითა, ლალითა“.

13.
ნიეოშმისეკა თქვა: „მე კაენი ჯოხსა მეხერიან ხელითა,
ვაბეეეენ, ტყეეკა ვაამდიან, პირს ჩამიდგებენ ხელითა,
ტულითა მახასინებეი ვარ ნიადაგ მხიარულითა,
კაეკსა საჭმელსა მეუმკოს, კიდეკ ვალხინებ ხელითა“.

14.
ყურძენმა უთხრა: „ეიგალ თქვენ,
რას უბნობთ ეულ-მაშვრალია?
კაეკნი ყოელისა ქვეყანასა ჩემგან არიან მთვრალია, –
ჩემთანა თქვენი ხსენება ღალი ეოლეკ და ბრალია, –
ტულ ექნებს ლომისა და მერმე ლეკთა ძალია“.

15.
ქლიავმან უთხრა: „იკეეხით, არა ხართ ჩემი დარია,
ყეელა ეეგარო მეყრილხარო, ეული ვიქესთ საუბარია,
ამ ეოგას ხნასა ხილოცხლე რა თქვენნი საკეეხარია?
ეურო ეეკვარან ყეელასა, ვარ მათი სანეკკარია“.

16.
სხალმან თქვა: „მეეკ მაუხნეეთ – არა ვარ თქვენი დარია,
ჩემი ხე თეთრად აეკვავდეს, ბაალოს ტულის კარია,
როდეს მწიფოთა მოვიდეს, ერომანეთს უთხრან: „მარია“,
ავადმოყოფს ვარ ტეტ და მოეკსა მაქრად ბალხეეს პირია“.

17.
ჭერამი იტყეის: „თქვენ ჩემსა ვერ იტყვეთ ვერას ძვირსაო,
ჩემი ხე თეთრად აეკვავდეს, მსმენელი ხსეეს მისსა ძირსაო,
როდესაც თვალი მეერთვეს, მოინდომებენ ჭირსაო,
კაეი მჭამს – ჭირსა მეიერს, მერმე მაგინებს ფირსაო“.

18.
ალიბუხარა იკადრებს: „ეთქეკეთ ვარო მე დია,
ჭამალად მეძებენ ყეელანი, არ მედარების მე ბია,
ყეელ ტკეეიან ჩემთანა; კეთნნხო, რას იარებია?
ფრამთ ამწოლნე ვაჭარნი, მე მაქეს ახეთი ბეღია“.

19.
აწ უნაბი მოახსენებს: „ჩემი ქება თქვენ რა სთქვეთა?
ყირმიზი ვარ ლალეეთია და მკურნალი მე თავითა,
აქამეკი დამეძებენ, ბლეას მედიან სულ ნაეთია,
ჩემთან ყეელა ეულ რამ ხართ, შეიმოსნნი თქვენ შავითა“.

20.
მინდი იტყეის: „შემოდგომას ჩემი არის გახარება,
ყეელას უწინ ეკვეკეეკი, კაეი ჩემკენ იარება,
ყირმიზოობთ ლალსა ვლობავარ, არსად მინდა მე ტარება,
სანუკვარად ისეთი ვარ, ყეელანმა თქვან ნეტარება“.

21.
ფშაგმან თქვა: „ნეტამც იკადროთ თქვენ ჩემი შემოხდეკო!
საჭმელად შესაქეკეკი, ხელს მოუჭირეს პხედო,
მშის ბუქი ასე დამპჭკნობს, ყეელა მე შეტყვეს „ბედკო“,
ჩემს ყეაეილს სურნელი ყეელაყამ ი�o ხედო“.

22.
„ლეკეი ამას მოგახსენებ: ტკბილი ვარ და შვენიერი,
სამოთხიდამ გამოსული, მე ძირი მაქეს ნებიერი,
ქრისტე ღმერთმან მომიწონა, მე საჭმელად მომყო პირი,
თუ გაძღეკნ ჩემთან კაეი, მოეეეშს მაშინ ფური“.

აკაკი წერეთელი

ლეგენდური

ღმერთმა რომ ითი განსაცდელში ჩაგდო, ყოველგვარი ჭირი მიაყენა კარზე: დაუქცია სახლ-კარი, გუნაფდგური ჭირნახული, გადაუშენა ჯოგები და ესეც რომ აღარ აკმარა, დაანსულა-დაინულა და მატკივნებიც დაუხვია. ამ დროს შეაქნა ეშმაკი, მაგრამ ძალი ღვთისა ვერ ათქმევინა: „ყოველივე მისი ნებაა!“ ამბობდა.

ნახა ღმერთმა მისი მორჩილება და ერთთორად დაუბრუნა ყოველგვარი დანაკლისი. აკურთხა მაღლითა და მისი მოიმანება სამაგალითოდ დაუდგა კაცობრობას. მისი გვამიდან გამოსული ჭია-მატლებიც მაღლად გადაქცია და დაურგო სახარგებლოდ ქვეყნიერებას.

ამათთაგანნი ორი საქართველოსაც ერგო: ფუტკარი და აბრეშუმის ჭია. პირველი უწყინარი ბუზია, მაღლიანი, მაგრამ მოიმანება კი არ გამოაყოლია თბილ. ფილდან სადამიდე დაბერენს, დაბზუის, გადადის ბალახდან ბალახებზე, ფოთლიდან ფოთლებზე, ვეფალიდან ყვავილებზე: დაეძებს ითბის ცრეშლებს და რომელ ყვავილის გულშიაც კი მიაგნებს, ამოსწურნის, რომ თაფლი და სანთელი აკეთოს; თაფლი ხორცის ჩანაგეშიელებლად და სანთელი ელის გასაბრწყინებლად.

ზოგს არ უყვარს ფუტკარი! მოუსვენარია, უსაამოდ ბზუის და იკბინებაო. უსამართლო ცილისწამებაა! მოუსვენარია მატოთ, რომ ცისა და ქვეყნის სამსახურშია და არ უნდა დრო დაკარგოს. მისი ბზუილი, ვისაც კი ეყურება, საამურია და საგულისხმო: იმ ბზუილით ის ქვეყნიერებას ითბის ტანჯვა-მოთმინების ამბავს გადასცემს და დაჩაგრულებ ანუგეშებს და რაც შეუხება მოუთმენრობას, მისი მოუთმენრობაც შესაწყნარებელია: წმინდა მუშას საწმინდით უჭირავს თავი და არ უნდა, რომ უწმინდურად ხელი ვისმეს შეახებინოს! პირიქით არაგის ერნის და ბარაქეთ თუ ვინმეს მოუნდომა ხელის შეხება, ისას კი აღარ ზოგავს და მწარედ კბენს, რომ მოიგერიოს. ეს თითქოს უცაბედად მოსდის და მერე, როცა გამოერკვევა ხოლმე, მახედავს, რომ ხხვისი მაწყინარი ღვთის მუშად აღარ გამოვდგები, ჩემი ნახელავი აღარც თაფლი იკარებს და აღარც სანთელია! ეარდება ჯავრში და თან გადაჰყვება ხოლმე მასს შხამისარს.

— მეორე — უფრო მშვიდი, ჩუმი და გულჩახვეულია, რამდენჯერმე ამრობს ტკბავს, რომ ამოხვეულოს აბრეშუმი ტოტყელი შესამოსად. თავის ნებით ემწყვდევა ბნელ პარკში მშიერ-მწყურვალი, თითქოს მაგალითის აძლევდეს ქვეყნის ერთგულებს, რომ ბნელ საკის ქვეყნის გულისთვის ნერე თქვენ მოერიდეთითო, და ბოლოს გამოვლის სატყვეოდან, რომ ფრთაშეხსნილია ერთხელ კიდევ შეხვიოს სინათლეს, დაპყრის თვლი გვარ-ტოტობის გასაგრძელებლად და მერე კი პირნათლად გამოეთხოვოს წუთისოფელს.

— დიახ, მადლი მადლისაგან წარმოიშობა და ეს მადლთმოსილი ჭიებიც ითბის მადლმა წარმოშობა.

ძველად, საქართველოში, ყოველ ოჯახში ისეფდნენ ერთსაც და მეორესაც. სადაც არ იხარებდა, ის ოჯახი ნაძრახი იყო: უთუოდ ბოროტი და უკეთესარი რამ შეუტანიათ ოჯახშია!

ამისთანა ხმას ყველა ერადებოდა და მიტოშაც ცდილობდნენ, რომ ფუტკარიც გაეშენებიათ და აბრეშუმიც მოეყვანათ და ღმერთიც ხელს უმართავდათ. დღეს კი ჩვენში ძველებურად ვერც ერთი და ვერარც მეორე ვერარ ხარობს და რა უნდა ვქნათ, რომ გამოვბრწენთ?

— არ უნდა დავიეწყოთ მამა-პაპათა დეადნი!... უნდა მიებაძოთ მათ საქციელს: რაც ბატიოსანი შრომითთ და წმინდა ოფლის ღვრით მოპოვარი არ არის, უწესრიგოდ და უსამართლოდ არაფერი უნდა შეეტანოთ ოჯახში და მაშინ შემოსილიც ვექნებით და ცხოვრებაც დამტკბარ-დამაფლული გვექნება...

(1904)

ალექსანდრე ყაზბეგი

ბოროტი

ისე სასიხარულო არაფისთვის ფრენა გამაფხული, როგორც მთისთვის არის. მთა ჯეელიმედ მეგად დაჩაგრულია ბამორისაკენ. მთა ამ დროს მეკლრეთითა სდგება: თეთრს სულარას ეანხლის და ეუბოდის ამოსხეადეს... მთის ბეერნებმე ალაგ-ალაგეა სჩანს ფარჩენილი თოვლები. მთას უხლეს კალთებში ტყე, მბინდეზეულმიუმეზელი.

არე ტყე დარჩენილი გამაფხულისაკენ უნეკემოდამეენეს ამას თეთრად და წითლად აყვავებული მაგალო — პანტა; ოქვე ყვავის ტყემალი...

ალია, შეავის პირზე მიღის... ნეიმამ ტყეში დაგანებულს ველებს, ყაოლაღებს, ბორ-ბერს ნამამთრალი ჭეკეი ჩამოპაპანა, ყეკეილებმა თავეები ამოოჩინეს მიწოდან, ნორჩმა ბალახმა კოხტად ამოყო თავი, ამობმინდნა, გაუცინა ჭეიმას, თავი დაუკრა არე-მარეს.

ხეებმე კოკორი გასაშლელად მიმმაღეკეა. ფრინველნი დიდ მხარულეებაში იყვნენ; ისმოდა ფრაალი, სტეენა, ეიეილ-ხეკილი; ყველანი დიდ მშაღებაში იყვნენ. ბეგეული მხარულობდა მოგზაურობიდამ მინ მშვიდობით დაბრუნებას. კოდალა ანგრეედა იქაურობას. წიარია შეეალა...

ეველნი მწვანობენ,
ჩიგნი ხარობენ,
მთანი ღვარობენ,
ცანი ეკარობენ,
ბუნებაის არსნი ყველა გალიბენ...
ეე, სხეთა ჭირი,
რო ღობეს ჩხირი!..
სალა ხარ, ალე,
ჩემო ლაიაე?!
მთიხარი რაგე,
ნუკეეი მამე!

ამ დროს წოფლისჩიგის ახლო ია ამლეპოდა, მაგრამ ჯერ არ ამოჩენილიეო. ჩიგი რომ ტირდა, სწორედ ამ დროს ამოაჩინა თავი იამ, გადიყრეეინა თავიდამ წოფლისა და თხილის ხმელი ფოთლები და მიაფრქეია სურნელება ტყესა.

წოფლისჩიგას ისს სუნი ეეა და თვალები გაახლია, გამოეღვიძა. რა ბეღნიერად იყრქმო ჩიგმა ამ დროს თავისი თავი! ეკეკანა ბუდისკენ და ნახა, რომ მოელი იყო, მისი სამი კეკრის შრომა, ჯალა არ გაუკეტებელიყო, ბუდისთვის ხელი არავისაც არ ეხლო.

ჩიგმა დიდი მადლობა შესწირა ღმერთს, ტყეს, ყველა მეენერეთ, ფრინველთა და ნადირთაკენ. სახარულისაგან აღარ იყოდა, რა ექნა, დაიწყო სრიალი: წოფლის მიმეელიდამ დიდს ჭანდარს მოეკელი ეკერებში; იქიდამ დასრიალდა თავქეკ, დაავდა თავეზ ნორჩ ჩალნას, ჩალეუნდამ გადაჯდა ბუერაზე, ბეერიდამ მიეხალმა ეკეკეულსკაბას, ეკეკეულსკაბიდამ მიეოდა პაგარა ეყაროსთან, დალეა ორა-სამი ეკეკეი ეყალი და ეა შემოსძახა გალობა:

მენ ეენაკეკალ, ტყეკ დაბერეკ,
ჩემო სიეოეხლეკ, სულო და ტკეკ,
რომ საბრალოს მაძალეკ. — არ
ბამბაკეკეო,
ჩემო მშობელო, ტკოეკ მხარეო!
(1890 წ.)

ეკეკეულ ამკობენ წოფელ, რეხლას, ეეხას და ფოთლებმთრეოლარე ეერხეხა... თე ეეენ მოხდეკნან და აღარ ბაკლიმეენ ტყეს, ასკეილ ხომ ადარ ეკალაკეს; ეს ტყის ეარდი მანსდამანე ეკიმეკეა ბარ-ბერ ეარეს; ეოს ეკეკეულ ბაკარ-ბაკარა თოვლები ბალახეკა, გაკეკრო, ბაკეკარწყალ. მთის კალთეეში ნამეკეეკე ადარსდან სჩანდა თოვლი, მხოლოდ მთის კეკეეში და ბალკა ხეკენი ეკანა მწოლიარე ეკეკეა.

ბალკა თაღი ბაკეკეთებია ყინულსა. ბეღ რომ შესდგე, ბაოოკეკეთ: ძარიდან ბაბარელი ხეიეელი, ერაალი, შემოკეკსმა, — ის ეკეკეა სმახოდა ეკეიმას: „ღაეკეიმე, ღაეკეიმე!“

მხოლოდ ერთი ეოფლისჩიგა ოჯდა ბაკარა ეოფლის მიმეელაზე ბალიანებეკა, — ბაბეკა, ბაკეეკოფალი, — და სკარრდა; თვალდამ ეკრემეი ჩამოსდიოდა. ეს ეკრემეკი ეხდებოდა მის თვალებს, ლამპა სახეს, კოხტა მოშეკეთ ნისკარგს. ჩიგი მოსხეკეკეა:

ეველო მწვანეეო,
ბაკლ მანაკეო
შენნი ლხენანი
ბრეოალებანა!
ბაკლი მიკეკდა,
თვალი მიღნება,
ეოს მაგონდება
ჩემი სახლ-კარი — ხმელეთის ბარი.
ეინ ბანაბრეა
და ბალარეა
ის ჩემი ბრომა და ჩემი ღეაწლი?
არა სკოდნია მას ეოოკეა-მაღლი!
ტყეკ, მოიხსელ შენსა ბაბრალესა.
თვალს ნუ მარიდეს შენს საწყალს
შეეელა...
ეველნი მწვანობენ,
ჩიგნი ხარობენ,
მთანი ღვარობენ,
ცანი ეკარობენ,
ბუნებაის არსნი ყველა გალიბენ...
ეე, სხეთა ჭირი,
რო ღობეს ჩხირი!..
სალა ხარ, ალე,
ჩემო ლაიაე?!
ბეთხარი რაგე,
ნუკეეი მამე!

ამ დროს ეოფლისჩიგას ახლო ია ამლეპოდა, მაგრამ ჯერ არ ამოჩენილიეო. ჩიგი რომ ტირდა, სწორედ ამ დროს ამოაჩინა თავი იამ, გადიყრეეინა თავიდამ ეოფლისა და თხილის ხმელი ფოთლები და მიაფრქეია სურნელება ტყესა.

ეოფლისჩიგას ისს სუნი ეეა და თვალები გაახლია, გამოეღვიძა. რა ბეღნიერად იყრქმო ჩიგმა ამ დროს თავისი თავი! ეკეკანა ბუდისკენ და ნახა, რომ მოელი იყო, მისი სამი კეკრის შრომა, ჯალა არ გაუკეტებელიყო, ბუდისთვის ხელი არავისაც არ ეხლო.

ჩიგმა დიდი მადლობა შესწირა ღმერთს, ტყეს, ყველა მეენერეთ, ფრინველთა და ნადირთაკენ. სახარულისაგან აღარ იყოდა, რა ექნა, დაიწყო სრიალი: ეოფლის მიმეელიდამ დიდს ჭანდარს მოეკელი ეკერებში; იქიდამ დასრიალდა თავქეკ, დაავდა თავეზ ნორჩ ჩალნას, ჩალეუნდამ გადაჯდა ბუერაზე, ბეერიდამ მიეხალმა ეკეკეულსკაბას, ეკეკეულსკაბიდამ მიეოდა პაგარა ეყაროსთან, დალეა ორა-სამი ეკეკეი ეყალი და ეა შემოსძახა გალობა:

მენ ეენაკეკალ, ტყეკ დაბერეკ,
ჩემო სიეოეხლეკ, სულო და ტკეკ,
რომ საბრალოს მაძალეკ. — არ
ბამბაკეკეო,
ჩემო მშობელო, ტკოეკ მხარეო!
(1890 წ.)

ეკეკეულ ამკობენ წოფელ, რეხლას, ეეხას და ფოთლებმთრეოლარე ეერხეხა... თე ეეენ მოხდეკნან და აღარ ბაკლიმეენ ტყეს, ასკეილ ხომ ადარ ეკალაკეს; ეს ტყის ეარდი მანსდამანე ეკიმეკეა ბარ-ბერ ეარეს; ეოს ეკეკეულ ბაკარ-ბაკარა თოვლები ბალახეკა, გაკეკრო, ბაკეკარწყალ. მთის კალთეეში ნამეკეეკე ადარსდან სჩანდა თოვლი, მხოლოდ მთის კეკეეში და ბალკა ხეკენი ეკანა მწოლიარე ეკეკეა.

ბალკა თაღი ბაკეკეთებია ყინულსა. ბეღ რომ შესდგე, ბაოოკეკეთ: ძარიდან ბაბარელი ხეიეელი, ერაალი, შემოკეკსმა, — ის ეკეკეა

ორშაბათი - 27 ივლისი

I არხი

7.30 ალიონი. 9.00 აფრობაკა. 9.15,21.15 სერიალი "ფენსბერი". 10.05 მუოლოოოს ხალხთა ცეკვები (ნაწ.I). 10.25 ინგლ.მხ.-დოკ. "ფენსი". 11.20,15.00,20.00,00.00 მოამბე. 12.15 ინტერვიუ.ლ.ეფ. 13.00 ქართული ენის ფასაფასები - ალეკსანდრე ეერიეფილინი. 14.15 მოსკოვი-98. 14.50 მოკ-TV. 15.15 სერიალი "ალბანა". X სერია. 16.00 კომპაქტი. 16.25 სატ. დოდგმა "ოორნეი კარიფლი ცეკვავ" (ნაწ.I). 18.00 ვესტეკი. 18.20 მოკახდაკე ჯეიმეერ ჯიკეა. 18.40 XX საუკუნე: ფრო და

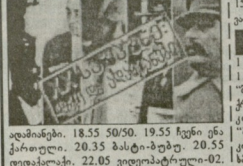

ადამიანები. 18.55 50/50. 19.55 ჩვენი ენა ქართველი. 20.35 ბასტი-ბუმბუ. 20.55 ფეფილაქარი. 22.05 ვიდეოპატრული-02. 22.15 დღე. 22.30 ამბილი. 23.30,0.15 ქართ.მხ.ფ. "ლაბირინთელი".

II არხი

19.00,22.05 ინფორმაცია. 19.25 მუტფილმები. 20.00 ავტოსპორტი. 20.25 სერიალი "ცისკარა ელენა". 21.10 ამერიკის ეეფილმები. 21.25 მოსკოვი-ობილისი. 21.55 ალბეულებრივი გამოფენა. 22.25 მხ.ფ. "ფოსი".

VII არხი

10.00 კეთილი ნების თამაშები. 12.00,20.05, 22.20 ტელეგაზეთი. 12.05 გეზარანი. 12.20 თოკო ეორტფოლიო სამეარონი. 12.35,20.10 ნახ.ფ. 12.45 მხ.ფ. "ამინტაფი". 15.15 ეარსკვლავი. 15.25 აეტორობოა. 18.15 მხ.ფ. "ბრნეცი ჯაბეში". 19.45 დოკ.ფ. 20.25 მხ.ფ. "ბამოსაცეიდი". 22.25 ბიტ-ბარადი. 22.40 ბანაკეკი. 22.45 მხ.ფ. "ფეცლამიდ ბადლაცეს".

რუსეთი 2

7.00,10.00 მუსიკა. 7.50,8.50,20.50 "ფოლიანი ბანაკები". 8.00,8.30,18.00,21.00. 0.35,2.10 კეფორი. 8.10,18.15 ალეგ ბატატა. 9.00 მხ.ფ. 10.30,19.30 "ბოდალების ბანაკები". 11.00 "ხალოგაა". 12.00, 19.55 "ლაბირინთი". 13.00 "ბაზა ეიეიფილიაკან". 16.00 ბოდა. 19.00 დოკ.ფ. 21.40 მხ.ფ. "ბონი და ალეიდი". 23.35 ეკონომიკა "ბაბარიბ". 0.45 მხ.ფ. "ეორეოტეხა ანანაკა ბლინარეფ".

კაბელანა

11.00 ტანეარეიბი. 11.35 მუტფილმები. 12.15,13.10,17.30,18.40 მუსიკა. 12.30 ეოკეკა. 13.00,18.30 პოსტ-ფაქტუმ. 13.30 ამერ. მხ.ფ. "ეარაბანტაბის ბრაბანდეი". 15.00 ბანაკი. 16.00 სპეეტრი. 17.45 ეარსკვლავები.

ეერეკა

11.15,20.05 ზღაპრის ტელეგარბაზი. 11.45,22.45 სალონი. 13.30 ფრანგ.მხ.ფ. "ბანაკიანელნი". 18.00,20.00,0.00 ლღის ერონეკი. 18.05 დოკ.ფ. 18.30 ნეფ ქაეფილნი ეოლპოეტტრს. 19.30 მინიესერიალი "ბამელი". 20.35 ფეკეტი, მოკლეეს, ეოლეტანი. 20.50 ფრანგ.მხ.ფ. "ბანრიბ-ესპეული ანანლიეა". 22.00 სტუდია-25. 22.50 ამერ.მხ.ფ. "ბამელი" (ნაწ.I).

TV 7

9.00,10.55,18.55,19.50 მუსიკა. 9.15,11.05, 19.15 მუტფილმები. 9.40 მხ.ფ. "ეფიეი ბოორიეფლებნ". 11.40 მხ.ფ. "ჯაბუნი ბაოოლიდ კალიეეფიანელი ანრაბ". 18.00,20.00 დოკ.ფ. 19.00,0.10 7 წუთი. 20.30 მხ.ფ. "1969 ნელი". 22.00 21 წუთი. 22.25. მხ.ფ. "ბრუნი". 0.20 მხ.ფ. "ეარაბი".

ბაბრაა

8.00,8.30(ინგლ.),10.00,13.00,15.00,17.00,19.00, 21.00(ინგლ.),22.00,0.30 ახალი ამბები. 8.10,9.20,13.10 ნახ.ფ. 8.40(ინგლ.),20.50, 22.30 გალეეეკი. 8.50,12.25,14.00,19:40 დოკ.ფ. 10.10 ამერ. მხ.ფ. "ფიმაბალლიანი". 12.00,19.20 ოერის ბეეფი. 12.15,21.15 სპორტი. 12.50 14.50,16.50,18.50,20.40 ეეფ. ტალღა. 15.10 მხ.ფ. 17.15 ინგლ.მხ.ფ. "ეეფლეკ ეეე

ოთხშაბათი - 29 ივლისი

I არხი

7.30 ალიანი. 9.00 ინფორმაცია. 9.15,21.15 სერიალი "ფინალისტი". 10.05 მეცტყველები ზელია ალოიანებათა ანკეთებში". 11.15 სერიალი "სიცოცხლისა ამბავი". 12.00,15.00,20.00,0.00 მოკაბე. 12.15 პროფილი. 12.30 საკმე. 13.00 პროსტაფა. 13.45 ანწილი. 14.45 მო-TV. 15.15 სერიალი "ალბარა". XII სერია. 16.00 ამბავები. 16.10 მბ. "ფრანი". 17.40 ცვლილ "ოლიმპი". 18.00 ეკონომია. 18.20 ელექტრიტი - ლუკან ამბარიე. 18.40 XX საუკუნე: ფრო და ადამიანები. 18.55 50/50. 19.55 ჩაალაგეთ ნეკროლები. 20.35 ბასტი-

ბეგმ. 20.55 დედაქალაქი. 22.05 ეიდოსტატერეი-02. 22.15 ფილ. 22.30 ატლანტი - ბიბინა ალენანმ. 23.25,0.15 ამერ.მბ.ფ. "ბასპერო ტიმი".

II არხი

19.00,22.10 ინფორმაცია. 19.25 ზღაპარი. 19.35 მეცტყველები. 20.10 საქმეწყალი ფილმი. 20.25 სერიალი "სიცოცხლის ამბავი". 21.10 რაგბის მოყვარულთათვის. 21.35 თარიღები. 22.00 სიყვარულის ისტორია. 22.35 ჯარი. მბ.ფ. "ფრიბაკუნ ეაარ ალელ".

VII არხი

8.05 ავტოსპორტი. 10.00,18.10 კეთილი ნების თამაშები. 12.00,20.05,22.10 ტელეფილმი. 12.05,22.30 ანალეკი. 12.10, 20.10 ნახ.ფ. 12.20 მბ.ფ. "ამბრიკელი ბიჭები" (ნაწ.III). 13.50 კიდრი. 14.05 მბ. "ყირიმიდან ამოსვლა". 15.30 ფეხბერთი. ბრაზილიის ჩემპიონატი. 20.25 მბ. "ანაყვი თავდასმა". 22.15 ჰიტსტიდი. 22.35 მბ.ფ. "თავიდან ყველაფერი ბეზეშეთან". 0.10 ფეხბერთი. ინგლისის ჩემპიონატი.

რუსეთი 2

7.00,10.00 მუსიკა. 7.50,8.50,20.50 "ფოლიანი ბანანები". 8.00,8.30,18.00,21.00, 0.10,2.55 კერიერი. 8.10 "ინანანები". 9.00,23.20 სერიალი "ბაბანტი". 10.30, 19.30 "ფოდლანის აპარეპანი". 11.00 "ასლოგაკ". 12.00,19.55 "ლანარინნეი". 13.00 "ბზა ეიეოლნაკანნ". 14.00 მბ.ფ. 16.00 ბოდა. 18.15 აკუნა ბატატა. 19.00 დოკ.ფ. 21.40 მბ.ფ. "ერნი". 0.30 მბ.ფ. "ხტიკარი ფეხლი ოჯახს".

კაპარალა

11.00 ტანკარეანი. 11.35 მეცტყველები. 12.15,13.10,17.30,18.40 მუსიკა. 12.30 დოკ.ფ. 13.00,18.30 პოსტ-ფაკტუმ. 13.30 ამერ. მბ.ფ. "ფაკუბიოს ბრიფინეს". 15.00 გასართ.პროგრამა.16.00 სპეტრი. 17.45 ეარანკლეკეანი.

ეკრანა

11.45,20.05 ზღაპრის ტელედარბაზი. 11.45,23.00 საღამო. 13.30 ამერ.მბ.ფ. "ბაბელი". 18.00,20.00,0.00 დღის ჭორნიკა. 18.05 დოკ.ფ. 18.30 ჩვენ ეცხოვრობთ კომპიუტერს. 19.30 მინისტიანი "ალი ბაბაის ბრძოლა". 20.30 ამერ.მბ.ფ. "პოლიტიკიანიტი-1". 22.00 სტუდია-25. 22.50 ფრანგ.მბ.ფ. "ადგილი სასაფოლიზე".

TV 7

9.00,19.00,0.00 7 წუთი. 9.15,11.40, 18.45,21.25 მუსიკა. 9.30,19.15,21.40 მეცტყველები. 10.00 მბ.ფ. "ბრეფე სარკვნა სპეფეი". 11.50 მბ.ფ. "ალილა თოფელნი ბრაწნა". 18.00,20.00 დოკ.ფ. 20.30 მბ.ფ. "ბაბინნ სკოროსეზე". 22.00 21 წუთი. 22.25 მბ.ფ. "ფაბ ალოსკეფდე". 0.15 მბ.ფ. "ალბარიეთელი".

OR�რაბა

8.00,8.30(ინგლ.),10.00,13.00,15.00,17.00,19.00, 21.00(რუს.),22.00,0.30 ახალი ამბები. 8.10,9.40,13.10 ნახ.ფ. 8.40(ინგლ.),20.50, 22.30 გალეკეა. 8.50,12.30,21.25 დოკ.ფ. 10.10 მბ.ფ. "სიიერიდან ამოსვლა". 12.00,19.20 ოჯრის გეზნი. 12.25,21.15 სპორტი. 12.50,14.50,16.50 ფეს. ტალღა. 15.10 ამერ.მბ.ფ. "ფოლაკანი". 17.15 რუს.მბ.ფ. "ერნანტა ალაპეკეულეანი ფალიანი". 19.20 ქართული ფილმ-90. მბ.ფ. "ხპეინი ფეიდლები". 21.55,0.20 ნოსტალგია. 22.40 მბ.ფ. "ფოლაკლი ფალიანი". 23.20 ეკონომიკა. 23.35 ეკონომიკა. 0.40 მბ.ფ. "სიეკარეოლი ოკანიი".

სპორტული ხმა

10.00,17.30,20.30,23.30,1.45 ეკო. 10.15, 18.00 მეცტყველები. 10.45,18.30 ბარი. მბ.ფ. 12.15,22.55 ბოლ. კოლეკი. 12.45,14.30, 21.00,0.00,2.00 მბ.ფ. 14.15,22.30 გასართ. პროგრამა. 19.55 დოკ.ფ.

1ST

8.00 ტონიკი. 10.30 ამერ.მბ.ფ. "ლიდანი". 12.10 კლაბიეზენ. 18.00 მეცტყველებები. 18.40 დოკ.ფ. 19.10 ამერ. მბ.ფ. "ბაბიანეო ეეე

პარასკევი - 31 ივლისი

I არხი

7.30 ალიმენი. 9.00 ავრორიკა. 9.15,22.00 სერიალი "ფენსტერი". 10.05 ბულტერმენი. 10.35 მსოფლიოს ხალხთა ცეკვები (ვაგ.IV). 10.55 სერიალი "ხუთკაციანი ამბავი". 11.40 ანსამბლი "იმერია". 12.00,15.00,20.00,0.10 მოამბე. 12.15 მოზაიკა. 12.55 ეარიაკეფის რესტორანს თემზე. 13.30 მოერის "ჭლეკარი". 13.50 მრავალსიტყვა. 14.40 დედაჭალაში. 15.15 სერიალი "ოჯახი". XIV სერია. 16.00 მოTV. 16.10,0.25 ამერ.მხ.ფ. "ბეთჯენი". 17.30 სტენია "ბებლიკისტი" წარმოგიდგენთ... 18.00 ვენტნეკი. 18.20 დოკ.ფ. 18.40 XX საუკუნე: დრო და ადამიანები. 18.55 50/50. 19.55 ჩაალეკეთ ჩემოდანი. 20.35 ბასტი-ბუმბე. 20.55 პროფესი-

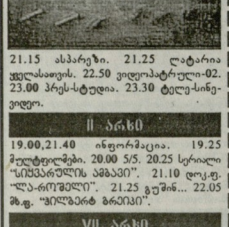

21.15 ასპარეზი. 21.25 ლატარია ფფლასთვის. 22.50 ვიდეოპატრული-02. 23.00 პრეს-სტენია. 23.30 ტელეკინოვიდეო.

II არხი

19.00,21.40 ინფორმაციია. 19.25 მულტფილმები. 20.00 5/5. 20.25 სერიალი "ესპეციალური ამბავი". 21.10 დოკ.ფ. "ლა-ბოდელი". 21.25 გუშინ... 22.05 მხ.ფ. "ვილბარ ბრიკი".

VII არხი

10.00,18.10 ავეილი ნების თამაშები. 12.00,18.05,20.05,22.05 ტელეგაზეთი. 12.05 პანაკეა. 12.10,20.10 ნახ.ფ. 12.20 მხ.ფ. "ეაპანსაპლეი ცოცხლად დარჩენილი". 20.25 მხ.ფ. "ესპოზიციაბეთონელი". 22.10 თიო ვინტაულერ სამეარიო. 22.20 ვარსკვლავი. 22.30 მხ.ფ. "ფენიანა".

რუსთავი 2

7.00,10.00 მუსიკა. 7.50,8.50 "ოფოლანი ბანანები". 8.00,8.30,18.00,21.00,0.20,3.15 კურიერი. 8.10 "ოლეპანები". 9.00 მხ.ფ. "ტაეფილები". 10.30,19.30 "ფოფლანის ბანანები". 11.00 "ხალოფაეა". 12.00, 19.55 "ლაბირინთი". 13.00 "ბზა ეიფოლნიაკან". 14.00 მხ.ფ. 16.00 მოდა. 18.15 ალეა ჩატატა. 19.00 დოკ.ფ. 21.40 მხ.ფ. "ბაბილონი ბრაა". 23.25 მხ.ფ. "ეაცო სისხლი". 0.30 "ხიმფსოლეაე". 1.00 ეკოკეანი. 1.25 მხ.ფ. "ბაასალეა". 3.15 პეკატ. სტენიკოები.

კავკასია

11.00 ტანკოჩეაში. 11.35 მულტფილმები. 12.10,0.05 დოკ.ფ. 13.00,18.30 პოსტფაქტუმ. 13.10,17.30,18.40 მუსიკა. 13.30 მხ.ფ. "ბაბიოდალეელი სინდროლი". 15.00 ვასანიპროგრამა.16.00 სპეკტრი. 17.45 ეარსკვლავები. 0.45 ამერ. მხ.ფ. "ბეიფრანი ფოლადი".

ეფრირა

11.15,20.05 ზოლიანს ტელედარბაზი. 11.45 სალონი. 13.30 ამერ.მხ.ფ. "ეაუფლრანაკანი ბაიპიდლან". 18.00,20,00,0.00 ღიღ ეკონეკა. 18.05 დოკ.ფ. 18.30 მინანერილი "ეაკიტანი ნეფი". 20.30 ამერ.მხ.ფ. "ეაკ, ეაფაკ ეიდანლეკეა". 22.00 სტენია-25. 22.35 ამერ.მხ.ფ. "ბალეანილი ეაპანაკი". 0.30 სტენია "ტო". 0.45 მხ.ფ.

TV 7

9.00,19.00,0.00 7 ნუეი. 9.15,11.45,18.45 მუსიკა. 9.30,19.15 მულტფილმები. 10.10,20.20 მხ.ფ. "ეაბეეოლეაბეი რინანეკ". 12.05 მხ.ფ. "ფეიიინანეკ". 18.00,19.55 დოკ.ფ. 22.00 21 ნუეი. 22.25 მხ.ფ. "ეიპანინო". 0.25 მხ.ფ. "ფლეიკაბანეკ".

ეფრირა

8.00,10.00,13.00,15.00,17.00,19.00, 21.00(რუს.),22.00,0.30 ახალი ამბები. 8.10,13.10 ნახ.ფ. 9.30,19.40,21.25 ფოკ.ფ. 9.50,11.50,12.40,14.50,20.20 მუს. ტალღა. 10.10 მხ.ფ. "ჩუბოოკი". 12.10,21.15 სპეციალ. 12.20,19.20 ოკრუნ ბეუნეფი. 15.10 მხ.ფ. "ეაბოლოეაბი ალაკეფლეაბ". 1.00 სტენია "ტო". 1.15 მხ.ფ.

TV 7

9.00,19.00,0.00 7 ნუეი. 9.15,11.50,18.45 მუსიკა. 9.30,19.15 მულტფილმები. 10.10,20.25 მხ.ფ. "ეაბეეოლეაბეი რინანეკ". 12.05 მხ.ფ. "ფეიიინანეკ". 18.00,19.55 დოკ.ფ. 22.00 21 ნუეი. 22.25 მხ.ფ. "ეიპანინო". 0.25 მხ.ფ. "ფლეიკაბანეკ".

ეფრირა

8.00,10.00,13.00,15.00,17.00,19.00, 21.00(რუს.),22.00,0.30 ახალი ამბები. 8.10,13.10 ნახ.ფ. 9.30,19.40,21.25 ფოკ.ფ. 9.50,11.50,12.40,14.50,20.20 მუს. ტალღა. 10.10 მხ.ფ. "ჩუბოოკი". 12.10,21.15 სპეციალ. 12.20,19.20 ოკრუნ ბეუნეფი. 15.10 მხ.ფ. "ეაბოლოეაბი ალაკეფლეაბ". 1.00 სტენია "ტო". 1.15 მხ.ფ.

საქართველოს ზმა

10.00,17.30,20.30,23.30 ეკო. 10.15,18.00 ტელეფილმები. 11.00,18.30 ჯარი.მხ.ფ. 12.30,22.30 დოკ.ფ. 13.30,15.30,21.00,0.00 მხ.ფ. 15.00,20.00,23.15 ზეს. კოლეკ. 16.00 გასართ. პროგრამა.

1ST

8.00 ტონიკი. 10.30 ამერ.მხ.ფ. "ბიბეს". 12.30 კლაბ-ბიბი. 18.00 მულტფილმები. 18.45 ფოკ.ფ. 19.40 მხ.ფ. "ნეპიუნიდა". 21.00 ამერ. მხ.ფ. "ეოლიციელი ბეპეპლელ-ბილუნიდნ-1". 22.50 ამერ.მხ.ფ. "ნაბანანეკეა ბანაფაბოდნ". 1.10 ვიდეოფინა. 2.50 მხ.ფ. "ფიოტა". 4.25 ნონ-სტენია.

OPT

6.00 "Доброе утро". 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.20 Новости. 9.15, 18.20 Сериал "РОКСОЛАНА - ПЛЕННИЦА СУЛТАНА". 10.05 Клуб путешественников. 10.55 Смак. 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 Играй, гармонь любимая! 12.15 Программа "Вместе". 13.00 Сериал "ПРИКЛЮЧЕНИЯ КОРОЛЕВСКОГО СТРЕЛКА ШАРПА". 13.50 Баскетбол. Чемпионат мира. Мужчины. Италия - Греция. 15.20 Фильм-сказка "ОСТРОВ НА КРЫШЕ МИРА". (США. 1974). 16.55 Улица Сезам. 17.25 "Сердечаф Фруттис". Олег Газманов. 19.10 Здоровье. 19.45 Поле чудес. 20.45 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Время. 21.35 Детектив "НАСТОЯЩИЙ ДРУГ". 23.35 Взгляд. 0.30 Баскетбол. Чемпионат мира. Мужчины. Сборная России - сбрная Пуэрто-Рико. 1.35 Боевик "ЯПОНСКИЙ ГОРОДОВОЙ".

PTP

7.00, 8.45, 15.45 Мультфильм. 7.15 Прогнозы! 7.30, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.45 Вести. 8.00, 0.05 Дежурная часть. 8.15 Товары - почтой. 8.20 Мир здоровья. 8.30 Деньги. 9.10 Православный календарь. 9.15 Док.фильм "Плен дракона". 10.10, 20.35 Сериал "САНТА-БАРБАРА". (США). 11.30 "Майя Плиссецкая и Пьер Карден. Мода и танец". 12.25 Сериал "ВЕЧНЫЙ ЗОВ". 13.35 Ваши любимые мелодии. 13.45 Торговый дом "Лс Монти". 14.30 Соц. драма "НЕЖНОСТЬ". (Узбекфильм. 1966).

შაბათი - 1 აგვისტო

I არხი

8.00,12.00,15.00,18.00,20.00,0.00 მოამბე. 8.15 მულტფილმები. 8.45 ავრორიკა. 9.00 ცხრიდან-თორმეტამდე. 12.20 XXI. 12.40 ამერ.მხ.ფ. "ბეთჯენი". II სერია. 14.05 რეტროპრესეტრეკა. 14.50 მოTV. 15.15 სერიალი "ოჯახი". XV სერია. 16.00 ბეტრე ბრუზნსეი. 16.50 ... და ეს ფფლეფერი ჩემნია. 17.30 პროფესი. 17.45 XX საუკუნე: დრო და ადამიანები. 18.15 ირაო. 18.40 ზაზა ამბაიეარაშვილი. 19.25 სპეციალური კონტიტუცია. 20.35 ბასტი-ბუმბე. 20.55 სათვალო ლიტო. 21.35 ვიდეოპატრული-02. 21.45 პატიჟიარეი. 22.15 მოცმტო. 23.15 ჩაალეკეთ ჩემოდანი.

23.20,0.15 ილუზიონი - მხ.ფ. "ეპარფლი და ალმასანი".

II არხი

9.00 დილა. 10.30 მხ.ფ. "ეარტოსელა ბარანი". 19.00,21.55 ინფორმაციია. 19.25 მულტფილმები. 20.00 სათეარო ხელოვნების ოსტატები. 20.45 ოიანინი. 21.00 სკოლა. 21.30 ჯარ-სპირიტი. 22.20 მხ.ფ. "ეიპანაკეი ეიპანაკი" (ნაწ. I).

VII არხი

17.05,20.05,23.05 ტელეგაზეთი. 17.15, 20.10 ნახ.ფ. 17.45 მხ.ფ. "ფიჩპანინაბეაბეაბ ბეიფლიდიანი"(ნაწ. I). 19.15 გასართ. პროგრამა. 19.35 დოკ.ფ. 20.25 მუსიკა. 20.45 მხ.ფ. "ეარანაბეი ფი ფალანი". 23.10 კადრი. 23.20 მხ.ფ. "ბაბა ბაბიდნ. ბაკაკულეაბ".

რუსთავი 2

8.00,11.30 მუსიკა. 9.00,18.00,21.00,0.40, 3.25 კურიერი. 9.10 მულტფილიალი. 9.40 "Dog City". 10.10 სამეფო ფილმი. 12.00 "ხიმფსოლეაბი". 12.30 "ეაკაანაბეაბ ოჯაკი". 13.00 მხ.ფ. 18.15 აკეაბ ბატატა. 18.45 MASH. 19.10 "ხიეეაბოლეს ბოდალლი". 20.30 ალეიეეე

ქვირა - 2 აგვისტო

I არხი

8.00,12.00,15.00,20.00,23.50 მოამზე. 8.15 ხელი ლაპარაკი ქვეყანა. 8.45 აფორიზმი. 9.00 ცხრიდან-ოთხმეტამდე. 12.20 სპა. 12.50 ტიტრები. 13.00 სპაგეშო პროგრამების ტალღა წარმოგიდგენთ... 13.45 ტელეკინოჟურნალი. 14.25 კოლორიტი. 15.15 ხელიდან "ეროპა". XVI სერია. 16.00 მოიაზ 16.25 ჟვალლების დღე. 16.50 ბუნების კარი. 17.30 ოჯახების ტელეფონი. 17.55 ფეხბურთში საკარიელის სუპერთასი: "ბათუმი" - "ფინამო" (თბილისი). რეპორტაჟი ბათუმიდან. შეხვედრას: - მოამზე. 19.50 ცქმის მოყვლაფერი.- 20.35 ჩოფილ... 20.50 ტელეთამტერი-02. 21.00 ფეიგალეკი. 21.15 ინტელიკტალეტი. 22.00 ტატი-

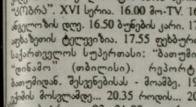

ლეტი. 22.20 ენერგია. 22.35 ნინო ბანაშელი. 23.00 ოფიორ შეფიანდილი... 0.00 მზ.ფ. "საქმრო ლეგენდასთვის".

II არხი

9.00 დილა. 10.30 მზ.ფ. "ფრსაუფდ ბანაკაშვილს". 19.00 მეტეოროლეგი. 19.45 ფერიმბეა. 20.00 ინტერტი. 20.15 ბაბანი. 20.45 "ანარეოლის..." 21.15 5/5. 21.40 ვარსკვლავები ბეჭედნიანნ... 21.55 მზ. "ლერბაბის ბანალი" (ნაწ. II). 23.30 ზოდეკი.

VII არხი

17.05,20.05,23.05 ტელეკაზეთი. 17.15, 20.10 ნახ.ფ. 17.55 მზ.ფ. "ბრიპპეიდაბრე მოსაბრიბანი" (ნაწ. II). 19.25 ყმარი. ბოიარიბა. 19.40 ფოკ.ფ. 20.25 ფეხსკ. 20.45 მზ.ფ. "ლერლიბა". 22.50 ეფრანი. 23.10 მზ.ფ. "ზაკანანაკლელი ბეჭედანი".

რუსთავი 2

8.00,11.30 მეუსეკ. 9.00,18.00,0.30,3.35 კერეფრი. 9.10 ეფეტყერეიალი. 9.40 "Dog City". 10.10 სამაგნი ფილმი. 12.00,0.40 "ეიმფოლონი". 12.30 "ოდანანი ოჯაბანი". 13.00 მზ.ფ. 18.15 ალეგ ბატატა. 18.45 MASH. 19.10 "ციუპაბრეს ოეეპლლი". 20.00 ბოლეკეფლის ვარსკვლავები. 20.30 სპორტპროგრამა. 21.00 კეირა. 21.40 მზ.ფ. "ოერნრ". 22.35 მზ.ფ. "ბუტეი". 1.05 ემოკეფი. 1.30 მზ.ფ. "ეჯეიბ ბეგრანელი". 3.10 პიკენტ. სიტუაციები.

ბავშვისა

11.00 ფეეტბეფილი. 12.00 ინდ.მზ.ფ. "ციეკაბრეტბი ფანაკეეფრანა". 14.30 სტუმრები სტუმრებთან. 15.15 ფეხბურთის ლეგენდები. 16.00 ბოლანდ. მზ.ფ. "ანეი - ბაკლეეფება". 17.25 ჯაბ-ბარანანი. 18.00 ბოსტ-ფაკტეფ. 18.20 ვარსკვლავები. 0.05 დოკ.ფ. 1.20 ამერ.მზ.ფ. "ბრიოტი ბეეეი".

ეკრანა

11.15,18.30 ზღარის ტელეფანაბანი. 11.45 ხალინა. 13.30 ამერ.მზ.ფ. "ანაფეპრეი ფანაკანარბ". 14.20,17.15 დოკ.ფ. 15.00 ოფეეი ადეოკეტი. 16.00 ფდლეფეი როკ.ბ. 17.00 ჩეეს, საქართველოს მოამავლი. 19.00 ამერ.მზ.ფ. "ანიმნანლეანი ოოპპანნ". 21.00 ფუსკოლეკი. 22.00 მზ.ფ. "ოოეა ეანანანანლელად ანანა კარიბნი". 0.00 სტეფია "ტოო". 0.30 მზ.ფ.

TV 7

9.00,19.00,0.00 7 ზეეთი. 9.15,11.40,18.40, 18.45 ზეეთა. 9.30,19.15 ბეეტყეფეი. 10.10,20.25 მზ.ფ. "ანანლეანეანნ ბრანანა". 11.55 მზ.ფ. "ეიანინო". 18.00,19.55 დოკ.ფ. 22.00 21 ზეეთ. 22.25,0.15 მზ.ფ. "ანლნ ეანანლეეთ". 1.00 მზ.ფ. "ბოეეპლნ ბანაკი ეაა ბეეეფანანაკა".

ბავშვისა

8.00,10.00,15.00,22.00,0.30 ახალი ამბები. 8.10,9.55,11.55,14.50,16.50,20.15,21.50,0.20 ქეეი ბანეეი. 8.15,19.35 ნახ.ფ. 9.10,17.00, 21.30 დოკ.ფ. 10.10 მზ.ფ. "ანიიანეი". 12.00,19.20 ოკრის ეკრანი. 12.20,20.35 ფარეეი კეირა. 13.10 მზ.ფ. "101 ფაფ-ბატინელი". 15.10 მზ.ფ. "ლეიფიდან ბანანეი". 17.20 ეანიმ.მზ.ფ. "ანა". 20.20 მბატანი. 20.45 წარმატების მეეე

რწმენა

საქართველო-კალიფორნიის ურთიერთობა მორეული საუკუნეებიდან მოდის, ხოლო ებრაელ-ქართველთა გრადიციული თანაშშრომლობის ისტორიის მდიდარი და მრავალფეროვანი დოკუმენტები, ექსპონატები უსაზღვროდ არის დაცული საქართველოსა და უცხოეთში.

ამ დიდი მემკვიდრეობის შესასწავლად არის მოწოდებული „წმიდა მიწის" საზოგადოება", რომელიც საპატრიარქოში ჩამოყალიბდა. საზოგადოებაში გაერთიანდნენ ცნობილი საეკლესიო და საერო მოღვაწენი, გამოჩენილი სწავლულები...

ქვემოთ დაბეჭდილ წყალობის წიგნში ასახულია წმიდა ქალაქად აღიარებული იერუსალიმში არსებული ქართული მონასტრების საქონებელი საქართველოს ერთ-ერთ კუთხეში.

„როგორც ძველ იადგარში გიწერიათ"

ულასტრეგდა ჯვრის მონასტრის წინამძღვრის, მამა ნიკიფორესადმი მიეცემულ წყალობის განახლების წიგნში ქაიხოსრო გურრიელი სოფლებს: ბაილეთისა და ჩაახეფანას ქრისტეს საფლავისა და ჯვრის მონასტრისადმი აღრიცხულ შეწირულობას.

გურნინი „იადგარი" სპარსულს შემეეფებთ შემოვიდა ჩვენში და მოსახსენებელს ნიშნავს. მასში ფურნლეს სხვა საეულისმო ცნობებია. ახლა ეს ჭყაროსეული მითითება მიგვანიშნებს, თუ რა იყო ნაბოძები უცხოეთში არსებულ წმიდა ადგილებისადმი საქართველოში.

ქართველთა წინაპრების ერთი ნაწილის საცხოვრისი და სამოვლეაწეო არეალი პალესტინა, შემდეგში წმიდა მიწად წოდებული, და მახლობელი აღმოსავლეთის სხვა განთქმული ეკენარები იყო.

ძველისძველი მშობლიური ჭყაროსთვალის გრადიციული ხსოვნა ამძაფრებდა ქართველ მართლმორწმუნეთა სურვილს იერუსალიმის მოსახულებლადაც. ამ სანუკვარი ოცნების აუხდენელობა ჩვენს წინაპრებს უდიდეს სასჯელად დაუსახავთ, ჭყეველად („ნურცა იერუსალეს წასელითა") უქმეევიათ და ზნიშენელობით ის ჩოხის ჩაუცმელობასთან გაუგოლებიათ.

ყოველი საქართველოს უჩინონი თუ ჩინებელნი საუკუნეების განმავლობაში განსაკუთრებული ინტერესითა და მბრუნველობით ეკიდებოდნენ იერუსალიმს. მთელ საქრისტიანოს უწმინდს ადგილთთას, იქ არსებულ ქრისტეს საფლავსა და ქალაქის შემოგარენში ცხოველმყოფელ ჯვრის მონასტერს.

დიდი პატივით ეპყრობოდნენ უცხოეთში დიდი ჭულენებით დაფუძნებულ ქრისტიანობის ამ ძველისძველ კერებს გურიამეფე, სადაც მოწწეებით იცავდნენ საჯვარისმამო და სხვა მამულების განაწესს.

XVII საუკუნის მეორე ნახევარში შედგენილი ეს სიგელი საინტერესოა მისი შემოქმედი მოღვაწეებითა და დასახელებული მოწმეებითაც, რომელთაგან უმთავრესია ჩიტნის განმაახლებელი ქაიხოსრო გურიელი, დოკუმენტის მიმღები – „ჯვარის მამა ნიკიფორი" (ჩოლოყაშვილი). საბუთი აღთქმულს აღასტურებენ: სახლთუხუცესი ალ. მაჭუკაძე; ისეთი შესანიშნავი საეკლესიო ეერარქი, მგოსანი, დიალმაგი, როგორიცაა „შემოქმედელი მთავარეპის კოპობი იაკობი" (დუმბაძე), მისი ძმა მესანთე გაბრიელი.

სიგელი მიგვანიშნებს აღდგომის საყდრისა და ჯვრის მონასტრის კავშირზე.

ეს პაგარა, მრავალმხრივი ინგერესის აღმძერელი საბუთი ასეთია: „ქ(რისტე). სახელითა ღთისათა ესე ჭყალობის წიგნი სამკეიდრო და საბოლოოდ გასათავებელი, მგაოცე ეცილებელი წიგნი დაგიწერეთ და გიბოძეთ ჩუენ, ხელმწიფემან გურიელმან ბაგონმა ქაიხოსრომ, თქუენ ჯუარის მამას ბაგონს ნიკიფორს ასრე და ამა პირსა ზედან, რომ ბაილეთი და ჩაახეფანა ძუელთაგან ქრისტეს საფლავისა და ცხოველმყოფელს ჯუარის შეწირული ყოფილიყო. ძუელი სიგელიც მოუტანეთ და წიგნითა ამით გაგიბარეთ და დაგიმტკიეეთ, რომ არა სანევენი სათხოვარი და გამოსასაღები არა ეთხოვებოდეს რა და არა თქუენგან უნებური კაეი შევიღოდეს, რომელიც თქუენ ბერი დაყენოთ, იმან იმსახუროს ჩუენს წინაშეცა და წმიდის მონასტრისათვისაც, როგორც ძველს იადგარში გიწერიათ და არა თქუენგან უნებური კაეი არ დაიდგენებოდეს და არის ამისა მოწამე თავად ღ(მერთ)ი დუსაბამო, ყოველის მპყრობელი და კეთილგან: სახლთუხუცესი მაჭუკაძე ალექსანრე, შემოქმედელი მთავარეპისკოპობი იაკობ და მისი ძმა კანდელაკი გაბრიელ.

ხოლო დამამტკიეებელნი ამისნი აკურთხეს ღ(მერთ)ან და მოშმელენი და მოქეცეველნი ამისნი სწყველნეს უფალმან და ყოველთა უარი(ს) მყოფელთა თანა და ყოველთა ქრისტეს მემრთთა თანამცა აღირაცხეს სული მისი მეორე მოსულასა ქრისტესა. აწ და უკუნისამდე. ამინ! ქაიხოსრო გურიელი".

საჯვარისშამო და გოლგოთისადმი შეწირული ჩაახეფანელები XVIII საუკუნის I მესამედში ოსმალეკმა დაიპყრეს.

ქართველ მოღვაწეთა გამუდმებული მეღგარი ბრძოლის მიუხედავად, მათი განთავისუფლება და ფეოლსამშობლოსთან დაბრუნება ვერ მოესწრო.

ყირიმის ომის დამთავრების გამო, 1856 წელს, პარიზში დადებული გრაკგტების საფუძველზე დაწყებული ლონისძიებების შედეგად ჩაიხედნენს, ნაცხავგეკვნისა და სხვა სოფლის მცხოვრებნი მუპაჯირებად აქეიტ ეკ შორს სამხრეთში გადასახლეს. 1877-78 წლების ომის შემდეგ მათი ბეი გაიმიარა სხვა ქართული სოფლებიან ათასობით მუპაჯირმა, რომელთაც დღევანდელი თურქეთის რესპუბლიკაში ჩვენებურებს ეუწოდეს.

ფრიდონ სიხარულიძე,
პროფესორი.

ფოტოფაქტი

ბორის პაიჭაძე და... ოდა სუსლოვზე

სხვისი რა მოგახსენოთ და მე პირადად, როცა „მაგალოშე" მიველიოდი, ძირითადად „ლენინის" სკოლიდან ინსტიტუტ სკოლისათვის განკუთვნილ სათვეს.

დავეხეტებოდი გრიბუნებშე, სათადარიგო მოეფანზე, გაფაციცებით ვადევნებდი თვალს ეარჯიშებსა და თამაშებს. კუდში დადგედი ჩემთვის კერპაადეკეულ ლენამოელებს. მაშინ ლიმის საწერნილი ბაბა ჯერ კიდევ არ იყო ამენებული და რაიონებიდან მოწვეული ფეხბურთელები სგადიონის საერთო საცხოვრებელში ცხოვრობდნენ.

ბოლო, ბეეგორდიანებოდი ხოლმე სასადილოში თუ სასეირნოდ გამოსულ სპორტსმენებს, ვუსმენდი მათ საუბარს, ხუმრობას. ხშირად თან დამქონდა მამაჩემის ნაჩუქარი „ფედი" და ჩემთვის საინტერესო მომენტებს ადგიტეკადედი.

სწორედ ერთ-ერთ ასეთ დღეს გადავედე ეს ორი ფოტოსურათი, უფრო ზუსტად, როგორც ფოტოს უკანა მხარეზეა წარწერილი – „1949 წლის 2 აპრილი".

... 1947 წელს, მოსკოვის „ტორპედოსთან" თამაშის დროს, მოროზოვთან შეჯახებისას, შეგდგ ხერხოზულად დამავდა ბორის პაიჭაძე.

ორი წელი მოუნდა ჩვენი სახელოვანი ფორვარდი ამ ტრავმის მკურნალობას, მაგრამ ბოლოს მაინც მოუხდა მოსკოვში, სახელგანთქმულ ლანდაუსთან ჩასვლა და ოპერაციის გაკეთება.

შემდეგ, დაბადები ეარჯიშები და 1949 წელს, 34 წლის ბორის პაიჭაძე კვლავ გამოჩნდა მწვანე მინდორზე.

... მე დღეს ბაგონი ბორისი სათადარიგო მოედანზე ეარჯიშობდა. უამრავი მაყურებელი აღენებდა თვალს მის ოსტატობას.

პაიჭაძემ მცირე ხნით მეწყვეტა ვარჯიში – მოსანახულებლად „ჩინონები" მოეფლნენ – დაინტერესებენ ამ ეეროდ, ასეთი რანგის პიროვნების ეარდაცვალება პრესაში რამდენიმე დღე არ ცხადდებოდა. ბუნებრივია, ამას თავისი მიზეზები აქვნდა.

მიეღეკ-მოდეკეთ „მოგანილი ამბაეა" რომ დაეკვმუსტეინა და ბოლოს ყველაფერი დავადგინეთ – რაც ითქვა, სინამდვილე ეახლდა, ოქვე „ფაცხაში" კი, ეს კოლექტური ლექსი დაიწერა:

„სუსლოვი მოკვდა, სუსლოვი! –
გაგეკვგებინა ბორიამ,*
ავთანდილს ეკითხეთ,**
ავთანდილ
შორს დაიჭირა – „ჭორაა"!
ბორკამ მოსკოვში დარეკა,
ხაჩიაეგ* **უთხრა – „სწორია,**
არც ღლეშლე იყო ვიკკეი
ახლა კი ნაღდი მჭორია!
კარგად იყავით, ბიჭებო,
აქედან ბორი შორია,
მოსკოვში ეელშე იგორებს,
ჭიათურაში – ეორია".**
ასე დაეკეპირდა: – „ნუ დარლობ,
დავასაფლავებთ მოსკოვი,
დიდი ქეიფი იქნება,
ბარ-ბეიმი და „როსკოვი".

***

ამ ლექსის მალექსებელი
ერთი ეა არა, ორია,

ორი კი არა, ბორია.
არ გადეეხადეთ ქედეხი,
მოგიეროს ასე ბონია,
ავდეეკი და ლორი დავკალეთ,
რადგანაც მკედარი ლორია.

***

ამ ლექსის გადამწერელი,
გახლავართ ვინმე – კოია".

ხელს აწერენ: ირაკლი აბამელიძე, ჯანსუღ ჩარკვეანი, ბორის სარალაძე, ომარ მხეიძე და თქვენი მონა-მორჩილი.

პირველ სტრიქონზე: ფაქტის დაწესებამდე – „... ჩუმად, ნუმცარვინ გაგეგიგოს!..."

მეორეზე – დაზუსტების შემდეგ – მარჯვნიდან დგანან: ომარ მხეიძე, ბორის სარალაძე, ირაკლი აბამელიძე, ჯანსუღ ჩარკვეანი, ეურამ გომბართელი.

გურამ გომბართელი.

* – ბორის სარალაძე,
** ავთანდილ საყვარულიძე,
*** თემურ ხაჩიძე,
**** ეორა ერეკვლიძე, მძღოლი, დასაფლეთ საქართველოში ცნობილი კოლორიტული პიროვნება.

სპორტი

„საქართველოს რესპუბლიკის“ სპეციალური გვერდი

ევროტურნირებზე

შეცდომის ფასი

რიგორც მოსალოდნელი იყო, უეჭველ პრინციპულად განსაჯა ალბათ „ლალეგიის“ თავკაცთა დაუფერება და ჩემპიონთა დეიგის პირველ საკვალიფიკაციო მაგჩში თბილისის „დინამოს“ დამაჯერებელი გარჯვება მიაკუთვნა – 3:0.

ფუბბურფელთა ვეროტურნირების წინასწარი წრის საპასუხო რაუნდი 29 იანვარს მოეწყობა. ეიმფლოფენში, საქართველოს საკუთეფო კლუბი ეპრონ ბლეშოდ მოიპოვებს მორიგ ეგაპეფ ეს-პასუხის ვიეკ-ჩემპიონთან – ბალტიოს „ალალეგიათან“ დეკლის უფლებას.

ჭიდაობა

ვეტერანებმაც გვასახელეს

საფრანგეთის ქალაქ ბორდოში ჩატარდა მსოფლიოს 1998 წლის ჩემპიონიგი თავისუფალ ჭიდაობაში ვეტერანთა შორის.

ჩემპიონის ოქროს მედალი დაპაკუთრა თბილისელმა ემმარ კიბასმან, რომელიც 76 კილოგრამ წონაში კაგეგორიაში გამოდიოდა. სამგრეველმა ბაგრი შენგელიამ (68 კგ.) მკერდი ვერცხლის მედალით დაიმშვენა, ხოლო თბილისელ მძიმეწონოსან შოთას ნიკურაძეს ბრინჯაოს მედალი ხვდა.

შოთა გოკერია

საერთაშორისო ტურნირი

ვახტანგ ბალავაძის სახელობისა

ბუშმნ ლუდაკალაძს სპორგის სასახლეში დაიწყო ორგზის მსოფლიო ჩემპიონის, ოლიმპიური თამაშების პრიზიორის ვახტანგ ბალავაძის სახელობის თბილისის გრაფიეიული საერთაშორისო ტურნირი თავიანთუფალ ჭიდაობაში. სასასპარეზოდ 5 ქვეყანის – ირანის, რუსეთის, აზერბაიჯანის, სომხეთისა და საქართველოს 110 მოჭიდავე გამოვიდა ხალიჩაზე. ეგეოქვეში ძლიერი შემადგენლობით არიან ჩამოსული, რაღაპ ისინი, ვინც ამ ტურნირზე თავს გამოიჩენს, შეიძლება თავისი ქვეყნის ნაკრების შემადგენლობაში ვიხილოთ ნოვენ ეგეკანელ მსოფლიო ჩემპიონაგზე. რომელსაც 3 სეკტემბრიდან ირანი უმასპინძლებს.

საქართველოს ბუნდიდან მხოლოდ დავით პოლოსიანი გამოდოვეს ამ მეგიბრებას, რადგან მუხლის მეორე ტრავმა ფუხეს და ერონე აქეს დასაკლები.

ბერმანიიდან ჩამოვიდა სამგზის ევროპის ჩემპიონი ულლარ კურგანიე, რომელიც იქაურ ბუნესლიგაში ასპარეზობს. იგი და ლეეფსო მოდებაქი დღეს ფინეთის ჩაუმბეიანი ორთაბრძოლებში. დანარჩენი ქართველი მოჭიდავეეგი ბუშნეე ვიხილეთ ხალიჩაზე. ორთაბრძოლები მოიგეს გორა ჩხრაძემ, ნიკო ბეგიშვილმა, ეკორეი ბეგიშვილმა და სხვებმა. განსაკეთრებით ორი შეხვედრა ვეინდა გამოეყოთ: ემმარ ბედინეიშვილმა ფანლების მთელი კასკადი ჩაუგარა გამოცდილ აზერბაიჯანელ ოქტაი მახეერდოვს მეორე წრეში და ეადმდე გაიმარჯვა აშკარა უპირაგესობით – 12:2.

რეგიმ მინდორამეფილსა და ირანელი სამად იჯადის პაექრობის ძირითადი დრო დამთავრდა ფრედ – 0:0. დამატებითი დროის ბოლო წუთზე ირანელი ერთი ქულით დაწინაურდა, მაგრამ არც ქართველი ფალავანი დარჩა ვალში – საფინალო ეინეგამდე რეა ქამით აღრე წონასწორობა აღადგინა – 1:1. რადგანაც იჯადის ერთი გაფრთხილებით მეგი აქონდა, ოქროს მედლისათვის ბრძოლას მინდორაშვილი განაგრძობს.

ტურნირი დღეს დამთავრდება.

ვაჟა დანელია

ფეხბურთი

რუსეთის ნაკრების ახალი თავკაცი

ამ დღეს მარილაკ რომ მოუთმენლად ელოდნენ არა მარტო რუსელი ფუბბურთის ეუდმშმაკეფენი, არამედ ყველა, ვისაც აინტერესებს საერთოდ ფუბბურთის მომავალი, განსაკეთრებით კი ამ ქვეყნების საფუბბურთო წრეებში, რომელთა ნაკრებებსაც შეხვედრა უახლოეს ხანებში „ევროპა-2000“ ჩემპიონაგის შესარჩევ ეიკლში მოუწევს რუსეთის ნაკრებთან. დიახ, საქმე ეხება სწორად, რუსეთის ნაკრებს, უფრო სწორად, მის მთავარ მწვრთნელს.

როგორც გახსოვთ, თვენახევრის წინ ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ივნაგიეეი გადადგა თანამდებობიდან, ეს თითქოსდა ბუნებრივიე იყო, ვინაიდან ამ დღიდან, რაც რუსეთის ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონაგზე

„თამამგარეშე“ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, მას ყველა აკრიტიკეკდა, გარდა ქვეყნის ფუბბურთის კაეშირისა, მისი პრეზიდენტის ეიაჩესლავ კოლოსკოვის ჩათვლით, სწორედ მანვე გადაწყვიტა, რომ ნაკრებს სათავეში, თავდაპირველად დროებით, მუდმივობაზე დამაზნებით, უნდა ჩასდგომოდა მახეილ გერშკოვიჩი. თუმეა ეითომ ბუდმოდგინებით, მაგრამ ფორმალურად მაინც ეძებდნენ მთავარი მწვრთნელის სხვა კანდიდატურებსაც.

ასეე იყო ბუშინწინამდე, რუსეთის ფუბბურთის კაეშირის აღმასკომის სხდომამდე, რომელსაც უნდა ემსჯელა რუსულ ფუბბურთში შექმნილ მდგომარეობაზე და დაენიშნა ქვეყნის მთავარი ნაკრების მთავარი მწვრთნელი. მართალია, ამ პოსტზე ძირითად კანდიდატად მახეილ გერშკოვიჩს ასახელებდნენ და ისიე უკეე შესაფერის „ნოხს ი აკრეფდა“, მაგრამ სხდომაზე მიიწვიეს „სასხეათაშორისო“ კანდიდატებიე. მათ შორის სანკტ-პეტერბურგის „ზენიგის“ მთავარი მწვრთნელი ანატოლი ბიშოვეეიე (იგი საერთოდ არ აპირებდა აღმასკომის სხდომაზე დასწრებას, მაგრამ საგანგებო მიწვევის შემდეგ გადაიფიქრა).

თე რა ხდებოდა დახურულ კარსმდემა მიდინარე აღმასკომის სხდომაზე, ჟურნალისტებმა არ იცოდნენ და ვერც მაშინ გაიგეს, როცა სხდომათა დარბაზიდან ტკეეასავით გამოვარდა მთავარი კანდიდატი მახეილ გერშკოვიჩი, თავისებური „უინტერვიუ“ გაარღვია შემოჯარული ჟურნალისტები და გაუჩინარდა.

მალე გაირკვა, რომ ქვეყნის ნაკრებს სათავეში ჩაუდგებოდა წარსულში სახელგანოქმული ფუბბურთელი და ამჟამად არანაკლებად ცნობილი მწვრთნელი ანატოლი ბიშოვეიე. შესვენებისას, რუსეთის ფუბბურთის კაეშირის პრეზიდენტმა ეიაჩესლავ კოლოსკოვმა შეკრებილი აცნობა, რომ ბიშოვეეს ხმა მისცა აღმასკომის 34 წევრმა და რომ იგი 4-წლიან კონტრაქტს გააფორმებს და აგვისტოში წარადგენს თავის პროგრამას.

ქართველი ბუდმშმაკეიერები კარგად იცნობენ რუსეთის ნაკრების ახალ მწვრთნელს, მის წინაადმდეგ ხშირად უთამაშიათ ჩვენს ფუბბურთელებს. იგი სპორგის დამსახურებული ოსტატი და დამსახურებული მწვრთნელია, სწორედ მისი ხელმძღვანელობით 10 წლის წინათ ქვეყნის ნაკრებმა ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონის წოდება მოიპოვა. სხვათა შორის, ეს იყო რუს ფუბბურთელთა უკანასკნელი დიდი გამარჯვება. ახლა კი „ზენიგი“ ააღშეეა.

ფუბბურთის სპეციალისტები და ბუდმშმაკეიერებიე ფიქრობენ, რომ ნაკრებში ა. ბიშოვეეის დაბრუნებამ, შეიძლება, რუსული ფუბბურთის ქეჩაზე დღესასწაულები დაბრუნოს.

ვალიკო სიმონიშვილი

გვერდის რედაქტორი
ანზორ ბასლესაია.

ათლეტიზმი

ივარჯიშეთ ჩვენთან ერთად

პაატა ქავთარაძის ერთი ვარჯიში

პაატა ქავთარაძე, თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ათლეტური კლუბის წევრი, დაიბადა 1977 წელს, ათლეტიზმში ვარჯიშობს 1995 წლიდან. სიმაღლე 180 სმ. წონა 85 კგ. მკერდის გარშემოწერილობა 130 სმ, ბიცეპსის – 45 სმ. მრავალმხრივ სახეითარებული სპორტსმენია, წლების განმავლობაში სამსახიობო კოლეჯში უფლებოდა კასკადიორის ხელოვნებას, არის ათლეტიზმის ოსტატი.

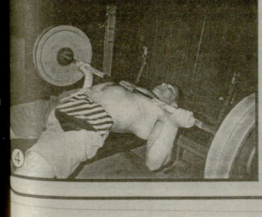

გთავაზობთ რამდენიმე ვარჯიშს პაატა ქავთარაძის შესრულებით:

ქვემოთ მოყვანილი ვარჯიშები, ძირითადად, ანეთთარებენ მკერდისა და მხრის სამთავა კუნთს (ტრიცეპსებს).

1. დაწექით პორიზონტალურ სკამზე, სადგარებიდან ჩამოხსენით შტანგა, დაუშვით მკერდზე, დაუბრუნდით საწყის მდგომარეობას (სურ. 1,2).

2. იგივე ვარჯიში შეასრულეთ ხელების შებრუნებული გაცით (სურ. 3,4).

3. იგივე ვარჯიში შეასრულეთ დახრილი სკამიდან (სურ. 5,6).

4. დაწექით დახრილ ფიცარზე თავდაღმა, ფეხები დაიმაგრეთ სპეციალური ღვედით, ძმიმე ჰანტელები დაიჭირეთ გამართულ ხელებში, თანაბრად დაუშვით მკერდზე და აჭიმეთ (სურ. 7,8).

1 და 2 ვარჯიშებს დაუთმეთ 4-6 მისელა 8-10 ჯერადი გამეორებით, 3 და 4 ვარჯიშებს დაუთმეთ 4-6 მისელა 12-15 ჯერადი გამეორებით.

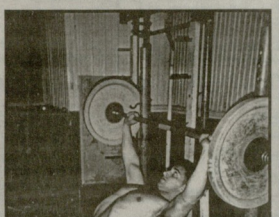

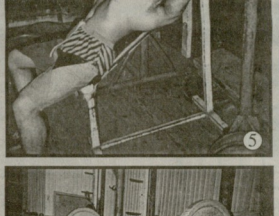

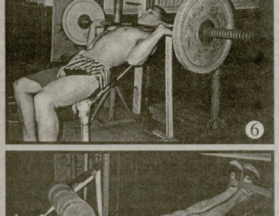

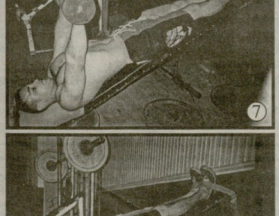

ზურაბ ჟავჟანიძე,
საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი, პროფესორი.
ნაზი გოგიშვილის ფოტო.

კოლეგა

„ფოტო შალვა გოქაძისა“ - ნახევარი საუკუნეა, იბეჭდება

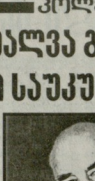

ყოველ შეხვედრაზე ხელს მაგრად ჩამოგართმევს, დაგვლაპარაკება, მოგიკითხავს და იტყვი: „ნაღდი კახელია!“ კოლეგების შესაშურად ეს თითქმის ოთხმოცს მაგნებული კაცი ახალგაბრა, ოცი წლის ჭაბუკივით დარბის გამომცემლობა „სამშობლოს“ ფართო კიბეებზე.

მას თითქმის ყველა იცნობს, პრესასთან, საგაზეთო საქმესთან ეისაკი რამე აკავშირებს. წარწერით „ფოტო შალვა გოქაძისა“ ნახვევარ საუკუნეზე მეგია, იბეჭდება მასალები.

ორმოცი წელიწადია, ანუ საქალაქო გაზეთის ალდაკენიან დღემდე „თბილისმა“. მანამდე „კომუნისტში“ მუშაობდა და თავისი ფოტოაპარატით ნანიჯ-ნანიჯ აქეს შემოელილი მფელი საქართველო. თბილისში ხომ ნულარ იტყვიო – გადადუნი აქეს ყველა და ყველაფერი, რაც კი ჩვენი ფიდაქალაქის ისტორიად ქცეულა.

ღიან, მისი ფოტოარქივი მოელი მაგიანეკა. იეი ილებდა და ინახავდა ყველაფერს, რასაც ავალებდენენ თუ არ ავალებდნენ.

კარგი ოჯახის თავკაცია. ჯაკეს სათნო შეუღლეს, ქალბაგონი ნათელა, ვაჟიშვილი – გელეურადოკორპორაციის თანამშრომელი ბაღრი და შვილიშვილი – სუხნა შალვა. ელოდება შვილიშვილის შვილს. ბეღნიერი კაცია ჩვენი მეგობარი შალვა გოქაძე.

მეორე მსოფლიო ომშიც იომა. ოღონდ, სხვებისგან განსხვავებით, დასავლეთში კი არ ვიუკიი, ბერლინისაკენ, იარპნულ იმპერიალიზტს სხლა წყარო ოკეანის ნაპირებზე და მონლოლი ქალბაგონების სიმაათიაც დაამსახურა.

... და რაც მთავარია, ბაგონ შალვას **არ** უყვარს ანეკდოტები კახელეზე, რაგომღაც პირდაპარ ილებს და ბრაშდება... მაგალითად, როცა **ანეკდოტს** იმ დიდ მშენებლობაზე გაგზავნილ სამას კახელზე ეუამბობ, უკან ოცდაათი რომ დაბრუნდა, ამბობს კიდეკი, ბამშე მეე ვიყავი მიელინებითო. იქიდან ჯანმრთელი დაბრუნდა.

ბაგონი შალვა მართლაც ჯანმრთელია სულით, ფიზიკურად – არ აკლია თითქმის არც ერთი კბილი და ფეხებვა, არ ვიცი, წნევა რას ნიშნავსო.

ჩვენს ვეტერან კოლეგას დიდსან სიცოცხლე ეუხუროთო ღა... ღირსებთ ორდენი მიეულოცოთ, რომლითაც **პრესაში** ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მოღვაწეობისათვის პრეზიდენტის პრძანებულებით ამ დღეებში დაჯილდოდეს.

იულონ ტოლიაშვილი

საქართველოს ეროვნული ბანკის შეტყობინება სახაზინო ვალდებულებების აუქციონზე გაყიდვის თაობაზე

91-დღიანი სახაზინო ვალდებულებები 5800 000 (ხუთი მილიონ რვაასი ათასი) ლარის ოდენობით, რომლის დაფარვა განხორციელდება 1998 წლის 28 ოქტომბერს, გამოგანაღი იქნება აუქციონზე, რომელიც შედგება 1998 წლის 29 ივლისს დღის 10 საათზე.

დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ განაცხადი დადგენილი ფორმით წარუდგინონ საქართველოს ეროვნულ ბანკს, სერგეფიცერებული კომერციული ბანკების მეშვეობით, არაუგვიანეს 1998 წლის 29 ივლისს დღის 10 საათამდე.

აუქციონის შედეგები სახაზინო ვალდებულებების მყიდველ ბანკებს ეცნობებათ იმავე დღეს და გამოქვეყნდება მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით.

აუქციონში მონაწილეობის მსურველნი გაცნობილნი უნდა იყვნენ, „საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ სახაზინო ვალდებულებების გამოშვების, განთავსების, მიმოქცევის, აღრიცხვისა და დაფარვის შესახებ“ დებულებას და აღიარებდნენ მის სავალდებულო შესრულებას. განაცხადად ფორმების მიღება შეიძლება ეროვნულ ბანკში ან ნებისმიერ სერგეფიცერებულ კომერციულ ბანკში.

რეპლიკა

ბრავო, „ევრიკა“!

ქართველი გელემაყურებელი პრაქტიკულად შეეჩვია და შეურიდა კიდეკი ჩვენი მიმოხილველებისა და დღემრუნის ეგზოგიკურ ქართულ, უცხოური გერმანიკის „შემოქმედებით“ მომარჯვებას. გულგრილად ვისმენთ ისეთ „მარგალიტებს“, როგორც, მაგალითად, „მაღლობა მოუსაღე“ (ნაცვლად – მაღლობა გადუახდე), მაღლობა მოვახსენე, მაღლობელი ვარ და ა. შ.), „ამინისტია“ (ამნისტია), „რეკომენაციი“ (რეკომენდაცია), „ინგალიგენციი“, (ინტელიგენციი), „ბასოლიგურად“ (ბასოლეგურად) და ა. შ. ისეთ წერილმანებზე, როგორიც უცხოელ სტუმრებს გვარებისა და სახელების დამახინჯებაა, ხომ ლაპარაკიც არ ღირს (ამას წინათ საქართველოში ჩამოსული რიჩარდ ნიქსონის ფონდის პრეზიდენტის, გამოჩენილი ამერიკელი პოლიტოლოგის დიმიტრი სამსის გვარმა სხვადასხვა გელეარხუნით ასე გაიელერა: „სამსი“, „რიამსი“, „სამენსი“ და (ჯვარი წერია უნერილი წარმოშობის ამერიკელ მილიარდერსა და მეცენატს) – „სოროსი“...

მაგრამ ამ ფონშეც საოცარი ნიუგაორული ძალით გაიელერა ტელეარხ „ევრიკა“-ს მიმოხილველი ქალბაგონის ასეთმა ფრაზამ:

„რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ სამხრეთ კორეის ელჩები გამოაცხადა ნონგრაგების პერსონებად“.

ძვირფასო ქალბაგონო მიმოხმალველო, ტელეარხ „ევრიკა“-ს დღად პაგიეეემული მეხეუერობო, მიმავლისთვის გაითვალისწინეთ, რომ ნებისმიერ სახელმწიფოს ნებისმიერ სახელმწიფოში ჰაკეს მხოლოდ ერთი ელჩი. რაც შეეხება „ნონგრაგების პერსონებს“, იქნებ აჯობებს დაკვმაყოფილდეთ ძველი, გრადიციული ტერმინით: **„persona non grata“**, („პერსონა ნონ გრაგა“), რაც იმას ნიშნავს, რომ ესა თუ სხვა ელჩს დიპლომატი ხდება არასახურველი პირი იმ ქვეყნის ხელისუფალთათვის, სადაც ის მუშაობს.

ბაგეეეემული ევრიკელებს, ჩვენს ახალგაბრდა კოლეგებს, მოკრძალებით შეეახსენებ, რომ ძველ სპერნნეთის ფიდი მთავმაგიკოსმა და მეეანიკოსმა არქიმედემ (ძვ. წ. 287-212), ობილი წყლით გაეხუნა აბაბნანაში ნებიერად ჩაშეეხს შემდეგ, უცეტ მოელი ძალით წამოიძახა **„heureka!“** ანუ „ევრიკა!“ ანუ „ეიპოვე!“, რამაც წარმოიიგინეთ, დახაბაში მისცა არქიმედეს ცნობილ კანონს ჰიდროსტატიკის შესახებ.

ეუფერობ, „ევრიკას“ მიმოხმალველ ქალბაგონს, იმის შემდეგ, რაც მან ეთერში გაახმოვანა ეს „ნონგრაგების პერსონები“, სრულ უფლება ჰქონდა არქიმედესავით წამოეძახა: „ევრიკა!“, ვინაიდან აქ მართლაც რომ ეპოვაღლერ ალმოჩენასთან გვაქვს საქმე.

დევი სტურუა

ბაღსენება

კობა კონიაშვილი

კობა ორმოცი დღე გავიდა შენი ტრაგიკული საკეედილის შემდეგ. მოულოდნელად, სრულიად ახალგაბრდას მუხანათურად ეეხლოოს ტკეეა და დაგეტოვე. ორმოცი დღის წინ შავად გათეხდა შენი ოჯახსახათეს. ბეღნაწერამ ულროოდ მოგაშორა შენს მშობლიურ ქალაქს, ოჯახს და ახლობლებს.

შენი მკვლელობის ამბავი მეხივით გავარდა თბილისში. ყველა ვეთანაგრძნობს. შენი ახლობლები ლემდე ვერ მოსულან გონს. გული მწუხარებით გვაქვს სავსე, თვალები – ცრემლით. ყოველდღე ბოხსენები და შენი სურათიკის ყურებით ვეწყნარებთ გულს.

ყველანი ვერძნობთ, რომ სულიერად ჩვენთან ხარ, მაგრამ ვეკალი შენი ხმა, შენი სითბო და უსაზღვრო სიყვარული. ძალიან ვეეეჭირს შენთან, მაგრამ რას ვიზამთ, ეტყობა, ესე ყოფილა ანგეკების ნება.

ალოვოს შენი ოჯახი, მშობლები და მეგობრები. იქნება ყველაფერი, ბეერი რამე იქნება, მხოლოდ ამ ქვეყნად შენ აღარ ვეეეყოლები ვეეერშენი, ჩვენი ეეოილო და ვაეკაყო ბიჭო.

ოჯახი.

საქართველოს პარლამენტის აპარატი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა პარლამენტის აპარატის ფეიწლმოსილი თანამშრომელი, იურიდიული დეპარტამენტის სამართლებრივი სამმართველოს უფროსი

ლეონე ივანეს ასული ნიკურაძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალების პუბლიკაციისთვის ჰონორარი არ გაიცემა.

კროსვორდი

ᲐᲠᲐᲒᲠᲔᲚᲘ: 1. ქართველი საბჭოთა მოეკვეკვე. ბალეგმასტერი. 5. გასთიადი, გარიფრაკი. 6. შეედი ინეგრი და გამომგონებელი, ყოველწლიური საერთაშორისო პრემის დაბაარსებელი. 8. მხაგრის ან მოქანდაკის სახელოსნო. 10. ამერიკელი სიესტრანელი მომღერალი და კინომსახიობი. 12. რეკიფორ გ. პაგარაილა ფილმი. 15. სრული უწესრიგობა, არეულობა, ქაოსი. 16. ქართველი საბჭოთა საოპერო მომღერალი. 17. მდინარე აღმ. საქართველოში. 19. ერთგვარი ეკეკეი, რომელსაც ასრულებს ერომპანეთის პირდაპარ მყოფი რამდენიმე ჩყვილი. 24. ბაალახთი დაფარული ერეცი ეკაე ადგილი – ეეელი, მინდორი. 26. ქვეყნის ნაწილი. 28. ჯარისკაცი თურქეთში. 30. ამერიკელ კინოკაღემის პრემია. 31. ბალერო გინეგამმახეიღერი მოალე გამონაოქვაში. 32. პირი, რომელიც ემმაღება სამეცნიერო-კვლევითი ინ ესეიგეოგიური მოღაწეობისათვის.

ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲘ: 1. თავის შესაქეცეკი, გასართობი რამ. სანანაობა. 2. თეკერისა და კინო რუსი საბჭოთა მსახიობი. 3. საფრანეეთში მოღაწე იგალელი კინომსახიობი, მთავარი როლის შემსრულებელი ლუ მალის ფილმში „მინპარნასი 19“. 4. რამე სპორგული ვარჯიშის ეალკეკული მოძრაობა. 5. ფრანეი ღრამაგერგი ავგორი პიესის „ინგიერნე“. 7. აბრი, ჩანაფიერი, 8. ძველეური ესპანური ეკეკეი. 9. რისამე ედგაბრი, – რაობა. 10. მსახიობ ირაკლი კაკსაძის მიერ განსახიერებული პერსონაჟის სახელი ფილმში „დანაშაული მოხდა“. 11. ძველებური რუსული ოქრის ფული. 13. ამერიკელი კინომსახიობი, მთავარი როლის შემსრულებელი ფილმში „4 ივლისს დაბადებული“. 14. ქართული სიესტრაული ანსამბლი. 18. ერთი ქვეყნის მთავრობის წერილობითი დაკლომაგიური მამართვა მეორე ქვეყნის მთავრობისადმი. 20. ისრაელში სხვადასხვა ქვეყნიდან ებრაელთა გადასახლების იმიგრაციის პროცესი. 21. ქალის თავსახვევი, თავსაბურავი. 22. დიდი, სამეიმო ხასიათის ვიკაკერ ინსტრუმენტული ნაწარმოები. 23. ბაღი ქეეკ თბილისში. 25. კათოლიკური ღვთისმსახურება, წირვა. 27. ძველი თბილისის ერთ-ერთი უბანი. 29. რაიმე დარგში მუშაობის ან რაიმე საშოგადოებრივი ორგანიზაციის რიგებში ყოფნის ხანგრძლივობა.

შეადგინა
ციალა ამაშუკელმა.

12-13 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲕᲘᲠᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲚᲘᲡ ᲙᲠᲝᲡᲕᲝᲠᲓᲘᲡ ᲞᲐᲡᲣᲮᲔᲑᲘ:

ᲐᲠᲐᲒᲠᲔᲚᲘ: 1. ფანჯარა. 3. ფირალი. 5. ალეი. 7. ᲠᲔᲚᲘ. 8. ანდერსენი. 9. დაბა. 13. მგაშეი. 16. მორალი. 17. არტგრეა. 18. ᲝᲛᲝᲙᲘ. 20. კლანი. 22. კაუე. 23. ᲝᲜᲔᲚ. 24. ფრაზა. 25. ნაიეი. 27. ისაგორეა. 29. რაგნე. 31. ანდაბა. 35. ᲝᲐᲠᲐ. 36. ᲰᲔᲠᲐᲚᲔᲥᲘᲐ. 37. ᲛᲔᲚᲐ. 38. ᲝᲐᲔᲝᲜᲘ. 39. ᲨᲐᲚᲛᲝᲜ.40. ანგელინა.

ᲕᲔᲠᲢᲘᲙᲐᲚᲘ: 1. ᲤᲔᲚᲔᲜᲘᲡ. 2. ᲐᲠᲓᲐᲜᲘᲡ. 3. ᲤᲐᲜᲯᲐᲠᲐ. 4. კორიფეუ. 6. ᲝᲚᲘᲔᲚᲘ. 7. ᲔᲗᲔᲜᲘ. 10. ᲐᲚᲔᲝᲜᲘ. 11. ᲐᲚᲔᲥᲡᲘᲝᲜᲘ. 12. ᲒᲝᲚᲘᲐᲜᲝᲜᲘ. 14. ᲝᲠᲓᲔᲤᲔᲚᲘ. 19. ᲝᲜᲐ. 21. ᲐᲚᲔᲥᲡᲘᲝᲜᲘ. 26. ᲩᲘᲜᲔᲚᲘ. 28. ᲤᲝᲤᲝᲚᲘᲐ. 30. ᲑᲐᲠᲘᲠᲘᲡ. 32. „ᲐᲚᲔᲥᲡ“. 33. ᲚᲘᲜᲔᲚᲘ. 34. ᲐᲯᲐᲜᲝᲜ.

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲔᲚᲘ - ᲨᲡ „ᲞᲠᲔᲡᲐ“

ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲒᲘᲐ: ᲐᲠᲛᲐᲖ ᲡᲐᲜᲔᲯᲚᲘᲫᲔ (ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ), ᲔᲚᲔᲥᲢᲠ ᲐᲑᲐᲨᲘᲫᲔ, ᲔᲚᲘᲖ ᲐᲡᲚᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲜᲐᲜᲣᲚᲘ ᲑᲐᲠᲐᲗᲐᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲐᲜᲖᲝᲠ ᲑᲐᲡᲚᲐᲫᲔ, ᲒᲣᲠᲐᲛ ᲯᲘᲜᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲠᲣᲡᲣᲓᲐᲜ ᲚᲝᲠᲗᲙᲘᲪᲮᲕᲘᲚᲘ, ᲐᲜᲖᲝᲠ ᲛᲐᲜᲯᲒᲐᲚᲐᲫᲔ, ᲒᲘᲠᲩᲚᲘ ᲛᲐᲜᲯᲒᲐᲚᲐᲫᲔ, ᲠᲣᲡᲚᲐᲜ ᲚᲝᲠᲗᲙᲘᲪᲮᲕᲘᲚᲘ, ᲡᲐᲠᲐᲠᲘ ᲮᲐᲜᲗᲐᲫᲔ, ᲛᲘᲠᲘᲐᲜᲘ ᲩᲘᲠᲩᲘᲚᲐᲫᲔ, ᲠᲣᲡᲚᲐᲜ ᲠᲣᲡᲘᲐ, ᲡᲐᲠᲐᲗᲐᲯ ᲭᲘᲜᲩᲘᲚᲐᲫᲔ, ᲛᲘᲠᲔᲚᲘ ᲭᲯᲘᲪᲐᲫᲔ, ᲑᲐᲠᲘᲠᲘ ᲮᲐᲑᲘᲫᲔ, ᲝᲛᲐᲠ ᲮᲣᲪᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲜᲝᲛᲠᲘᲡ ᲛᲝᲠᲘᲒᲘᲡ ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ
ᲐᲠᲩᲘᲚ ᲛᲐᲜᲯᲒᲐᲚᲐᲫᲔ.

ᲘᲜᲓᲔᲥᲡᲘ 66434

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ:
380096, ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ,
Მ. ᲙᲝᲜᲩᲮᲘᲐᲜᲘᲡ Ქ. №14.
ᲢᲔᲚ: 99-73-24.

ᲡᲐᲠᲔᲙᲚᲐᲛᲝ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲐ — ᲢᲔᲚ: 93-28-13.